

**AZ ALAPFOKÚ MŰVÉSZETOKTATÁSI
INTÉZMÉNY
WEINER LEÓ ZENEISKOLA**

**PEDAGÓGIAI PROGRAMJA
és
HELYI TANTERVE**

2007.

TARTALOMJEGYZÉK

1. Bemutató, helyzetelemzés	2.old.
1. 1. Iskola vázlatos története és bemutatása	2.old.
1. 2. Az iskola környezetének bemutatása	3.old.
1. 3. A zeneiskola szerepe a város kulturális életében	3.old.
1. 4. Működési feltételek	4.old.
1.4.1. Szervezeti felépítés	4.old.
1.4.2. Személyi feltételek	5.old.
1.4.3. Tárgyi feltételek	5.old.
2. Nevelési program	7. old
2. 1. Bevezetés	8. old.
2. 2. Intézményi adatok	9. old
2. 3. Intézmény működését érintő jogszabályok	10.old
2. 4. Az iskola szellemisége, saját iskolánk alapvető pedagógiai célkitűzései	11.old.
2. 5. Nevelő- oktató munka alapelvei, céljai feladatai, eszközei, elvárásai	12.old.
2. 6. A személyiség fejlesztése a zenei nevelés során	14.old.
2. 7. Közösségfejlesztés zenei neveléssel	15.old
2. 8. Zenei tehetségkutatás és gondozás a zeneiskolában	17.old.
2. 9. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatásának segítése	21.old
2.10. A szociálisan hátrányos helyzetű tanulók segítése	22.old
2. 11. A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység	23.old.
2.12. A gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok a zeneiskolában	23.old
2.13. Pedagógiai Program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke	24.old
3. Helyi tantervek	26. old
3. 1. A zeneoktatás általános fejlesztési követelményei, feladatai	29.old.
3. 2. Képességfelmérés	30.old.
3. 3. Ellenőrzés, értékelés	30.old
3. 4. A tanulók munkájának értékelési rendszere	30.old.
3. 5. A tankönyv kiválasztás elvei	32.old.
3. 6. Az alapfokú klasszikus zene képzési struktúrája, óraterve, tantervei	33.old.
3. 7. Az alapfokú népzeneoktatás célrendszere és funkciói, óraterve, tantervei	76.old.
3. 8. Az alapfokú táncművészeti ág célrendszere, funkciói, óraterve, tantervei	84.old
3. 9. A zeneiskolában bevezetett tantervi programok jegyzéke	93.old
4. Művészeti alap- és záróvizsga követelmények	95.old.
5. Legitimációs záradék , jegyzőkönyvek	140.old.

„ A zene célja nem az, hogy ítéletet mondjunk róla, hanem, hogy táplálkozzunk vele. A zene lelki táplálék és semmi mással nem pótolható. Aki nem él vele: lelki vérszegénységben él és hal. Teljes lelki élet zene nélkül nincs. Vannak a léleknek régiói, melyekbe csak a zene világít be. A zene rendeltetése: belső világunk jobb megismerése, felvirágozása és kiteljesedése. A népek legendái isteni eredetűnek tartják. S ahol az emberi megismerés határait érzük, ott a zene még túl mutat rajtuk, olyan világba, melyet megismerni nem, csak sejteni lehet.”

Kodály Zoltán

„Az emberiség boldogabb lesz, ha megtanul zenével élni,
s aki valamit is tett ez irányba már nem élet hiába.”

Kodály Zoltán

AZ ALAPFOKÚ MŰVÉSZETOKTATÁSI INTÉZMÉNY WEINER LEÓ ZENEISKOLA VÁZLATOS TÖRTÉNETE ÉS BEMUTATÁSA

I. 1. Az iskola vázlatos története

A II. Világháború befejeztével néhány évi zenei aléltság után szerte az országban, így Nagykovácsán is megindult az intézményes zeneoktatás.

Első lépésként a szakszervezet veszi kézbe a feladat megoldását és beindítja a szakszervezeti zeneiskolát 1951-ben, egy év múlva Cegléd város fiókintézménye lesz, majd 1953-ban már önálló állami zeneiskolaként működik. Ez az adottság sok tekintetben új feladatot ró az iskola személyi, tanulmányi és dologi szervezésére.

Egy év sem telik el és megkezdődik az iskola épületének átalakítása, azaz iskolaszerűvé tétele, hiszen régen ez magánszemély tulajdonában lévő kastély volt.

A Népművelési Minisztérium Művészetoktatási Osztályának leirata szerint Nagykovácsi zeneiskolája az egyik legfejlesztettebb, legjobban dolgozó oktatási intézménye. A város zenei életének irányítójává lett. Nemcsak a város, hanem környékének Zeneoktatói Munkaközösségi Iskoláját is képes volt a vezetés beindítani Kocséron. A zenét tanulni vágyó diákok számának növekedésével a minisztérium folyamatosan emelte az állami tanulólétszámot. Ez mindenki számára nagy öröm volt, hiszen a zeneoktatás fontos és hatékony eszköze az ember nevelésének. A hatvanas évek elején már nem volt keretlétsszám, így 360 fő iratkozhatott be, zenei nevelésüket szakmailag felkészült, lelkes tantestület végezte. Az 1965/66-os tanévben új zeneiskolai tanterv lépett életbe, amely új feladatokat jelentett a pedagógusoknak:

- társas zene beállítása az oktató-nevelőmunkába
- magasabb, de nem maximális követelmények
- korunk zenéjének szorgalmazása
- hangversenyélet intenzívebbé tétele

1969-ben gazdagodott a kihelyezett osztályok száma Rónatelepen és Csemőben.

70-es évek elején Kodály Zoltán többször felkereste levélben az iskolát, lelkesítette, buzdította a tantestületet, a nehéz felelősségteljes munkájuk végzése közben.

Az 1973/74-es tanévben az iskola működésének 20. évfordulója alkalmából volt növendékek hangversenyére került sor.

A 70-es évek végére az iskola épületének felújítása, korszerűsítése is megtörtén. Oktató-nevelőmunkában újdonság volt, hogy bevezetésre került a hangszeres előképző osztály.

A 1978/79-es tanév igen emlékezetes az iskola történetében, hiszen ekkor ünnepelte fennállásának 25. éves jubileumát, az ünnepi rendezvénysorozat kiemelkedő eseménye volt Bárdos Lajos Kossuth-díjas kiváló művész, zeneszerző, karnagy, zenetudós előadása a Pest megyei zenetanárok részére.

A 80-as éveket a megyei versenyeken, fesztiválokon való részvétel jellemezte, ahol kiemelkedő eredményeket értek el az iskola növendékei és felnevelődött egy olyan nemzedék, akik hivatásuknak választották a zenetanítást. Közülük sokan már jelenleg is az iskola tanárai.

Az eltelt több, mint négy évtized alatt az iskolában tanító pedagógusok legfontosabb törekvése az volt, hogy zenei oktató-nevelőmunkájukat minél hatékonyabban végezzék. Szakmailag elismert oktatásukat bizonyítják azok a művészek és zenei szakemberek, akik segítségükkel alapozták meg kimagasló pályájukat. Iskolánk mintegy 100 szakembert adott az országnak.

1.2. Az iskola környezetének bemutatása

Az 54 éves múltra visszatekintő oktatás jelentős szerepet kapott és kap ma is a város életében. Az intézmény a város összes oktatási intézményeinek diákjait fogja össze, s biztosítja számukra a zenetanulást délutáni oktatás keretében.

A zeneoktatás hangszeres és elméleti tanszak keretében folyik.

Az intézményben zene és táncművészeti ág működik.

A zeneművészeti ágban klasszikus és népzene, a táncművészeti ágban pedig néptánc és társastánc oktatás folyik.

A klasszikus zeneoktatásban tanított tanszakok:

szolfézs, furulya, fuvola, klarinét, szaxofon, trombita, ütőhangszer, gitár, zongora, hegedű, brácsa, gordonka, magánének, kórus, zenekar.

Elektroakusztikus zene: szintetizátor

Népzeneoktatásban tanított tanszakok:

citera, népi furulya.

Az intézmény székhelyén kívül 3 telephelyen működik zeneoktatás: Kocséron, Nyársapáton, Csemőben.

Kocséron szolfézs, zongora, furulya, klarinét, szaxofon-, Nyársapáton szolfézs, zongora-, Csemőben szolfézs, hegedű, népi hangszeroktatás folyik.

A telephelyeken az ott tanító pedagógusok és növendékeink aktívan részt vesznek a települések zenei életében. (Iskolai ünnepek, avató ünnepek, állami ünnepek, a községek egyéb rendezvényei, stb.)

Zenei képzésünkben törekszünk a művészet, a zene, a választott hangszer lehetőségeinek legteljesebb kihasználására, amely a gyermek szellemi és fizikai képességeinek (pl. állóképesség, mozgáskoordináció) kreativitásának fejlesztésében is segít. Döntően meghatározó szempont a gyermek sikerélményhez juttatása. Koncertjeink meghitt, szerető légköre segítséget ad az önmegvalósításra, egyéni képességeik megmutatására, valamint a mások előtti szereplés okozta gátlások leküzdésére. A tanszaki beszámolóktól elkezdve - a fesztiválokon, versenyeken, és egyéb megmérettetéseken át - alakul, fejlődik a gyermekek kritikai érzéke (önértékelés, társaik értékelése), de segítjük már kisgyermekkortól őket a siker és a kudarcélmény feldolgozásában is.

A kiegyensúlyozott személyiségfejlődéshez mindezek mellett hozzájárulnak a csoportban megélt tapasztalatok, élmények is (szolfézs órákon, kamarazenei foglalkozásokon, zenekari munkában).

1.3. A zeneiskola szerepe a város kulturális életében

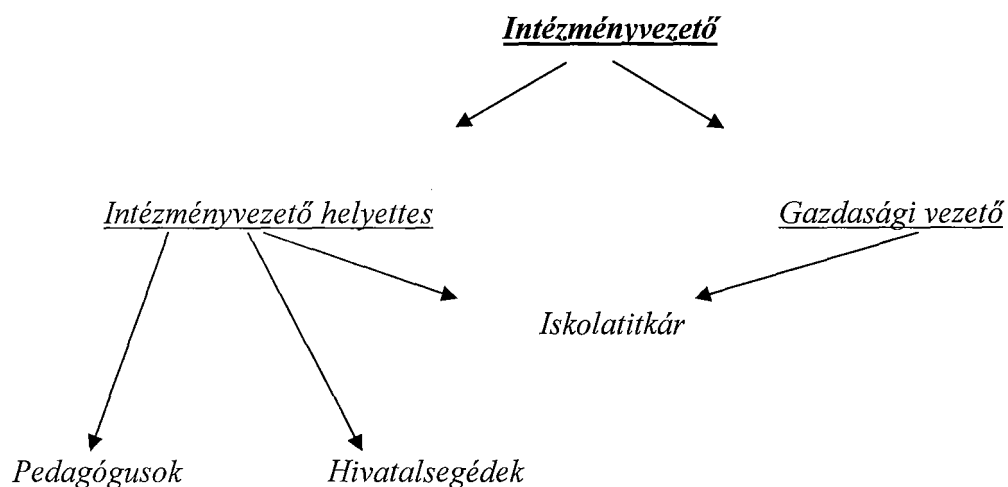
Városi közművelődési feladatokat is ellát iskolánk: rendszeresen szerepelünk a város kulturális rendezvényein, közoktatási intézmények által szervezett programokon.

A felkéréseknek próbálunk maximálisan eleget tenni, az elvárásoknak pedig megfelelni. A város komolyzenét kedvelő koncertlátogató közönsége igényeit is a lehetőségekhez mérten elégítjük ki. Neves előadóművészek meghívásával próbáljuk felpozícionálni, gazdagítani városunk zenei életét.

Az érdeklődők a legkülönbözőbb szervezésű rendezvényeken hallhatják tanáraink, növendékeink hangszeres produkcióit és láthatják tánc csoportjainkat.

1.4. Működési feltételek- szervezeti felépítés, személyi- és tárgyi feltételek

1.4.1. Az intézmény szervezeti felépítése

A felépítés alá- és fölérendeltség, illetve munkamegosztás szerinti.

Felépítése az intézménynek: (tanulólétszám változó)

Igazgató	: 1 fő
Igazgatóhelyettes	: 1 fő
Jelenlegi pedagógus létszám	: 21 fő
Könyvtáros	: 1 fő
Gazdasági vezető	: 1 fő
Ügyviteli dolgozó	: 1 fő
Hivatalsegéd	: 2 fő

A vezetők és a szervezeti egységek közötti kapcsolattartás rendjét, formáját, a vezetők közötti feladatmegosztást, a szervezeti egységek közötti kapcsolattartást és annak rendjét az intézmény Szervezeti és Működési Szabályzata részletesen tartalmazza.

1.4.2. Személyi feltételek

Az alkalmazotti közösség összetétele: nevelőtestület és pedagógiai munkát segítő alkalmazottak.

Az alkalmazotti közösség

Teljes létszám: 28 fő, ebből tantestületi létszám 23 fő

Természetesen a foglalkoztatottság nem minden pedagógus esetében bír 100 %-os óraszámmal.

A fluktuáció minimális. Csak a részmunkaidőben foglalkoztatott pedagógusoknál fordul elő.

A személyi feltételek biztosítják iskolánkban az eredményes minőségelvű pedagógiai munkát.

Az igazgatót szervezői, irányítói és szakmai munkájában közvetlenül az igazgatóhelyettes és a gazdasági vezető segíti.

Szakmai munkáját segítik továbbá: a tanszakvezetők, a Közalkalmazotti Tanács, a Szülői Szervezet, valamint a szakszervezeti megbízott.

1.4.3. Tárgyi feltételek

Hangszerpark – eszközellátottság, könyvtár és kottatár

A hangszerellátottság intézményi szinten mennyiségileg jónak mondható, az oktatás alapfeltételeinek megfelelnek, minőségi szempontok szerint azonban számos esetben nem felelnek meg az elvárásoknak.

2001 és 2006 között az eszközhiányjegyzék pótlásra került, ami köszönhető a fenntartónak, a pályázaton elnyert összegből intézményünk jelentősen bővíthette a hangszerparkot és minimálisan saját erő is volt.

2002.	2003.	2004.	2005.	2006.
2 db gordonka	1 db szintetizátor	1 db gordonka	1 db dobszerelés (saját)	1 db gordonka
	2 db trombita	1 db klarinét	1 db elektromos pianinó (saját)	
	1 db fuvola	2 db trombita	1 db klarinét	
	1 db hangversenyzongora (pályázati és fenntartói pénzből)	1 db szoprán szaxofon (saját)	2 db hegedű	
		3 db citera (saját)	2 db gitár (saját)	

Könyvtár- kotta- és lemeztár

Az állomány gyarapítása a lehetőségek függvényében folyamatos.

Audiovizuális eszközök

Örvendetes javulás történt e területen, ha folyamatosan lehetőségünk lesz a fejlesztésre, akkor az elvárásokhoz közelítünk.

Számítógépes felszereltség

Komoly „beruházás” volt 2001 és 2006 között. 4 db számítógép ebből 2 db komplett, 2 program, 3 LaserJet nyomtató. Ezen felül egy nagyteljesítményű fénymásoló. 2006-ban 1 db számítógép, 3 db monitor, 1 db TANINFORM 2005 szoftver került beszerzésre.

Bútorzat

A folyamatos pótlás elindult és anyagi lehetőségeinkhez mérten szeretnénk a folyamatosságot biztosítani.

2 db (6) ajtós szekrény

4 db (4) ajtós szekrény

3 db (2) ajtós szekrény

2 db íróasztal

Intézményünk nagyságrendjét illetően igen jelentős gyarapodás.

Működést korszerűsítő munkálatok

2001 – vízelvezetés

2004 – világítás korszerűsítés

2005 – tanári toalett felújítása

2006 – az intézmény tetőszerkezetének- és külső homlokzatának felújítása

A működési feltételek javulását szolgálják még a takarítógép, az epizskóp, és a telefonközpont vásárolása, illetve beszerelése.

2.

NEVELÉSI PROGRAM

2.1. Bevezetés

Az intézmény pedagógiai programjának az a célja, hogy a közoktatásról szóló törvényben meghatározott feladatok megvalósításának módját határozza meg 2007. május 31-től 2011. május 31-ig időszakra.

Ennek megfelelően tartalmazza:

1. A zeneiskolában folyó nevelés és oktatás céljait
2. Az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja alapján a zeneiskola egyes tanszakain, azon belül évfolyamain tanított tantárgyakat, a kötelező és választható tantárgyak rendszerét, azok óraszámait, az előírt tananyagot és követelményeit.
3. A zeneiskola magasabb évfolyamára lépés feltételeit.
4. Az iskola beszámoltatás vizsgáztatás formáit, a szorgalom értékelésének, minősítésének formáit.
5. Az alkalmazott hangszeres iskolák tankönyvek, taneszközök kiválasztásának elveit.
6. A tehetséggondozás formáit és a tanulói kudarcélmény csökkentésére hozott intézkedések tervét.
7. A kiegészítő eszközjegyzéket.
8. A szükséges mellékleteket.

Figyelembe veszi:

Pest Megye Önkormányzatának Közoktatási Tervét;

1. A helyi önkormányzat Oktatási Bizottságának elvárásait;
2. A zeneiskola alapító okiratát;
3. A tanulók és a szülők jogos igényeit;
4. Társadalom elvárásait;
5. Nagykőrös Város Önkormányzatának Közoktatási, Feladatellátási, Intézményhálózat-működtetési és Fejlesztési tervét.

Épít

1. A zeneiskola és a telephelyek hagyományaira
2. A város oktatási intézményeinek művészeti nevelésére
3. A kialakult kulturális tevékenységre különös tekintettel az amatőr művészeti csoportok tevékenységére
4. A tantestület tagjaira

2.2. Intézményi adatok

Az intézmény neve:	Alapfokú Művészetoktatási Intézmény Weiner Leó Zeneiskola
Székhelye:	2750 Nagykőrös, Patay u. 19.
Fenntartó:	Nagykőrös Város Önkormányzata
Működési terület: Székhely:	2750 Nagykőrös, Patay u. 19.
<i>Telephelyek:</i>	<i>Gábor Áron Általános Iskola 2755 Kocsér, Kossuth L. u. 14. sz. Erdei Ferenc Általános Iskola 2713 Nyársapát, József A. u. 4. sz. Ladányi Mihály Általános Iskola 2712 Csemő, Szent István u. 32-34. sz.</i>
Az intézmény jogállása:	Önálló jogi személy
Gazdálkodása:	Önállóan gazdálkodó intézmény
Alaptevékenysége:	<i>A zeneművészeti ágban klasszikus és népzene, a táncművészeti ágban néptánc és társastánc oktatás folyik.</i> <i>Klasszikus zene Tanszakok: Szolfézs, furulya, fuvola, klarinét, szaxofon, trombita, ütőhangszer, gitár, zongora, hegedű, brácsa, gordonka, magánének, kórus, zenekar Elektroakusztikus zene: szintetizátor Népzene: citera, népi furulya</i> <i>Táncművészet ágon néptánc és társastánc oktatás folyik.</i>
Alapító okirat száma kelte:	59/2004./III.25/ ÖT. sz. határozatának módosított változata
Igazgató:	Barna Elekné

2.3 Az intézmény működését érintő jogszabályok

Az alábbiakban az oktatást érintő legalapvetőbb törvényeket és rendeleteket gyűjtöttük egybe.

Ezek a következők:

- a közoktatásról szóló - többször módosított - 1993. évi LXXIX. törvény
- a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló - többször módosított 11/1994. (VI.8.) MKM rendelet, és a 16/1998-as módosítás
- az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programjának bevezetéséről és kiadásáról szóló 32/1999. (VIII.18.) OM rendelettel módosított 27/1998. (VI.10.) MKM rendelet
- a tankönyvvé nyilvánítás a tankönyvtámogatás, valamint az iskolai tankönyvellátás rendjéről szóló 11/1999. (III. 5.) OM rendelettel módosított 5/1998. (II.18) MKM rendelet
- *Nevelési-oktatási intézmények névhasználatáról szóló rendelet 31/2005. (XII. OM)*
- az 1992. évi XXXIII. törvény a közalkalmazottak jogállásáról (Kjt), valamint az annak végrehajtásáról szóló intézkedés 138/1992. (X.8.) mindezek egybeszerkesztve a Munka Törvénykönyvével
- 290/2006. (XII.23.) Kormányrendelet a 138/1992. (X.8.) Kormányrendelet módosítása
- 23/2006. (V.24.) OM r. a 27/1998.(VI.10.) MKM r. módosítása
- az 1/1998. (VII.24.) a nevelési-oktatási intézmények eszközjegyzéke, valamint a pedagógus továbbképzéséről szóló 27/1997. (XII.22.) Korm. rendeletek.
- 2006. LXI. tv. a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. tv. módosításáról
- 24/2007. (I.18.) OKM r. A közoktatás minőségbiztosításáról és minőségfejlesztéséről szóló 3/2002. (II.15.) OM r. módosítása
- 19/2007. (03.23.) a tanév rendjéről szóló OKM rendelet
- 27/1998. (VI.10.) MKM rendelet művészeti alap- és záróvizsga követelményrendszerére
- 23/2006. (V.24.) OM rendelet módosítása alap- és záróvizsga követelményrendszerére vonatkozóan

Az oktatás szabályozását az intézmény működését közvetlenül érintő jogszabályok mellett fontos az önkormányzatokról, az éves költségvetésről, a pedagógus továbbképzésről és az államháztartásról szóló jogszabályok ismerete.

2. 4. Az iskola szellemisége, saját iskolánk alapvető pedagógiai célkitűzései

Az előbbieken vázolt nemes és jövőt meghatározó céloknak és feladatoknak jelen kell lenniük minden magyar művészetoktatási intézményben, de különösen fontosak a mi iskolánk számára az érték nem mindig a megfelelő tartalommal bír, tantestületünk tagjai az igazi lámpás szerepét töltik be - még ma is - a második évezred végén. Mindannyian hiszünk, és képviselünk olyan alapvető pedagógiai elveket, mint:

- a zene embernevelő, értékközvetítő szerepe, hatása
- a tanuló személyiségének kibontakoztatása, a foglalkozás során az egyéni képességek figyelembevétele, fejlesztése
- példaadással való nevelés.

Munkánk során ezeket figyelembe véve törekszünk arra, hogy a hangszeres tudás elsajátítása mellett, a hozzánk járó gyerekek egész személyiségét fejlesszük. Nyissuk ki szemüket a művészetekre, teremtünk olyan közeget, ahol a komolyzene szeretete természetes, értékes tulajdonság.

Munkánk középpontjában két dolog áll:

- a gyermek személyiségének a fejlesztése a zenén keresztül,
- értékközvetítés

Ennek a két célnak az eléréséért tevékenykedünk. A mikéntjére sok lehetőség adódik, mely függ a tantestület a tanulók összetételétől, és bizonyos mértékig függ az anyagi lehetőségektől is. A célok azonban világosak, melyek mentén tevékenykedni kívánunk.

2. 5. Nevelő- oktató munka alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, elvárásai

A zeneiskola oktatási célja, hogy a maga sajátos eszközeivel, hangszeres oktatással, érzelmi és esztétikai neveléssel járuljon hozzá, hogy egy sokoldalú zeneileg (is) művelt, érett, kreatív személyiség kialakításához. Ennek megfelelően a zeneiskola pedagógiai programja és helyi tanterve felépítés szempontjából követelményközpontú, pedagógiai koncepciója szerint tanuló központú.

Célunk olyan belső iskolai légkör, tartalmi munka megteremtése, ahol jól érzi magát a tanuló és a tanár egyaránt. Ahol a tanuló is alkotó részese a tanítás-tanulás folyamatának. Tudatosan és radikálisan csökkenteni akarjuk a tanulókat érő kudarcélmények számát. A sikerélményen keresztül történő munkát tartjuk célravezetőnek. Arra törekszünk, hogy zeneiskolánkban minden tanuló saját képességeinek, lehetőségeinek optimumáig jusson el értelmi és erkölcsi fejlődésben. Biztosítani kívánjuk részükre a teret, ahol gyakorolhatják és fejleszthetik képességeiket, felfedezhetik önmagukat.

Továbbra is szeretnénk, ha a zeneiskola a város zenei, művészeti centruma lehetne.

A zeneiskola legfontosabb funkció:

- Zeneiskolánkban az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja keretében folyó zenei nevelés alkalmat ad az érdeklődő és fogékony növendékek képességeinek fejlesztésére, biztosítja a különböző szakterületeken való jártasságok megszerzését és gyakorlását.
- A képzés figyelembe veszi az életkori sajátosságokat, a tanulók érdeklődésére, tehetségére építve alakítja készségeiket és gyarapítja ismereteiket.
- Lehetőséget ad az egyetemes kultúra, az európai műveltség, a nemzeti, népi hagyományok, értékek átadására, az értékmegőrzés formáinak kialakítására
- A zeneiskolában folyó képzés lehetőséget nyújt az esztétikai érzékenység, fogékonyságalakítása mellett a zene megszólaltatásához szükséges hangszeres és énektechnikai készségek megszerzésére, a zenei ismeretek átadására és minden zenei tevékenység tudatosítására.
- A zeneoktatás a különböző műfajok (zenei) sajátosságait, a művészi megjelenítés módjait ismerteti meg a tanulókkal, miközben célja az is, hogy az önkifejezés eszköztárának gazdagításával a zene alkalmazására, befogadására készítsen fel.
- Az esélyegyenlőség biztosítása mind mikro, mind makroszinten. Az indulási hátrányok csökkentése, és a zenei pályára történő felkészítés szerepe az egyéni és csoportos órák keretében.

Általános nevelési, pedagógiai célok, elvárások:

- ❖ Minden munka végzésénél ismernünk kell a célt, mert ez meghatározza egész tevékenységünket.
- ❖ Növendékeinket képességeiknek megfelelően a legmagasabb fokra kell elvezetni.
- ❖ A hangszeres óráknak művészi légköre kell, hogy legyen. (A mi esetünkben ez a muzsika)
- ❖ Az elszürkülés ellen újabb és újabb zenei élmény, töltődés megszerzésével lehet védekezni
- ❖ Mindenkinek törekedni kell a továbbfejlődésre, mert aki nem fejlődik, az visszafejlődik
- ❖ A cél eléréséhez a legrövidebb, legkorszerűbb utat kell keresnünk.
- ❖ Hangszertanításunkban mindig a végcélből kell levezetni a kiindulópontot.
- ❖ A zeneiskolai növendék olyan önálló lény, aki kibontakozóban lévő egyéniséggel, sajátos érzelmi élettel, fantáziával, öntudattal, önérettel rendelkezik.
- ❖ Ha munkánkat eredményesen akarjuk végezni, akkor növendékeinket aktivizálni kell, el kell érniük azt, hogy ő maga is akarja azt, amit akarunk.
- ❖ Munkánk eredményeképpen siker, balsiker vagy kudarc is születik. Az első kettő ösztönző élménnyé válhat, de az utolsó inkább csak rombol.
- ❖ Zenetanításunk jellemformálás nélkül elképzelhetetlen, melyhez alapvetően szükséges a növendékek bizalmának megnyerése. /Bizalmat általában az iránt érzünk, akiről tudjuk, hogy javunkat akarja, akit érdekel sorsunk, aki mindenre keres megoldást, és szakmai vonatkozásban teljes biztonsággal vezet./
- ❖ Számunkra elsődleges kell, hogy legyen a munkára nevelés, amelynek tervszerűen kell megtörténnie.
- ❖ Minden törekvésünk hiábavaló, ha a szülőkkel való jó kapcsolatot nem tudjuk kialakítani.
- ❖ A legtehetségesebb növendékeknél ki kell bontakoztatnunk azokat az adottságokat, amelyekkel rendelkeznek. /szorgalom, ambíció, akaraterő, emlékezőképesség, önbizalom, jó alkat, jó hallás, ritmusérzés stb./
- ❖ Nagyon gondosan kell előkészíteni növendékeinket szakmai és pedagógiai szempontból az egyes szereplésekre is.

A szaktárgyakra lebontott részletes követelményeket az érvényben lévő tantervek tartalmazzák.

2. 6. A személyiség fejlesztése a zenei nevelés során

- ✦ A személyiség formálásában az örökletes adottságokon túl a környezet kultúrájának, normáinak, elvárásainak is jelentős szerepe van. A zenetanítás során kifejezetten előnyt jelent, hogy a gyermekekkel egyénileg, ill. kis létszámú csoportban foglalkozhatunk. Erős személyes kötődés alakul ki, mely meghatározó lehet a tanuló fejlődésében
- ✦ A gyermekek kezdeti motivációja a zenetanulás során gyakran a tanári személyiség kiválasztásán alapszik. Később ezt megerősíti vagy gyengíti a kontaktus alakulása, az elvárásoknak való megfelelés eredményessége. Minden tanítványunkkal egyénileg foglalkozunk, mivel erre a társakhoz való kötődést, alkalmazkodást, összetartozás érzését, ill. a közösen elvégzett eredményes munka elégedettségét tapasztalják meg tanítványaink. Mindez integráltan jelenik meg a különböző szakmai foglalkozások során.
- ✦ Az erős kötődés a tanári személyiséghez és a pedagógus viszonya a tanulóhoz erősen befolyásolja a zenetanulás eredményességét. Megnö ezért a pedagógiai vezető és a munkáltató felelőssége a pedagógusok alkalmazásában, munkájának ellenőrzésében. Különösen fontos ezt hangsúlyoznunk azért, mert a pedagóguspályára felkészítő felsőoktatási intézmények közül egyedül a zeneművészetin nincs pedagógiai alkalmassági vizsgálat. A kiváló hangszeres és elméleti tudás – mely oktatási szempontból nélkülözhetetlen – még senkit nem tett automatikusan kiváló tanárra.
- ✦ Feladataink a személyiségfejlesztés során:
  - Pozitív megerősítés, a motivációs bázis támogatása élményekkel, helyes kritikával, értékeléssel. Helyes önértékelés kialakítása.
  - A sikerek és kudarcok közös feldolgozása, megbeszélése a szülők bevonásával.
  - A helyes gyakorlás – mint az eredményesség egyik záloga – megtanítása, fejlesztés, motiválása.
  - Az esztétikai érzék, ízlés fejlesztése, formálása.
  - Az önkifejezés, nyitottság és mások elfogadásának fejlesztése. A zenélés által elérhető öröm, élmény bemutatásának fejlesztése, a szereplési szorongás leküzdésének segítése.
  - Alapvető célunk a személyiségfejlesztés során, hogy a zenepedagógiai sajátos eszközeit is felhasználjuk a kapcsolatteremtési képesség fejlesztésében.Feladataink eredményes végzéséhez szükségünk van a szülők segítségére, a velük való jó kapcsolat kialakítására és fenntartására.

Ennek eszközei:

- órai bejegyzés az ellenőrzőbe;
- szülői óralátogatások biztosítása, felkészítés az otthoni gyakorlás segítésére;
- a szülők érdeklődésének felkeltése az iskola közösségi programjai iránt, bevonásuk ezek szervezésében, megvalósításában.

Célunk a személyiség komplex fejlesztése, a harmonikus, önmagát és társait helyesen megítélő ifjú emberré való nevelés.

2.7. Közösségfejlesztés zenei neveléssel

Közösségfejlesztés az elméleti órák keretében

A zenetanulás – közös éneklés, együttzenélés – kiemelkedően fontos szerepet játszik az egyén és a közösség kapcsolatának, egymásra hatásának fejlesztésében, a közösséghez való alkalmazkodás, a szocializáció tudatos alakításában. Az egyéni érdek alárendelése a közösségnek, valamint a közösség részéről az egyéni munka eredményének elismerése, ennek fejlesztése a zenei tevékenységbe ágyazottan is jelenik meg.

➤ *A tanítási órán folyó nevelőmunka:*

A csoporton belüli közösségi viszonyok fejlesztéséhez fontos az egymás iránti felelősség erősítése. A többszólamú éneklés a tudatos és fegyelmezett alkalmazkodás vállalásával fejleszti a csoport együttgondolkodását. A hibák közös javítása, a bírálat hozzájárul a felelősségtudat erősítéséhez.

A tanulócsoporthoz kisebb egységekre bontva közös feladatokat adunk a tanulóknak, olykor versenyeztetve őket, az együtt végzett munka felelősségének kialakítására, örömeinek átélése érdekében.

Szituációs játékokkal – népdalok, zeneelméleti ismeretek stb. felhasználásával – erősítjük annak tudatát, hogy az egyéni siker a közösség együttműködésének függvénye, de a közösség sikere is függ a játékban résztvevő egyes tanulók teljesítményétől. Különösen fontos a népdalok adta lehetőség felhasználása.

➤ *A tanórán kívüli nevelőmunka:*

A tanulócsoporthoz közösségi élete összetartó, megerősítő hagyományok kialakítására törekszünk. Közösségi ünnepek – karácsony, újév köszöntése, népszokások őrzése, névnapok, születésnapok köszöntése stb. – műsorokkal, énekekkel. Az egymás iránti figyelem kialakításában fontos szerepet tulajdonítunk a közös ünnepnek.

A hangszeres szereplések után az elméleti órán is értékeljük a tanulók teljesítményének fejlődését. Serkenteni kívánjuk ezzel a másik munkája iránti érdeklődést, ill. az egyéni teljesítmény közösségi elismerését.

Törekszünk arra, hogy minél több tanuló vegyen részt az iskolai zenekarok, kórus, kamaracsoportok munkájában.

Közös hangverseny látogatásokat szervezünk. Más zeneiskolák munkájának személyes megismerésével együttesen szerzünk újabb tapasztalatokat. (Közös versenyek, rendezvények, stb.)

➤ *Közösségfejlesztés kamarazenei és zenekari foglalkozásokon*

A zeneiskola a főtárgyi órák többségére egyénileg járnak a tanulók. Fontos kialakítani zenélő közösségeket, ahol az együttes muzsikálás mellett egymást is jobban megismerik. A közös muzsikálás fejleszti az egymásra figyelmet, a toleranciát, az alkalmazkodó készséget, hiszen különböző szinten lévő tanulók csak akkor tudnak közös produkciót létrehozni, ha az ügyesebb segíti a gyengébbet, ugyanakkor a jobban teljesítő növendék húzóerőként is hat a fejlődni vágyó tanulóra.

Kisebb csoportokban is érvényesül ez a hatás, de a különböző zenekarokban, nagyobb kamaracsoportokban még intenzívebben fejlődik a gyermekek közösségi tudata.

Zeneiskolánkban jelenleg fúvós és tücsök zenekar működik.

Az ütőhangszeres kamaracsoport képes ennek sajátos hangzásvilágát felidézni.

A közös, hetenként ismétlődő próbák alatt a tanulók megismerik egymást, barátságok szövődnek, jobban fejlődik bennük az a tudat, hogy ők ehhez a zeneiskolához, zenekarhoz, együtt, közösen tudják megszólaltatni a zeneműveket.

A befelé forduló, gátlásos gyermekeknek nagy lehetőség a közösségi, zenekari játék. Hiszen így anélkül lehet a produkció résztvevője, hogy a figyelem kizárólagosan rá koncentrálódna. Sok gyerek szeret csak úgy magának zenélni és szorong, ha egyedül kell kiállnia. Az ilyen növendék a koncerteken, egyéni szerepléseken rendszerint alulteljesít. A közös szereplések, kamara és zenekari fellépések során az egyéni felelősség érzete kevésbé súlyos teher, hiszen többen eveznek ugyanabban a csónakban.

A zenekari próbákon egy, a zene addig ismeretlen területére nyer betekintést az ifjú muzsikus. Megtapasztalja, hogy mindenki fontos (mellérendelt szerep), de ugyanakkor időnként bizonyos színpadok előtérbe kerülnek a másikkal szemben (alárendelt szerep).

Megtanulja a másikat is hallgatni, kísérni, a váratlan helyzeteket megoldani. A zenekar a zeneiskolai hangszeroktatás fontos pillére, ahol az évek alatt megszerzett technikai tudást kamatoztatja a növendék.

A közös tanszaki hangversenyek is lényeges részei a gyerekek közösségi életének. Ezért fontos, hogy minden tanár a tanév során tartsa meg önálló, minden tanulóját érintő közös tanszaki hangversenyt. Szervezhetőek közös koncert- múzeumlátogatások, kirándulások, ahol a gyerekek iskolán kívül találkoznak egymással, szereznek újabb zenei élményeket, tapasztalatokat a társművészetek és a zenekapcsolatáról.

2.8. Zenei tehetségkutatás és gondozás a zeneiskolában

Az alapfokú zeneiskolák, de általában a művészeti iskolák eleve tehetséggondozó intézmények. Már a növendékfelvétel is egyéni, szülői ambíció alapján felvételi vizsgával, illetve meghallgatással történik. Szemléletünkben, a kiválasztáskor nemcsak a kiemelkedő zenei tehetségek számítanak. A tehetség összetett, komplex képesség, a személyiség alapvető domináns jegye. Meghatározása általános értelemben is nehéz, objektíven nehezen vagy alig mérhető. Mindenképpen értékjelző, amelynek kutatása, gondozása a mi iskolatípusunk alapfeladata.

Hisszük, hogy a zene nagy hatással van a személyiségre, alakítóan hat a lélekre. Éppen ezért a nevelésben igen nagy szükség van rá.

A zenei tehetség készség formájában nyilatkozik meg a tanulás előtti korban. Ezt a készséget kell felismernünk, felmérnünk, megvizsgálva közben a gyermek egész személyiségét, értelmi, kombinációs és asszociatív képességét, kreativitását, érzelmi reakcióit, fantáziáját, temperamentumát, kitartását, memóriáját, akaraterejét, aktivitását.

A zenei nehézségek közül megfigyeljük a ritmus- és metrumérzékét, hallásának pontosságát, differenciáltságát, mozgáskészségét, muzikalitását. E megfigyelések összegzése után is csak hozzávetőleges képet kaphatunk a gyermek zenei tehetségéről. Igazán csak a zene-tanulás folyamán nyilvánul meg a gyermek tehetsége, tanulási tempójának függvényében. De még ezeknek a tudatában is tisztában kell azzal lennünk, hogy a gyermek, az ember individuum, nem ismerhetjük eléggé, azt pedig még kevésbé, hogy kivé, mivé fejlődhet.

„A tehetséget nem lehet teremteni. A talajt, a lehetőséget lehet teremteni, ahol a tehetség kibontakozhat, kialakulhat.” (Neuhaus)

Tehetségkutatásunk többlépcsős, szorosan összekapcsolódik a tehetséggondozással, nincs lezárva tehát a gyerek zeneiskolába való felvétele. Igen fontos, hogy minél hamarabb kiválasztódjanak a tehetségesnek tűnő gyerekek, mert így hamar szakember vezetheti őket tovább. Csak így válhat természetessé, hogy a zenetanulás egyenrangú fontosságúvá váljék a közismereti iskolával.

Feladatok a kiválasztásnál:

- Állandó jó kapcsolat az óvónőkkel és iskolai énektanárokkal, akik motiválhatják a gyerekeket.
- Zeneóvodások számára hangversenyek (hangszerismertető jelleggel), hangszerbemutató az általános iskolákban
- Kiselőképző, előképző, és hangszeres előképzős csoportokkal való foglalkozás (egy-két év alatt sok minden kiderül, pl. hangszeres alkalmasság, érettség, stb.)
- A további években is lehet átirányítani más hangszerre (az egyben már gondozás is).
- A tanulási folyamat közben kiemelni a rendkívüli zenei tehetségeket. (B-tagozat: magasabb óraszám, stb.)

A tehetséggondozás feltételei, területei, feladatai, gondjai

- Legfontosabb a tanár tudása, személyisége, mely a legfőbb motivációs erő.
- Szoros kapcsolattartás a hangszeres és elmélettanárok között.
- Tanárképzés, tanári továbbképzés.
- Hangszerek minősége, mennyisége, karbantartása.
- Szaktanácsadói testület (az országban szórványosan létezik).
- Tanulmányi versenyek, hangszeres, zeneelméleti versenyek, találkozók, fesztiválok, hangversenyek, fórumok, kurzusok, továbbképzések.

A tanári munka értékelése igen fontos része a tehetséggondozásnak. Nélkülük nem működhetne ez a munka! A tanárok továbbképzése is a tehetséggondozás fontos alapkérdése. Általános érvényű a következő megállapítás, mellyel a tantestület is azonosul:
Zenei tehetségek csak olyan feltételek mellett bontakozhatnak ki, zenehallgatóvá csak ott válik az ember, ahol társadalmat áthatja a kulturális értékek, a művészetek, a zene szeretete.

Zenei versenyek, fesztiválok, találkozók pedagógiai funkciója

- A rendezvényekre való felkészülés nagy lendületet ad a növendékeknek. A legkiválóbbaknál /országos döntőbe jutottaknál, helyezetteknel/ jóval szélesebb rétegre terjed ki. Mozgósítja az érintett tanszak növendékeit.
- A rendezvények - különösképpen az országos szint - módot adnak a legtehetségesebbek „kiugratására”, megismerésükre, pályájuk féltő gondossággal való figyelemmel kísérésére. Szereplési rutin, koncentráció, állóképesség megszerzésére teremtenek nagyszerű lehetőséget. A legtehetségesebb növendékek kiválasztásán, kiemelésén túl lehetőség nyílik a zene pályán való eredményes előrehaladásuk segítésére.
A rendezvény haszna, hogy a tanulókat fokozott - felfokozott - teljesítményre serkenti, megerősíti azt a tudatot, hogy eredmény csak komoly munkával érhető el, hogy a zenetanulást nehezítő tényezők /kevés szabadidő, a hangszer minősége, a felkészülés körülményei stb./ leküzdése nemes cél, hogy a felkészülés során befektetett többletmunka mindenképpen nyereség.
- A szakmailag és lelkileg jól felkészített növendékeknek az szerez igazán nagy örömet, ha a közönség előtt önmaga legjobb szintjén produkál, ha tudását egy-egy verseny vagy fesztivál nyilvános keretei között megmutathatja.
- A fesztiválok, találkozók - amelyek többnyire a kamarazenélés színterei - a szakma legalapvetőbb tudnivalóinak elsajátítását segítik: a tiszta intonáció, a ritmikai fegyelem, az együttjátszás követelményei, a zenei megformálás, a helyes hangzásarányok megvalósítása, nem utolsósorban a muzsikálás örömeinek, élményeinek szerezni és adni tudása.

- Az országos zenei rendezvények az érintett terület pedagógusainak módot adnak egy-egy hangszer vagy „műfaj” pedagógiai eredményeinek felmérésére, a rendezvények között megtett út értékelésére, a helyzetelemzés alapján a feladatok kitűzésére. A felkészítő és érdeklődő tanárok részére tehát továbbképzéssel felérő szakmai értékelés, a látottak és hallottak alapján az egész tanszak számára országos továbbképzési lehetőség. Már az országos fórumot megelőző válogatók során az adott zenei intézmény, megye tennivalóit meghatározza, felhívja a figyelmet az iskola, a terület eredményeire, gondjaira.

A zenei tehetség kibontakoztatását segítő tevékenység

A zenei tehetség felismerése számos tényezőn alapul, kibontakoztatásához a helyes út megtalálása gyakran véletlenek sorozatán át vezet. Objektíven mérhető elemei: az átlagosnál jobb ritmusérzék, hallás, harmóniai és formaérzék, mely rendszerint magasabb szintű asszociatív képességgel és logikai készséggel párosul. A tehetség önmagában azonban nem elegendő a magas szintű teljesítmény eléréséhez. Ehhez kitartás, szorgalom, akaraterő, türelem és gondos gyakorlás szükséges.

- A zeneiskolai képességvizsgálat során megkíséreljük felismerni az alapvető adottságok, képességek szintjét. (Hallás, ritmusérzék, értelmi fejlettség.) A helyesen végzett korai fejlesztéssel (zeneovi, kiselőképző, előképző, hangszeres előképzés), csökkenthetőek ezek a hátrányok. A korai fejlesztés során játékos formában, az életkori sajátosságoknak megfelelően ismerhetjük meg a gyermekek adottságait, képességeit, ezek fejleszthetőségét. Így a kiválasztásra és a korrekcióra is jobb, több lehetőség adódik, a gyermek személyiségének sérülése nélkül.
- A főtárgy (hangszer, ének, elmélet) kiválasztása a tanulók és a szülők részéről sok szubjektív elemet tartalmaz. (Egyéni érdeklődés, kisvárosban az ismerős, ill. szimpatikus tanár szerinti hangszerválasztás, egyéni benyomások, vagy emlékek a szülők részéről, stb.) Ez nem mindig találkozik a megfelelő fizikai és szellemi adottságokkal. Minden hangszer tanulásához más-más adottság szükséges. A tehetséggondozás egyik feladata, hogy lehetőséget teremtsen a tanulók számára a főtárgyi korrekcióra. Terelje abba az irányba a növendékeket, amely a legmegfelelőbbnek tűnik a személyiség fejlődése, a zenetanulás eredményessége szempontjából. Nem csupán a zenei technikai tudás elsajátítása a célunk, hanem mindazon – a program bevezetőjében leírt – célok elérése, mely által egészségesebb, harmonikusabb felnőtté válhatnak tanítványaink.
- Gyengébb képességekkel éppúgy válhat valaki önmegvalósító, érett személyiséggé, mint kiemelkedő talentumokkal. Felelősségünk és feladatunk az átlagos vagy gyengébb képességű tanulókkal való foglalkozás is. A szorongásos, tanulásában akadályozott vagy sérült gyermekek zenei fejlesztése ugyanúgy feladatunk, mint a kiemelkedő tehetségek gondozása. A zene ehhez kiváló eszköz kezünkben. (A szeretet felelőssége nem tesz különbséget az egy, vagy öt talentum elrejtése vagy kamatoztatása között.)

- Az önkéntesség elve a zenetanulásban úgy érvényesül, hogy a zenei élmény mint örömforrás eléréséhez az egyéni adottságok, a tehetség fejlesztéséhez programunk segítséget nyújt, de az abban foglaltakat a pedagógiai folyamatban részt vevőknek vállalniuk kell. Ennek érdekében az „A” tagozaton nem teszünk különbséget a minimálisan elvárható teljesítmény szintén a tanulók között, azonban az értékelés tükrözi (érdemjegy, a szorgalom értékelése írásban és szóban) az egyéni teljesítmény és előmenetel különbözőségét.
- A tehetséggondozást az átlagostól eltérő, jobb képességű tanulók esetén a „B” tagozatra való irányítással, ennek magasabb szintű követelményrendszerével is segítjük. /Ld. az egyes tárgyak tantárgyi programjait/

„B” tagozatos tanuló lehet az, aki az átlagosnál jobb képességeit magasabb teljesítményével és szorgalmával igazolja. Tanszaki meghallgatáson, vizsgán ennek megfelelő szintű tananyag tudásáról ad számot, szaktanára javaslatával a tanszaki munkaközösség egyetért.

A „B” tagozatról az „A”-ra visszaléphet az a tanuló, aki a számára előírt minimális követelményeknek nem kíván, vagy nem tud megfelelni. Ez történhet kérelem (szülő, tanuló), vagy a tanszaki munkaközösség javaslatára. A „B” tagozatra történő besorolást és ennek változásait a tanszakvezetők előkészítő munkája alapján az igazgató hagyja jóvá.

- *A felkészítés felsőbb zenei tanulmányokra:*

Külön fejlesztést és több önálló gyakorlást igényel, ha a tehetséges tanuló zenei pályára szeretne lépni. Ehhez az iskola a feltételeket így biztosítja:

- szolfézs, zeneelméleti felkészítés a felvételit megelőző két évben;
- a felvételi évében heti 2 * 60 perces egyéni főtárgy óra;
- felvételizők rendszeres meghallgatásai, szakértő, szaktanácsadó bevonása;
- otthoni gyakorlás további segítésére;
- előzetes meghallgatásokra való felkészítés és elkísérés.

- *Tanulmányi versenyek:*

A zenei szaktárgyi versenyeket háromévenként, tantárgyanként hirdeti meg az Oktatási Minisztérium. Ennek megfelelően a versenyekre felkészítés alkalmazkodik a három éves ciklusokhoz.

A zenei pályára készülő tanuló részvétele mindenképpen kívánatos. A versenyek előkészítése során törekszünk arra, hogy a tehetséges és szorgalmas tanulók minél nagyobb számban, de önkéntes alapon mérhessék meg tudásukat.

Ezért a versenyek válogatói előtt rendezünk:

- növendékhangversenyeket,
- tanszaki meghallgatásokat;

majd ezt követően választjuk ki azokat a tanulókat, akik a területi, megyei válogatókra eljuthatnak.

3.
HELYI TANTERVEK
ZENEMŰVÉSZETI ÁG

Alapfokú Művészetoktatási Intézmény
Weiner Leó Zeneiskola
Nagykőrös

Helyi tantervek

A helyi tantervet a Művelődési és Közoktatási Minisztérium által kiadott AZ ALAPFOKÚ MŰVÉSZETOKTATÁS KÖVETELMÉNYEI ÉS PROGRAMJA alapján állították össze az egyes tanszakok. A megfogalmazott tanszaki sajátosságok, felvételi kritériumok, a tananyag, a beszámoltatás módja és a magasabb évfolyamba lépés feltételei – minden tanszakon a minisztériumi, központi tantervi követelményekből indultak ki, lebontva az intézmény szakmai közösségei által meghatározott és elfogadott évfolyamonként elvárásokra, ahol ezt a tanszakok tanárai szükségesnek tartották.

Az egyes tanszakok szakirányú feladatai ugyanezen kiadvány, valamint a mellékletben megtalálható 27/1998. (VI. 10.) MKM rendelet és az azt módosító 32/1999. (VIII.18.) OM sz. rendelet, illetve 23/2006. (V.24.) OM rendelet tartalmazza.

Az Alapfokú Művészetoktatási Intézmény Weiner Leó Zeneiskola Pedagógiai Programjának és helyi tantervének elkészítéséhez és felülvizsgálatához:

a művelődési és közoktatási miniszter 27/1998. (VI.10.) MKM rendeletét és az azt módosító 32/1999. (VIII. 18.) OM rendeletet, valamint a 23/2006. (V.24.) OM rendeletet használtuk fel.

Minden tanszak tantervi nyilatkozatát a tantestület elfogadta és jóváhagyta, a Szülői Szervezet és a Közalkalmazotti Tanács képviselője pedig egyetértési jogával élve elfogadta.

3.1. A zeneoktatás általános fejlesztési követelményei, feladatai

- *Zenei műveltség megalapozása és fejlesztése.*
- *A zenei képességek fejlesztése (hallás, ritmusérzék, intonációs érzékenység, fogékonyság és dinamika és a hangszín különbségeire, zenei memóriai és fantázia, előadói és manuális készség, a zenei karakterek iránti érzékenység kialakítása).*
- *A zenei olvasás és írás alapfokot meghaladó készségének megalapozása és kifejlesztése.*
- *A technikai készség, az improvizációs készség és képesség, az alkotó magatartás, a kreativitás kialakítása.*
- *Rendszerezett zenei ismeretek, általános zenei műveltség átadása.*
- *A zenei műszavak és jelentésük megismertetése.*
- *A zene logikájának, a harmóniai szerkezet és a forma összefüggéseinek megismertetése.*
- *A főbb zenei stílusok sajátosságainak, a zeneirodalom nagy korszakainak, népünk zenéjének, a zene történetének és a zeneirodalom nagy egyéniségének megismertetése.*
- *A kortárs zene befogadására nevelés.*
- *A tanuló rendszeres zenehallgatásra nevelése.*
- *Az értékes zene megszerettetése. A növendékek zenei ízlésének formálása.*
- *A tanulók életkorának megfelelő zenei tárgyú könyvek, ismeretterjesztő művek olvasására ösztönzés. A társművészetek iránti nyitottság kialakítása.*
- *A zenei élet eseményei iránti érdeklődés felkeltése, illetve részvétel a zenei életben.*
- *Tehetséggondozás.*
- *A zenei pályát választó növendékek felkészítése szakirányú továbbtanulása.*
- *A növendékek rendszeres, céltudatos, igényes munkára, hatékony gyakorlásra nevelése.*
- *A tanuló aktív társas muzsikálásra nevelése.*
- *Közreműködés az egyéb intézmények, kulturális rendezvényein.*
- *Az amatőr zenekarokban, kamaraegyüttesekben, kórusban történi aktív részvételre való előkészítés, ösztönzés.*
- *Cserekapcsolatok létesítése, hazai és – lehetőség szerint- külföldi zeneoktatási intézményekkel.*

3.2. Képességfelmérés, illetve hangszerválasztás esetén az adott hangszerre való alkalmasság vizsgálata (lásd. Minőségirányítási Program eljárásrendjében)

Átvételre jelentkezőknél az eddig megszerzett tudást kell bemutatni, melyet a szaktanárokból álló bizottság véleménye. Az átvett tanuló abba az osztályba nyer besorolást, melyre a bizonyítványában szereplő utolsó záradék a lehetőséget megadja. Szükség esetén javaslatot tesz felzárkóztatásra, melyhez a tanuló részére segítséget nyújt.

3.3 Ellenőrzés, értékelés (lásd. Minőségirányítási Program eljárásrendjében)

3.4. A tanulók munkájának értékelési rendszere

Az előképző osztályban szöveges, egyénre szabott és szorgalom jegyek alapfok első osztályától osztályzatokkal, érdemjegyekkel történik az értékelés, kivéve a kamarazene, zenekar, énekkar zeneirodalom tantárgyakat.

Ezek esetében az év végi értékelés: jól megfelelt, megfelelt és nem felelt meg.

Tanulóink munkájának értékelése:

5 jeles:	Ha a tantervi követelményeknek kifogástalanul eleget tesz. Ismeri, érti, tudja a tananyagot, mindezt alkalmazni is képes. A technikai és mechanizmusbeli követelményeket biztosan oldja meg és azokat zeneileg is kiválóan alkalmazza. Szóbeli feleletei és írásbeli munkái is teljes önállóságra vallanak.
4 jó:	A tantervi követelményeknek megbízhatóan, csak kevés és jelentéktelen hibával tesz eleget.
3 közepes:	Ha a tantervi követelményeknek pontatlanul, néhány hibával tesz eleget. A tanterv alapvető anyagát jól elsajátította, az alapvető mechanizmusbeli nehézségeket leküzdötte, a lényegesebb kérdések megoldásában némi nehézségek mellett elfogadható eredménnyel azokat alkalmazza. Munkáiban kisebb bizonytalanságot mutat, amelyet a tanár segítségével le tud küzdeni.
2 elégséges	Ha a tantervi követelményeknek súlyos hiányossággal tesz csak eleget, de a továbbhaladáshoz szükséges minimális ismeretekkel, jártassággal rendelkezik. Mechanizmusbeli hibái is hátráltatják a tantervi anyag biztos alkalmazását (hangban, intonációban, stb.) még a tanár segítségével is. Elképzelései a művek zenei tartalmát illetően nagyon minimálisak, ritmushibákkal küzd és folyamatosan ellenőrzésre szorul.
1 elégtelen:	Ha a tantervi követelményeknek nevelői útmutatással sem tud eleget tenni. A minimumot sem tudja.

1. Kiváló tanulmányi eredményért igazgatói dicséretben részesült /Országos, területi, megyei tanulmányi versenyek./
2. Kiváló tanulmányi eredményeiért .....(tantárgy megnevezése) szaktanári dicséretben részesült.

A magasabb évfolyamba lépés feltétele:

- ◆ Az előírt tanulmányi követelmények sikeres teljesítése, erről bizonyítvány kiállítása. Az előképzős bizonyítványba szöveges értékelés és a „Hangszeres tanulmányait megkezdheti” bejegyzés szükséges az első osztályba lépéshez. Első osztályból legalább **elégséges** érdemjegy kell a továbbhaladáshoz. 1 elégtelen érdemjegy esetén a tanuló javítóvizsgát tehet. 2 elégtelen esetén a nevelőtestület döntése szükséges a javítóvizsga lehetőségére.
- ◆ Az igazgató engedélyével a zeneiskola két vagy több évfolyamára megállapított tanulmányi követelményét egy tanévben vagy annál rövidebb idő alatt is teljesítheti a tanuló.
- ◆ Ha a tanuló önhibáján kívüli okok miatt nem tud eleget tenni a tantervi követelményeknek, (**Huzamosabb betegség, tanév közben történő felvétel**) az igazgató engedélyével osztályát folytathatja.

A tanuló szorgalmának értékelése

SZORGALOM	PÉLDÁS	JÓ	VÁLTOZÓ	HANYAG
1.Tanulmányi munkája	céltudatosan törekvő, igényes a tudás megszerzése	figyelmes, törekvő	ingadozó	hanyag, lassító
2. Munkavégzése	kitartó, pontos megbízható, lankadatlan	rendszeres, többnyire önálló	rendszeretlen, hullámzó, önállótlan	megbízhatatlan, gondatlan
3.Kötelességtudata	kifogástalan, precíz	megfelelő, néha ösztökélni kell	felkészültsége gyakran felületes	felkészültsége állandóan felületes
4.Tanórákon kívüli inform. felhasználása	rendszeres, érdeklődő	előfordul, ösztönzésre dolgozik	ritkán	egyáltalán nem

Okt. tv. 31. §. (2), (3) bekezdése alapján:

A tanuló az utolsó alapfokú évfolyam befejezését követően művészeti alapvizsgát tehet, az utolsó továbbképző évfolyam elvégzését követően pedig művészeti záróvizsgát tehet.

A művészeti alapvizsga továbbképző évfolyamokon való továbbtanulásra jogosít.

A művészeti alapvizsgát és a művészeti záróvizsgát jogszabályban meghatározottak szerint kell szervezni.

3.5. A tankönyvkiválasztás elvei az iskolánkban

A felhasználható irodalmat évfolyamokra lebontva megadja „Az alapfokú művészetoktatás tantervi programja” minden szakon.

Szakmai szempontjaink a tankönyv-választáshoz:

- ◆ Alkalmas legyen több éves válogatásra,
- ◆ Megfeleljen a tanuló szakmai fejlettségének,
- ◆ A felmenő rendszerben készülő kiadványok előnyben részesítése,
- ◆ Elfogadható minőség mellett, mérsékelt ár.

3.6. Az alapfokú klasszikus zene képzési struktúrája, óraterve, tantervei

Hangszeres tanszakok furulya, fuvola, klarinét, szaxofon, trombita, ütőhangszer, gitár zongora, szintetizátor, hegedű, brácsa, gordonka

Vokális tanszak: magánének

Elméleti tanszakok, tantárgyak: szolfézs, zeneelmélet, zenetörténet-zeneirodalom improvizáció

Egyéb tantárgyak: zenekar, kórus

Képzési idő: (Megjegyzés: az évfolyamszámok magukba foglalják az előképző és továbbképző évfolyamait. A képzési idő első számjegye az elméleti és egyéb előtanulmányokat jelöli.)

„A” tagozaton

2+10 évfolyam (furulya, fuvola trombita, ütő, gitár, zongora, hegedű, gordonka)

2+ 8 évfolyam (klarinét)

2+ 6 évfolyam (szaxofon, brácsa, szintetizátor)

1+ 6 évfolyam (magánének)

„B” tagozaton

A „B” tagozat zárójeles számai az „A” tagozaton végzett előtanulmányokat jelentik „B” tagozatra a növendéket az alapfok 2. évfolyamától javasolt irányítani.

(3)+9 évfolyam (furulya, fuvola, trombita, ütő, zongora, hegedű, gordonka)

(3)+7 évfolyam (klarinét)

(3)+5 évfolyam (szaxofon, brácsa, szintetizátor)

(2)+5 évfolyam (magánének)

Elmélet és egyéb főtanszakok:

„A” tagozaton

2+10 évfolyam (szolfézs)

2+ 6 évfolyam (zenetörténet-zeneirodalom zeneelmélet)

4 évfolyam (kamarazene)

„B” tagozaton

(5)+7 évfolyam (szolfézs főtanszak)

Ó R A T E R V

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előképző		Alapfok						Továbbképző			
	1.	2	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10
Főtárgy	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező vagy kötelezően választható tárgy	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Választható tárgy	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Összesen	2-6	2-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

Az óratervet az adott tanszakon meghatározott évfolyamok száma szerint kell érteni.
Előképzőt a növendéknek nem kötelező elvégeznie.

Főtárgy: Hangszeres és magánének tanszakok (egyéni), elméleti és kamarazenei tanszakok (csoportos)

Kötelező tárgy: szolfézs, zongora (ad adott tanszakok óratervében jelölteknek megfelelően)

Kötelezően választható tárgy:

- elméleti: szolfézs, zeneelmélet, zenetörténet-zeneirodalom improvizáció (mindezek együttes műveltségi programként is taníthatók),
- gyakorlati: zongora, második hangszer, kamarazene, zenekar, kórus

Választható tárgy: szolfézs, zeneelmélet, zenetörténet-zeneirodalom, improvizáció (mindezek együttes műveltségi programként is taníthatók), zongora, második hangszer, kamarazene, zenekar, kórus, népzene.

(Zenei ismeret: a szolfézs, zeneelmélet, zenetörténet-zeneirodalom, improvizáció tantárgyak tantervi programjai alapján, mint együttes műveltségi terület, önálló zenei alapismereteket tartalmazó helyi tanterv készíthető.)

Korrepetíció (zongorakíséret): a hangszeres (kivéve hárfa, gitár, csembaló, zongora, orgona, harmonika) és magánének főtárgyhoz szorosan kapcsolódó kötelező kiegészítő foglalkozás.

A tanítási órák számára és képzési idejére vonatkozó rendelkezések

(„A” és „B” tagozat 2+10 évfolyamos (hosszú tanszakok))

A tanítási órák (foglalkozások) száma és azok ideje tanítási hetenként értendő.

Főtárgy: „A” tagozaton minimum 2x30 perc (egyéni) vagy minimum 2x45 perc (csoportos)
„B” tagozaton minimum 2x45 perc

A korrepetíciós (zongorakiséret) ideje:

„A” tagozaton (minimum)

1. évfolyamig	5 perc
2-3. évfolyamon	10 perc
4. évfolyamtól	15 perc

„B” tagozaton

1-2. évfolyamon	10 perc
3-4. évfolyamon	15 perc
5. évfolyamtól	20 perc

Magánének tanszakon:

„A” tagozaton minimum 20 perc

„B” tagozaton minimum 30 perc

Kötelező tárgy: a képzési idő minimum 2x45 perc

„A” tagozaton a 4. évfolyam végéig

„B” tagozaton a 10. évfolyam végéig

Kötelezően választható tárgy:

„A” tagozaton az 5-6. évfolyamon elmélet: minimum 1x45 perc

Választható tárgy: az előképző 1. évfolyamától 1 vagy 2 foglalkozás

„B” tagozaton elmélet: minimum 1x45 perc

gyakorlat: minimum 1x45 perc (csoportos) vagy minimum 1x30 perc (egyéni)

Hangszeres előkészítő: egyéni 2x30 perc, csoportos: 2x45 perc

Kamarazene: minimum 1x45 perc. A kamarazene csoportlétszáma a műfajnak megfelelően: 2-8 fő, max. 15 fő

Zenekar, kórus: minimum 2x45 perc

Kötelező zongora: minimum 1x30 perc

A zeneoktatás kötelezően előírt tantárgyai és azok óraszámai figyelembevételével mellett a növendék más művészeti ág (képző- és iparművészeti, táncművészeti, szín- és bábművészeti ág) képzésébe is bekapcsolódhat, illetve azok központilag meghatározott tanítási óráin részt vehet.

(„A” és „B” tagozat, rövid tanszakok)

A tanítási órák (foglalkozások) száma és azok ideje tanítási hetenként értendő.

Főtárgy: „A” tagozaton minimum 2x30 perc (egyéni) vagy minimum 2x45 perc (csoportos)
„B” tagozaton minimum 2x45 perc

A korrepetíció (zongorakiséret) ideje:

Hangszeres tanszakon:

„A” tagozaton (minimum)

1. évfolyam	5 perc
2. évfolyam	10 perc
3. évfolyamtól	15 perc

„B” tagozaton (minimum)

1. évfolyam	10 perc
2. évfolyam	15 perc
3. évfolyamtól	20 perc

Magánének tanszakon:

„A” tagozaton minimum 20 perc
„B” tagozaton minimum 30 perc

Kötelező tárgy: a képzési idő minimum 2x45 perc

„A” tagozaton a 4. évfolyam végéig
„B” tagozaton az utolsó évfolyam végéig

Kötelezően választható tárgy:

„A” tagozaton az 5. évfolyamon elmélet: minimum 1x45 perc

Választható tárgy: az előképző 1. évfolyamától 1 vagy 2 foglalkozás
„B” tagozaton elmélet: minimum 1x45 perc
gyakorlat: minimum 1x45 perc (csoportos) vagy
minimum 1x30 perc (egyéni)

Hangszeres előkészítő: egyéni : 2x30 perc csoportos: 2x45 perc

Kamarazene: minimum 1x45 perc. A kamarazene csoportlétszáma a műfajnak megfelelően:
2-8 fő, max. 15 fő

Zenekar, kórus: minimum 2x45 perc

Kötelező zongora: minimum 1x 30 perc

A zeneoktatás kötelezően előírt tantárgyai és azok óraszámai figyelembevételével mellett a növendék más művészeti ág (képző- és iparművészeti, táncművészeti, szín- és bábművészeti ág) képzésébe is bekapcsolódhat, illetve azok központilag meghatározott tanítási óráin részt vehet.

A NAGYKÖRÖSI ALAPFOKÚ MŰVÉSZETOKTATÁSI INTÉZMÉNY WEINER LEÓ ZENEISKOLA KLASSZIKUS ZENE ÓRATERVI HÁLÓJA

Ek+Alapfok+Tk. évfolyamok	Főtárgy	Óraszám		Korrepetíció		Kötelező tárgy (szolfézs)			Köt.vál A ++ évf. órasz. (min.)	Választható tárgy elmélet zong., más hg.
		A	B	A	B	A	B	óraszám		
2 + 6+ 4	furulya	2x30'	2x45'	Ek.1.o. 5' 1-2.o.10'	2-3.o. 10'3-4.o. 15'	4-ig	10-ig	2x45'	5-6 elm. 1x45'	1 v. 2x45' 1x30' (csop.) (egyéni)
2+6+4	fuvola	2x30'	2x45'	4-től: 15' 5-től 20'		4-ig	10-ig	2x45'	5-6 elm. 1x45'	„ „
2+4+4	klarinét	2x30'	2x45'	Ek.1.o. 5' 1.o. 10'		4-ig	8-ig	2x45'	5. elm. 1x45'	„ „
2+4+2	szaxofon	2x30'	2x45'	2.o. 10' 2.o. 15'		4-ig	6-ig	2x45'	5. elm. 1x45'	„ „
2+6+4	trombita	2x30'	2x45'	mint a fuvola		4-ig	10-ig	2x45'	5-6. elm. 1x45'	„ „
2+6+4	ütő	2x30	2x45'	mint a fuvola		4-ig	10-ig	2x45'	5-6. elm. 1x45'	„ „
2+6+4	gitár	2x30	2x45'	korrepetíció nincs		4-ig	10-ig	2x45'	5-6. elm. 1x45'	„ „
2+6+4	zongora	2x30'	2x45'	„		4-ig	10-ig	2x45'	5-6. elm. 1x45'	„ „
2+6+4	szintetizátor	2x30'	2x45'	„		4-ig	10-ig	2x45'	5-6. elm. 1x45'	„ „
2+6+4	hegedű, brácsa	2x30'	2x45'	mint furulya		4-ig	10-ig	2x45'	5-6. elm. 1x45'	„ „
2+6+4	gordonka	2x30'	2x45'	„		4-ig	10-ig	2x45'	5-6. elm. 1x45'	„ „
1+6	magánének	2x30'	2x45'	min. 20'		4-ig	10-ig	2x45'	5-6. elm. 1x45'	„ „
(2)+4+4	szolfézs	2x45'	csop.o.	min. 15'		zongora	1x45'	-	-	„ „
	kórus								1x45'	„ „
	zenekar								1x45'	„ „

+/szaxofon „B” tagozat 5. évfolyamatától kötelező tárgy: zongora

++/”B” tagozaton is választható újabb tárgy az általános szabályok megtartásával

NYILATKOZAT

A nagykőrösi Alapfokú Művészetoktatási Intézmény Weiner Leó Zeneiskola igazgatója nyilatkozom, hogy a helyi tanterv összeállításánál, szolfézs tantárgyhoz a Művelődési és Közoktatási Minisztérium által 1998-ban közzétett „AZ ALAPFOKÚ MŰVÉSZETOKTATÁS KÖVETELMÉNYEI ÉS TANTERVI PROGRAMJÁT” használtuk fel.

Az szolfézs programot készítette:

Dobos Lászlóné
Móczárné Kolláth Mária
Nógrádi László
Papp Károlyné
Spiegel Marianna

Nagykőrös, 2007. május 30.

Barna Elekné
igazgató

SZOLFÉZS TANSZAK

A szolfézs tanszak a zeneiskola pedagógiai programjában sokrétű feladatot teljesít.

A zeneóvodai, kiselőképzős és előképzős foglalkozások a hangszeres tanulmányokat alapozzák meg. A hangszeres tanulmányok alatt a kötelező tárgy szerepén túl fontos feladata a zenei horizont tágítása, a zene teljességének bemutatása, megkedveltetése. A továbbképző zenei évfolyamok és a fakultatív zeneirodalmi szolfézsórák feladata a zeneértés elősegítése.

A „B” tagozatos és a szolfézs főtan szakos növendéke pályára irányítása és a szakközépiskolai felvételre való előkészítése a cél. Tehetséges növendékeink nagy része középiskolai tanulmányait a zeneművészeti szakközépiskolák valamelyikében kezdi, így a továbbképző osztályok „B” tagozatára évek óta nincs kellő számú igény.

Beiskolázás a tanszakra: a 6. életévüket betöltött gyermekek számára hirdetünk felvételt zeneóvodai, kiselőképzős és előképzős foglalkozásokra az életkornak megfelelően. Kiselőképzőbe az általános iskola 1. osztályosait, előképzőbe az 1. osztályt végzetteket vesszük fel.

A csoportok átlagosan 15 fővel dolgoznak, a szolfézs főtan szakos és a „B” tagozatos növendékek számára viszont jóval kisebb, 3-5 fős csoportlétszám lenne ideális.

Követelmények:

AZ ALAPFOKÚ MŰVÉSZETOKTATÁS KÖVETELMÉNYEI ÉS TANTERVI PROGRAMJA

Szolfézs tanterve tartalmazza a 14-23. oldalig.

Tananyag:

A fenti kiadvány megfelelő fejezetei.

A számonkérés és az értékelés módja:

A tanév során az írásbeli és a szóbeli értékelés folyamatosan történik. Ezt tükrözik a havonkénti érdemjegyek. A felmérések feladatsorában a készségszintek és az elméleti ismeretek mérése történik.

Az év végi írásbeli felmérés az év utolsó óráin történik, ezt követi az év végi összefoglaló óra az „A” és „B” tagozaton is.

Az érdemjegy tükrözi a növendék:

- képességeihez mért tudását, fejlődését
- készség-, jártasság- és ismereti szintjét

- kreativitását
- kapcsolatát a zenével
- évközi munkáját, a felmérések eredményét.

Az év végi beszámoló anyaga:

A zeneóvoda és a kiselőkészítő évfolyamosok szülők és tanárok jelenlétében, nyilvános foglalkozás keretében adnak számot tudásukról

Előkészítő évfolyam:

A felhasználható irodalom alapján tudjon a növendék:

- 15 dalt szöveggel, szolmizálva énekelni
- olvasógyakorlatokat mérő kíséretében szolmizálni
- violín- és basszus kulcsban olvasni
- pentaton és pentachord dallamokat éneklés után felismerni és szolmizálva elismételni.
- egész-, fél-, negyed-, nyolcad ritmusértékeket, szünetjeleket és a szinkópa ritmusképletet felismerni, ritmusnevekkel elismételni és írásban rögzíteni.
- vonalrendszerben tájékozódni.

1. „A” évfolyam

A felhasználható irodalom alapján tudjon a növendék:

- 20 dalt énekelni szöveggel és szolmizálva
- ismerje a t1, k2, n2, k3, n3, t4, t5, t8 hangközöket
- a nyújtott – és éles ritmusképletet
- a módosító jeleket
- ismerje a dúr-moll hangsorokat 3 # 1 b előjegyzésig

2. „A” évfolyam

A felhasználható irodalom alapján tudjon a növendék:

- 20 népdalt, illetve műzenei idézetet szöveggel és szolmizálva énekelni
- hallás után memorizálni
- az ismert ritmuselemekkel improvizálni és lejegyezni azokat
- hangsorokat, hangnemeket felismerni, megállapítani 3# 1b-s körben
- ismerje a t1, k2, n2, k3, n3, t4, t5, k6, n6, t8 hangközöket
- dúr és moll hármashangzat felépítése alaphelyzetben, felismerése együtthangzásban is.

3. „A” évfolyam

A felhasználható irodalom alapján tudjon a növendék

- 20 népdalt (régie és új stílusú)
- az ajánlott kottapéldákból további 5 kánont, vagy klasszikus dallamot énekelni
- diktálás után könnyű, négy-nyolc ütemnyi ritmust, illetve dallamot lejegyezni
- felismerni kis-, nagy és tiszta hangközöket
- dúr és moll hármashangzatokat, hangsorokat 4 # 4 b-ig
- kis nyújtott, kis éles és a triola ritmus felismerése kottaképről és ezek hangoztatása folyamatos olvasásban

3. „B” évfolyam

Az „A” osztály követelményén felül

- ismerje fel a négyféle hármashangzatot alaphelyzetben, tudja azoknak szerkesztését a tanult hangnemekben
- többszólamú művek kottaképét tudja helyesen leírni

4. „A” évfolyam

A felhasználható irodalom alapján tudjon a növendék

- 10 bécsi klasszikus dalt
- a tanár által szabadon választott 8-10 népdalt, vagy egyéb klasszikus idézetet
- felismerni a T-D viszonyt zenei idézetekből
- igen könnyű funkciós főhangokkal kísért kétszólamú dallamot lejegyezni
- ismerje a hangnemeket 5 # 5 b-ig
- a dúr és moll hármashangzatok megfordításait
- a domináns szeptim négyeshangzatot
- egyszerű formák ismerete (periódus, kéttagú forma stb.)

4. „B” évfolyam

A 4. „A” évfolyam követelményén felül

- tudjon a tanár által választott gyűjteményből 5 népdalt
- ismerje fel a dúr és moll illetve a domináns szeptim akkordot (dúr és moll fordításait is)
- a T-D viszonyt hallás után
- az egyszerű műzenei formákat
- hallás után tudjon lejegyezni egyszerű hangközmenetet esetleg alterált hangot tartalmazó periódusnyi dallamot

5. „A” évfolyam

Tudjon a növendék a felhasználható és az ajánlott irodalom alapján

- 15 bécsi klasszikus és romantikus dalt
- a négyféle hármashangzatot és megfordításait
- a domináns négyeshangzat építését
- felismerni a négyféle hármashangzat megfordításait hallás után
- felismerni minden hangközt (tisztá, kis és nagy) – prímától decimáig
- funkciójelzős basszussal rendelkező dallamot lejegyezni diktálás után

5. „B” évfolyam

Az 5. „A” osztály követelményein felül tudjon

- 15 bécsi klasszikus és romantikus dalt vagy zenei idézetet
- könnyű, alterált hangot tartalmazó periódust lapról énekelni
- funkciójelzéssel ellátott bővült periódust lapról énekelni, lejegyezni
- periódus első tagjához utótagot improvizálni
- alkalmazza a dúr, moll, szűkített, bővített hármashangzatok teljeskörű ismeretét

6. „A” évfolyam

Tudjon a növendék a felhasználható irodalom alapján

- 10 barokk és klasszikus idézetet

- tájékozódni a teljes kvintkörben
- legyen alapvető ismerete a zenetörténeti korokból
- XX. századi könnyen énekelhető szemelvényekből énekelni (elsősorban Bartók Béla és Kodály Zoltán műveiből)

6. „B” évfolyam

A 6. „A” osztály követelményein felül tudjon

- 10 periódusnyi klasszikus és barokk dallamot
- 10 magyar népdalt
  - Kodály, Bartók könnyű 2-3 szólamú művet énekelni
- alterációt és hangnemi kitérést tartalmazó hangközmenetet és kétszólamú klasszikus vagy barokk idézetet lejegyezni
- az előzőekhez hasonló nehézségű dallamokat lapról énekelni
- a modális hangsorokat, a hármas- és négyeshangzatokat minden hangnemben felismerni, szerkeszteni, hallás után illetve kottaképről
- ismerje fel a zenei stíluskorszakok jellemzőit és a magyar népdal stílusjegyeit
- ismerje a szonáta-, rondó- és variációs formákat
- legyen képes zenei ismereteit, képességeit önállóan hasznosítani
- ismerje a teljes kvintkört, a modális hangsorokat, hangközöket, hangzatokat 7 # 7 b-ig

3. évfolyam

A szóbeli és írásbeli beszámoló követelményei

- 5 reneszánsz, 5 bécsi klasszikus dallam előadása szólóban vagy kamarapartnerekkel
- ismerje fel az egyszerű műzenei formákat
- az egyszerűbb, funkciós műzenei idézeteket tudja stílusosan kiegészíteni
- ismerje a domináns szeptim fordításait

8. évfolyam

- Kodály, Bartók és más kortárs zeneszerző 10 művének ismerete, megszólaltatása, egyszerűbb témák lejegyzése
- ismerje a főbb zenei irányzatokat, annak képviselőit és jelentősebb alkotásait

9. évfolyam

- 10-12 romantikus dal, két duett vagy kórusmű előadása
- ismerje a romantikus stílus főbb zenei formáit, azok jellemzőit
- legyen képes az eddig megszerzett és elsajátított képességeket és ismereteket szintetizálni

10. évfolyam

- 10 barokk dallam és két kétszólamú barokk jellegű dallam előadása
- ismerje a barokk concertálás, imitáció, fuga, a reális és tonális válasz fogalmát

Alternatív program az 5. évfolyamtól – a kötelezően választható tárgy:
a zeneirodalmi szolfézs követelménye

5. évfolyam

Tudjon a növendék

- megismert zenei anyagból 10-15 zenei témát emlékezetből elénekelni
- összekapcsolódási lehetőséget találni a zenei és a történelmi korok között
- ismerje fel a feldolgozott stíluskorszak főbb zenei műfajainak jellemzőit:
  - a klasszikus szimfóniát, operát
  - a romantikus dalt, operát
  - a versenyművet
  - a szimfonikus költeményt

6. évfolyam

Tudjon a növendék

- 10-15 zenei témát
- Bartók Béla: Concerto, Kodály Zoltán: Psalmus Hungaricus c. művének jellegzetes témáit
- ismerje a feldolgozott stíluskorszakok főbb zenei műfajainak jellemzőit:
  - a gregorián dallamot
  - a reneszánsz kórusműveket
  - a barokk szvitet
  - a preludium és fugát

Szolfézs főtanszakos az első évfolyamtól bárki lehet, aki a főtárgy tanár megítélése szerint erre alkalmas.

A tananyag és az év végi beszámoló követelménye megegyezik az 1. – 2. évfolyam, illetve a 3. „B” – 5. „B” évfolyamokéval. Csupán a 6. évfolyamon alkalmazkodik a középiskolák szolfézs szakos felvételi követelményeihez. Ennek megfelelően a 6. szolfézs főtanszakos évfolyam év végi minimum vizsgakövetelménye a 6. „B” évfolyam anyagán felül:

- 30 periódusnyi nehezebb klasszikus és barokk szemelvény
- középnehézségű Kodály, Bartók 2-3 szólamú mű éneklése
- moduláló periódus lapról éneklése
- önálló elemzési képesség

NYILATKOZAT

A nagykőrösi Alapfokú Művészetoktatási Intézmény Weiner Leó Zeneiskola igazgatója nyilatkozom, hogy a helyi tanterv összeállításánál, fafúvós tantárgyhoz a Művelődési és Köznevelési Minisztérium által 1998-ban közzétett „AZ ALAPFOKÚ MŰVÉSZETOKTATÁS KÖVETELMÉNYEI ÉS TANTERVI PROGRAMJÁT” fogadtuk el.

A furulya programot készítette:

Perényi Péter

Stadler Vilmos

A fuvola programot készítette:

Herczegh Mária

Kárász Ilona

A szaxofon programot készítette:

Barnabás Zoltán

Simonffy György

Solymosi Sebestyén

A klarinét programot készítette:

Perényi Éva

Zentainé Valkai Ágnes

Nagykőrös, 2007. május 30.

Barna Elekné

igazgató

Fafúvós tanszak

A tanszakra az általános iskola 1-3.osztályát végzetek iskolázhatók be az eltérő tanulmányi idő miatt. Az előképzőt, vagy zenei általános iskola 1 osztályát végzetek közül alkalmassági vizsgán választjuk ki a tanszakra felvehető tanulókat. Ezen vizsgáljuk a gyermek

- zenei adottságait (ritmus- és hallás)
- fizikai adottságait: kornak megfelelő testalkat
ép fogazat
megfelelő méretű kezek
- értelmi képességeit (figyelem, memória)

Óraterv:

A hangszeres előképző elvégzése javasolt a tanszakon. Ennek lényege, hogy a választott hangszer tanulására fizikálisan még alkalmatlan növendék a fúvós hangszerjáték alapjait /légzés, hangindítás, ujjak és nyelv együttes mozgása, artikuláció, kottaolvasás/ elsajátítsa. A hangszeres előképző formái:

1. Fuvola előkészítőként FIFE hangszere
2. A választott hangszere egyéni foglalkozás keretében

A fafúvós tanszak az iskola pedagógiai programjának megfelelően kiemelt feladatként kezeli a kamarazenélést, illetve a zenekari munkában való részvételt. Az együttesek, fuvolazenekar, kamaracsoportok a legmozgathatóbb és irodalmukat tekintve is a legalkalmasabb csoportok a „külső” szereplési igények kielégítésére.

Ezért – az általános óratervvvel összhangban – a 4. szolfézs osztály elvégzése után az „A” tagozaton kötelezően választható tárgyként elsősorban a kamarazene- ill. zenekar tárgy felvételét javasoljuk.

KÖVETELMÉYNEK:

A Művelődési és Közoktatási Minisztérium AZ ALAPFOKÚ MŰVÉSZETOKTATÁS KÖVETELMÉNYEI ÉS TANTERVI PROGRAMJA

c. kiadványai tartalmazzák:

<u>Furulya:</u>	14-18. oldalig
<u>Fuvola:</u>	14-17. oldalig
<u>Klarinét:</u>	14-17. oldalig
<u>Szaxofon</u>	13-15. oldalig

NYILATKOZAT

A nagykőrösi Alapfokú Művészetoktatási Intézmény Weiner Leó Zeneiskola igazgatója nyilatkozom, hogy a helyi tanterv összeállításánál, rézfúvós tantárgyhoz a Művelődési és Közoktatási Minisztérium által 1998-ban közzétett „AZ ALAPFOKÚ MŰVÉSZETOKTATÁS KÖVETELMÉNYEI ÉS TANTERVI PROGRAMJÁT” fogadtuk el.

A trombita programot készítette:

Huszár Gábor
Sztán István

Nagykőrös, 2007. május 30.

Barna Elekné
igazgató

Rézfúvós tanszak:

Tanszakainkra hangszeres alkalmassági vizsgán lehet jelentkezni 6-10 éves korban.

A felvételi meghallgatáson vizsgáljuk a gyerekek zenei készségeit, értelmi képességeit, alkati adottságait.

Fontos:

- az életkornak és a választott hangszernek megfelelő testi fejlettség, szabályosan kifejlődött fogazat
- a növendék képes legyen elsajátítani a helyes légzést, a hangképzés technikáját
- rendelkezzen a zenei írás-olvasás életkorának megfelelő készségével

Tanszakunkon - 6-10 éves gyerekek számára előkészítő évfolyamokon, ami bázisa, jó „talaja” a rézfúvós hangszerre, ám ennek tanulására fizikálisan még alkalmatlan növendék a fúvós hangszerjáték alapjait (légzés, testtartás, hangindítás, kottaolvasás elsajátítása stb.) Innen a választott rézfúvós hangszer tanulását – érettségének, fejlettségének megfelelően – tanév közben is elkezdheti. A rézfúvós hangszerek tanulásának ideális időpontja: 8-10 életév, azaz az általános iskola 3-5. osztálya.

Óraterv

Képzési idő a tanszakon:

Trombita: (2) + 6 + 4 évfolyam

A furulya előkészítőn kívül *hangszeres előkészítő évfolyamon* is végezhető a választott hangszereken heti 2 x 30 perces, egyéni foglalkozáson.

Kötelező tárgy: szolfézs „A” tagozaton 4. évfolyamig, „B” tagozaton 6. évfolyamig

Kötelezően választható tárgy a 4. szolfézs osztály befejezése után:
zeneirodalom, kamarazene, zenekar

Követelmények: Trombita: 14-16. oldalig

„B” tagozatra az átlagosnál jobb képességű, zenei pályára készülő növendékek a 2. évfolyamtól irányíthatók, előzetes meghallgatás és a tanszak tanárainak véleménye alapján.

NYILATKOZAT

A nagykőrösi Alapfokú Művészetoktatási Intézmény Weiner Leó Zeneiskola igazgatója nyilatkozom, hogy a helyi tanterv összeállításánál, ütőhangszer tantárgyhoz a Művelődési és Közoktatási Minisztérium által 1998-ban közzétett „AZ ALAPFOKÚ MŰVÉSZETOKTATÁS KÖVETELMÉNYEI ÉS TANTERVI PROGRAMJÁT” fogadtuk el.

Az ütőhangszer programot készítette:

Balázs Oszkár
Fazekas László
Zempléni László

Nagykőrös, 2007. május 30.

Barna Elekné
igazgató

Ütőhangszeres tanszak

A tanszak helyzete több szempontból is sajátos.

A gyakorlásra nagyon korlátozott időben áll rendelkezésre szabad terem. A tanulóknak a kisdob otthoni gyakorlásához a hangszer még megoldható – gyakorlópad házilagos készítésével – de a dallamhangszerek otthoni gyakorlására már nem számíthatunk, így a kezdeti tanulmányoknál az órán történő gyakorlás is szükséges.

A tanszakon a felsőbb osztályokban (4-5-6. évfolyam és továbbképző) a kamarazene kap nagyobb hangsúlyt. Ezt már az alsóbb osztályoknál meg kell alapozni, ezért már előképzőben nagyon fontos a pontos tempótartás kialakítása, illetve az ütőhangszerek megismertetése. A kamarazene, a közös zenélés alapjaihoz tartoznak a duók is.

Az 5. és 6. évfolyamon, valamint továbbképzőben lehetséges a *dobszerelés* tanulása is.

A képzési idő az új tantervek bevezetésével a tanszakon *két évvel nőtt*.

A képzési idő: (2) + 6 + 4 évfolyam

Követelmények évfolyamonként: lásd Tanterv 13-14. oldalig

NYILATKOZAT

A nagykőrösi Alapfokú Művészetoktatási Intézmény Weiner Leó Zeneiskola igazgatója nyilatkozom, hogy a helyi tanterv összeállításánál, gitár tantárgyhoz a Művelődési és Közoktatási Minisztérium által 1998-ban közzétett „AZ ALAPFOKÚ MŰVÉSZETOKTATÁS KÖVETELMÉNYEI ÉS TANTERVI PROGRAMJÁT” használtuk fel.

A gitár programot készítette:

Mósoczi Miklós
Kozma István

Nagykőrös, 2007. május 30.

Barna Elekné
igazgató

Gitár tanszak

A tanévet megelőző tavasszal hangszeres alkalmassági vizsgán válogatjuk ki a gitártanulásra legalkalmasabb, legjobb képességű gyerekeket. Ezen játékos, oldott formában igyekszünk felmérni a zenei képességeken kívül a koncentrációképességet, a figyelem megosztásának képességét, az alkati rátermettséget. Az elbírálásnál az előképzős tanárok véleményével egyeztetve hozunk döntést.

Az „A” tagozaton az első 6 évben a technikai – zenei alapok lefektetése a célunk. 400 évet felölelő pengetős zene és más művek átírtait képezik a növendék tananyagát. A skálák és etűdök mellett megismerkednek a spanyol és latin-amerikai zene alapjaival és az akkord-játék technikájával – esetleg könnyűzenei elemekkel.

Az átlagosnál tehetségesebb és zenei pályára készülő „B” tagozatos növendékeinkkel a tantervi program szerint kiemelten foglalkozunk.

Célunk a zenére fogékony, hangszerükön alapfokon játszó, önmagukat kifejezni tudó fiatalok nevelése – képzése, akik a későbbiekben aktív kamarazeneesként és hangverseny-látogatóként is részt vesznek a kulturális életben.

Óraterv:

A képzés struktúrája az MKM Tantervi programjának megfelelően.

Előképző	<i>2 évfolyam</i>
• Alapfok	<i>6 évfolyam</i>
• Továbbképző	<i>4 évfolyam</i>
Kötelező tárgy:	szolfézs
Kötelezően választható, ill.	zeneirodalom (a szolfézs 4. évfolyamának befejezése után)
<u>Választható tárgy:</u>	<u>kamarazene (legyen rá mód!)</u>
	második hangszer

Követelmények és tananyag:

AZ ALAPFOKÚ MŰVÉSZETOKTATÁS KÖVETELMÉNYEI ÉS TANTERVI PROGRAMJA
Gitár tanterve szerint

A beszámoltatás módja és a beszámoló anyaga:

Évente két alkalommal, a tanszak valamennyi tanárának részvételével mérjük fel a gyerekek fejlődését. Ez évközben egy tanszaki hangversenyt, év végén egy zárkörű vizsgát jelent. Az ezeken való részvétel minden növendéknek kötelező. A tanszak tanárai – a növendék tanárának véleménye után – együttesen minősítik a teljesítményt. A tanszak legjobbjai iskolai hangversenyen is bemutatathatják tudásukat. Emellett osztály- és tanszaki hangversenyeket tartunk, valamint rendszeresen szerepelnek növendékeink a város kulturális rendezvényein, óvodák, iskolák, egyéb intézmények ünnepi alkalmain – a hangszer adottságainál fogva vegyes összeállítású kamarazenei csoportok tagjaiként is, pl. gitárzenekar

NYILATKOZAT

A nagykőrösi Alapfokú Művészetoktatási Intézmény Weiner Leó Zeneiskola igazgatója nyilatkozom, hogy a helyi tanterv összeállításánál, zongora tantárgyhoz a Művelődési és Közoktatási Minisztérium által 1998-ban közzétett „AZ ALAPFOKÚ MŰVÉSZETOKTATÁS KÖVETELMÉNYEI ÉS TANTERVI PROGRAMJÁT” használtuk fel.

A zongora tantervi programot készített:

Aszalós Tünde
Eckhardt Gábor

Nagykőrös, 2007. május 30.

Barna Elekné
igazgató

Zongora tanszak

- A tanszakra a zeneiskola előképzős osztályának vagy a zenei általános iskola második osztályának elvégzése után jelentkezhetnek a növendékek.
- Felvételit csak túljelentkezés esetén tartunk. A meghallgatáson vizsgáljuk a gyerekek zenei készségeit, értelmi képességeit, alkati adottságait. Megkérdezzük: van-e hangszere vagy gyakorlási lehetősége? Ezek hiányában más tanszakok felé irányítjuk őket. Az elbírálásnál az előképzős tanár véleményét is figyelembe vesszük.
- A tanszakon hangszeres előkészítő osztályos (tehát óvodáskorú vagy első osztályos) növendék nagyon ritkán fordul elő, mivel általában az általános iskola 2. osztályától kezdik a zongora tanulását.
- A 6. osztály végén alapvizsgát kell tennie annak a növendéknek, aki a továbbképző (7.o.) évfolyamába szeretne lépni.

Tananyag és irodalom:

A tanszak tanárai jónak és elfogadhatónak tartják az „Alapfokú művészetoktatás” követelményeit és tantervi programját, (1998) hasznosnak a felsorolt, bőséges irodalmat, az alábbi kiegészítéssel:

- az 1. és 2. osztályban a megadott felhasználható irodalom kiegészíthető az ezután megjelenő újabb zongoraiskolákkal is.

„B” tagozat:

A jelentkezőket a vizsga keretében hallgatjuk meg a tanév végén, amelyen a tanszak valamennyi tanára részt vesz. A felvétel közös döntés eredménye.

A beszámoltatás módja és anyaga:

„A” tagozat:	félévkor: év végén:	hangverseny (tanáronként) nyilvános, szülőknek zártkörű vizsga tanárok
HEK	ált. isk. 1-2. évfolyamába járó gyermekek	2 mű
1-2 évfolyam:	félév: év vége:	2 mű (egyik lehet négykezes) 3 mű (ebből 1 Bartók) különböző stílusú kotta nélkül

3-6. évfolyam:	félév: év vége:	1-2 mű 3 különböző stílusú mű, magasabb osztályban esetleg 1 kottából játszható
7-10 évfolyam	félév: év vége:	2 mű (egyik lehet négykezes) 2 mű (különböző stílusban, egyik lehet négykezes is) Nem kötelező kotta nélkül játszatni!
„B” tagozat:	félévkor: év végén: év közben:	hangverseny (tanáronként) 4 különböző mű vizsga (közösen) minimum 4 különböző stílusú mű iskolai „B” tagozatos hangverseny, valamint igény szerint: kiegészítő meghallgatások, esetleg meghatározott előjátszandó anyaggal un. előjátszás
2. évfolyam:	félévkor: év végén:	3 különböző mű 3 mű
3-4. évfolyam	félévkor: év végén:	4 mű 4 mű (1 barokk szonatina tétel vagy bécsi klasszikus mű + 2 különböző stílusú darab)
5-6. évfolyam	félévkor: év végén:	4 különböző stílusú minimum 4 mű (1 barokk, 1 teljes szonatina vagy szonáta, 1 romantikus, 1 XX. századi vagy impresszionista mű)

A „B” tagozat 7. évfolyamtól már nem jellemző, mivel vagy középfokú intézményben tanulnak tovább, vagy visszakerülnek „A” tagozatra a megnövekedett középiskolai követelmények miatt.

NYILATKOZAT

A nagykőrösi Alapfokú Művészetoktatási Intézmény Weiner Leó Zeneiskola igazgatója nyilatkozom, hogy a helyi tanterv összeállításánál, szintetizátor tantárgyhoz a Művelődési és Közoktatási Minisztérium által 1998-ban közzétett „AZ ALAPFOKÚ MŰVÉSZETOKTATÁS KÖVETELMÉNYEI ÉS TANTERVI PROGRAMJÁT” használtuk fel.

A szintetizátor tantervi programot készítette: Balogh László

Az adaptálás során a következő területen, illetve területeken módosítottunk:

A tanszaki meghallgatás és az év végi beszámoló anyaga: a tanár belátása szerint tanévközben tanszaki hangversenyeken, vagy félévi meghallgatáson adnak számot az I. félévben tanultakról (25. old. 4. pont kiegészítése)

Nagykőrös, 2007. május 30.

Barna Elekné
igazgató

Szintetizátor – Keyboard

A szintetizátor tanításának *célja*, hogy felkészítse a növendékeket az elektronikus zenei hatások felismerésére, befogadására és ilyen jellegű zenei önkifejezésre.

A szintetizátor – keyboard, digitális zongora tanításának *szakirányú feladatai*:

- ismertesse meg a növendékekkel a hangszer sajátosságait és alakítsa ki a hangszer biztonságos kezelését,
- alapozza meg a biztos technikai tudást a zeneelmélettel való szoros összefüggésben,
- adjon teret, lehetőséget a zenei fantázia kibontakoztatására, kreativitásra,
- a klasszikus zeneelméleti rendszeren keresztül vezesse rá a tánc- és jazz-zenei összefüggések logikájára,
- ismertesse meg főbb tánc- és jazz-zenei stílusok sajátosságait, összevetve azokat klasszikus zeneelméleti előzményeikkel,
- biztosítson olyan szilárd elméleti, technikai, gyakorlati tudásanyagot, amely a számítógép és a MIDI-berendezések zenei alkalmazási területén is alkalmazható
- adjon lehetőséget arra, hogy a fiatalok rajongása a szintetizátor iránt ne korlátozódjék a könnyűzenei és jazz területére, hanem a szerzett zenei műveltség bármikor komolyzenére váltható legyen

Az oktatás ismertesse meg a növendékekkel

- a szintetizátor-keyboard múltját, fejlődési szakaszait,
- a hangszer felépítési sajátosságait,
- a legfontosabb érintésvédelmi szabályokat.

Alakítson ki:

- könnyed klaviatúra- és funkció-kezelést,
- önálló hangszín és ritmuskezelést,
- kielégítő improvizációs készséget,
- megfelelő játéktechnikai biztonságot.

Fordítson figyelmet:

- a céltudatos gyakorlási módszer kialakítására,
- a lapról olvasási készség fejlesztésére,
- tudatos zenei memorizálásra,
- a művek zeneileg igényes kidolgozására,
- és a rendszeres társas muzsikálásra.

Óraterv:

- Alapfok   6 évfolyam
- Kötelező tárgy   szolfézs
- Választható tárgy: zeneelmélet, improvizáció, kamarazene, zenekar

Félévkor növendékhangverseny keretében, tanév végén beszámoló formájában adjanak számot a tanulók tudásukról.

NYILATKOZAT

A nagykőrösi Alapfokú Művészetoktatási Intézmény Weiner Leó Zeneiskola igazgatója nyilatkozom, hogy a helyi tanterv összeállításánál, vonós tantárgyhoz a Művelődési és Közoktatási Minisztérium által 1998-ban közzétett „AZ ALAPFOKÚ MŰVÉSZETOKTATÁS KÖVETELMÉNYEI ÉS TANTERVI PROGRAMJÁT” fogadtuk és használtuk fel.

A hegedű programot készítette:

Balsay Krisztina

Horváth Józsefné

Dr. Makláryné Barnyai Valéria

A brácsa programot készítette:

Bartha Ferenc

A gordonka programot készítette:

Fekete Ferenc

Nagykőrös, 2007. május 30.

Barna Elekné
igazgató

Hegedű tanszak

A tanszaki tanterv alapja a Művelődési és Közoktatási Minisztérium által kiadott (1998) tanterv.

A tanszakra jelentkező gyermekeket (1-2. osztályos korban) a HEK osztályba kívánjuk felvenni és ennek és ennek a végén beszéljük meg a szülővel a hegedűtanulás esélyeit vagy más tanszakra irányítjuk. Így az „A” tagozat 1. osztályát a gyermek az általános iskola 3-4. osztályában kezdi el.

„B” tagozatra általában a 3-4. osztályos hegedűsöket tesszük, de kivételes tehetségű gyermek 2. osztálytól is kerülhet a „B” tagozatra.

Az „A” tagozaton tanuló gyermekek a 6. zeneiskolai osztályhoz érve, tudásuk szerint szétszóródnak. Az értelmesebb, jobb mozgáskészségű gyermekek szép hangon, bátor mozgással hegedülnek, akár könnyebb koncert-tételt is. Önállóan tanulnak kamarazene szólamokat. A gyengébb képességű (többnyire kevés szorgalmú) gyermekek annyit tudnak, amennyit az órákon meg tudnak tanulni, mindig igénylik a tanári segítséget.

A „B” tagozatra kerülés alapfeltétele:

- kiemelkedő szorgalom
- gondolkodó fej
- zenére nyitott szív
- állandó készenlét az újabb művek tanulására

A tananyag, részben a tantervi anyag alapján, részben a több évtizedes munka tapasztalatai alapján, a következő módon osztjuk fel:

- 1-2. osztály: Dénes: Hegedűiskola I-II. f.
- 3. osztály: Sándor: Hegedűiskola III. f.
- 4. osztály: Sándor: Hegedűiskola IV/a-IV/b
Kayser: I.
- 5. osztály: Sándor: Hegedűiskola V.f.
Kayser: I.
Dont I.
Dancla: op. 68. könnyebb gyakorlatai
- 6. osztály: Dancla: op 68.
Mazas I.
Kayser II.
Dont II.

Természetesen a 3. osztályban elkezdjük a fekvésváltások tanítását (3.fekv.majd 2.fekv.) saját előgyakorlatokon vagy a Dénes 3-4. füzet koncepciója alapján – akkor is, ha Sándor iskolát használunk.

- A „B” tagozat követelményeit a Konzervatórium (Zeneművészeti Szakközépiskola) felvételi követelménye meghatározza. Az utóbbi években szokássá vált, hogy a kiemelkedő gyermekeket már 11-13 éves korukban felveszik az ún. „előkészítő tagozatra”. Ez a gyermek jövője szempontjából nagyon jó lehet, de a zeneiskola korán elveszíti azt a növendékét, aki magas szinten tudja az intézményt képviselni különböző rendezvényeken.
- Az „A” tagozatos, továbbképzős tananyagot illetően, a tanterv igen korrekt. Az anyagot nem adja meg évekre lebontva, hanem a fejlesztés lehetséges irányait és céljait fogalmazza meg. Itt már a középiskola mellett muzsikáló gyermek jelenik meg, és a hangszer oktatásában sokkal több kompromisszumra van szükség, s így ez a munka nem tudna meglenni egy merev tantervi követelményrendszerben.

Egyéb észrevételek, javaslatok:

- Örömmel vettük, hogy az új tanterv lehetőséget ad a HEK (hangszeres előkészítő) osztályok indítására. Egyetértettünk abban, hogy ennek akkor van értelme, ha nem anyagvégzésre, hanem a szabad hangszeres mozgások kialakítására törekszik. Az új Dénes-Réger-Németh hegedűiskola részletesen tartalmazza az idevonatkozó gyakorlatokat.
- Az új tanterv a korrepetíció területén is több időt biztosít a hegedű-tanszak részére. Ezt figyelembe véve, folytatásként szeretnénk, ha az év végi vizsgán a korrepetítor tanár jelen lenne, és a koncertek vagy előadási darabok zongorakísérettel szólalnának meg.
- A tárgyi feltételek többé-kevésbé adottak az intézmény hegedű-tanszakán, de jó lenne elérni, hogy a tantervben szereplő év 2 húrgarnitúrából legalább 1 legyen minden hegedűhöz beszerezhető, de az legyen Pirastro vagy Thomastic!
- Időszerű lenne minden hegedűtanárnak egy megfelelő minőségű magnó, mert a tapasztalat azt mutatja, hogy a gyermekek önkontroll-képességét nagyon fejleszti.
- Az arra alkalmasé gyermekeknél jól jöhet 5. osztálytól a választási lehetőség a kamarazene vagy elmélet, de nagy kérdés, hogy a lelkiismeretes tanári munkával sikerül-e az „A” tagozatos növendékeket olyan szintre eljuttatni, hogy tudásuk a csoportos kamarazenélésre alkalmas legyen?!
- A Művelődési és Közoktatási Minisztérium által 1998-ban kiadott tanterv korrekt anyagot tartalmaz az 1-6. osztályig. Természetesen, ez egy keret-anyag, amit a hegedűtanár feladata meghatározni minden növendék esetében.

- Az „A” tagozatos, továbbképző évfolyamok anyagát a tanterv nem adja meg évekre lebontva, hanem a fejlesztés irányait és céljait fogalmazza meg. Mivel a felhasználható Etüd-, koncert-, és előadási darab irodalmat részletesen felsorolja, így a tanár igazi segítséget kap a tanterv tanulmányozása kapcsán.

Brácsa tanszak követelménye

Követelmények: lásd a Tantervi program 14-16. oldaláig

Gordonka tanszak

A gordonka megismertetése, népszerűsítése érdekében a beiskolázás a zeneiskola előképzős és a zenei általános iskolák 1-2. osztályaiban tartott hangszerbemutatók alkalmával történik.

A tanszakra alkalmassági vizsgán lehet felvételt nyerni, 6-10 éves korig. A felvételi meghallgatáson vizsgáljuk a tanulót:

- Zenei képességeit (hallás-, ritmusérzék)
- Értelmi képességeit (figyelem, memória)
- A hangszerkezeléshez fontos fizikai adottságait.

Óraterv:

Hangszeres előképzőbe vesszük fel az általános iskola 1-2. osztályos tanulóit, akiknél a 2 x 30 perces egyéni foglalkozást részesítjük előnyben.

3. osztályos általános iskolás az *I. zeneiskolai évfolyamot* kezdheti el.

A továbbképző évfolyamok befejezése után az arra érdemes tanulóknak *kamarazenei főtárgy* végzésére adunk lehetőséget.

„B” tagozatra a 2. évfolyam elvégzése után lehet felvételi vizsgát tenni.

Követelmények:

Az elvégzendő anyag mennyisége tájékoztató jellegű. Egy osztály anyagában jelentős eltérés lehet a játszott művek terjedelmében, így a számszerű előírás nem jellemzi pontosan az elvégzett anyag mennyiségét. Feltétlenül szükséges, hogy a zenét tanuló növendék a technikai fejlődéssel párhuzamosan a játszott művek terjedelmében is érjen el előrehaladást.

Az évközi meghallgatás és az év végi beszámoló anyagának kijelölésénél figyelembe vettük, hogy a vizsganyag kidolgozása ne vegyen irreálisan hosszú időt igénybe.

Tervezzük, hogy a tananyaghoz kapcsolódó ismereteket (a játszott művekben előforduló tempójelzéseket, karakterjelzéseket, dinamikai és előadási jeleket, zenei műszavakat, a vonó kezelésére vonatkozó jeleket) a félévi beszámoló alkalmával számon kérjük.

„A” tagozat:

Előkészítő évfolyam:

Félévkor hangverseny: 1 zongorakíséretes mű

Év végén beszámoló anyaga: 2 gyakorlat, 1 zongorakíséretes mű, 1 hangsor

Minimális követelmény: kétféle ritmusértéket tartalmazó gyermekdal vagy gyakorlat, egy húron. (pl. Brodsky: Gólyanóta, Friss: Gordonkaiskola I.: 26 vagy 38)

1. évfolyam:

Félévkor hangverseny: 1 zongorakíséretes mű

Év végi beszámoló anyaga: 2 gyakorlat, 2 zongorakíséretes mű, 1 hangsor

Minimális követelmény: kétféle ritmusértéket tartalmazó népdal vagy etüd eljátszása egy oktáv hangterjedelemben szomszédos húrokon (pl. Lee: 40 könnyű gyakorlatból: 12, 5, 26. Haydn: Dalocska, Weiner: Esik az eső)

2. évfolyam

Félévkor hangverseny: 1 zongorakíséretes mű

Év végi beszámoló anyaga: 2 etüd, 2 előadási darab, 1 hangsor

Minimális követelmény: Egy adott technikai feladatot feldolgozó, az egyik tágfogást tartalmazó etüd vagy népdal (pl. Lee: 40 könnyű gyakorlat op. 70.: 7, 14, 18. Mező: Duók, Friss: Gordonkaiskola II.: 26, 36)

16-32 ütemes előadási darab eljátszása (pl. Szokolay: Kis szvit (Friss:52), Schlemüller: Rondó (Csáth II.: 2)

3. évfolyam:

Félévkor hangverseny: 1 zongorakíséretes mű

Év végi beszámoló anyaga: 2 etüd, 2 előadási darab, 1 hangsor

Minimális követelmény: Egy adott technikai feladatot feldolgozó tágfogásos etüd (pl. Lee: 40 könnyű gyakorlat op. 70.: 10, 15, 25, 29, 30, 38 vagy Popper: 15 könnyű gyakorlat 1, 2, 3.)

Az első fekvést valamely más fekvéssel (I-IV-ig) összekapcsoló mérsékelt tempójú etüd (pl. Friss III.: 26, 46, 45) Könnyebb fekvésváltást tartalmazó előadási darab.

4. évfolyam

Félévkor hangverseny: 1 zongorakíséretes mű

Év végi beszámoló anyaga: 2 etüd, 2 előadási darab, 1 hangsor

Minimális követelmény: Közepes terjedelmű, mérsékelt tempójú etüd az első négy fekvésben (pl. Lee-iskola vagy Kummer-iskola kantilénás etüdejéből a könnyebbek: 10, 14, 15, 21, 38, 50)

Nagyobb terjedelmű, igényes ritmikájú, fejlettebb vonókezelést igénylő etüd (pl. Popper: 15 könnyű gyakorlatból)

Barokk vagy klasszikus tánc-tétel vagy romantikus darab az első négy fekvésben (pl. Romberg: Szonáta, Farkas: Apor Lázár tánca, Rameau: Falusi dal)

5. évfolyam

Félévkor hangverseny: 1 zongorakíséretes mű, 1 kamara mű

Év végi beszámoló anyaga: 1 etüd, 2 előadási darab, 1 hangsor

Minimális követelmény: közepes terjedelmű és mérsékelt tempójú etüd az első négy fekvésben (pl. Lee: op 31-ből: 3, 4, 5, 13, op. 131-ből Dotzauer-Klingenberg kötetből válogatva) A mélyebb fekvés és átmeneti fekvés összekapcsolása rövid, könnyű gyakorlatokon. Az átmeneti fekvést is tartalmazó előadási darab (pl. Beethoven: Szontatina, Philidor: Rondó) Egy barokk szonáta tétel eljátszása.

6. évfolyam:

Félévkor hangverseny: 1 zongorakíséretes mű

Év végi beszámoló anyaga: 1 etüd, 1 szonáta-tétel, előadási darab, 1 hangsor

Minimális követelmény: Nagyobb terjedelmű, differenciált vonókezelést kívánó etüd (pl. Lee: op. 31-ből: 11, 6,8,9,15 vagy Lee: op. 131-ből: 20, 26, 33 vagy Kummer: op.57) eljátszása.

Barokk szonáta tételpár vagy két különböző karakterű előadási darab eljátszása.

Továbbképző osztályok: 7-10. évfolyam

Félévkor hangverseny: 1 zongorakíséretes mű, 1 kamarazenei mű

Év végi meghallgatás anyaga: 1 előadási darab, 1 kamarazenei mű

Minimális követelmény: Az alapfokú zeneiskola évfolyamokban elért színvonal megőrzése, a zenélési kedv ébrendtartása.

„B” tagozat:

A minimális követelmények megfelelnek az „A” tagozatnál leírtaknak csak *eggyel alacsonyabb évfolyamra* értendők

(pl. 4. „A” évfolyam = 3 „B” évfolyammal)

5-6. évfolyamon követelmény egy barokk szonáta tételpár eljátszása (pl. Macello, Vivaldi, de Fesch) és két különböző karakterű zongorakíséretes mű előadása.

A beszámoltatás módja:

„A” tagozaton: évente két alkalommal

Félévkor: osztályhangversenyen előadott zongorakíséretes mű

Év végén beszámoló: anyaga az egyes évfolyamoknál leírtak szerint.

„B” tagozaton:

Anyaga:

Félévkor: 2 előadási darab *hangversenyen* előadva

Év végén: 2 etüd és 2 előadási darab vagy szonáta 2 tétel vagy koncerttétel

A növendékek fejlődésének ellenőrzésére más alkalmakkor is lehetőség van – így a tanszak az iskola növendékhangversenyein, közös órákon, osztályhangversenyeken.

Az értékelés módja:

Az év végi meghallgatás bizottság előtt zajlik, ahol a szaktanár által javasolt osztályzatot megbeszéljük, ha szükséges, korrigáljuk.

Előkészítő osztályban az értékelés szövegesen, vagy osztályzattal, 1-10. évfolyamig osztályzattal történik.

A magasabb évfolyamba lépés feltétele a tantervi követelményeknek megfelelő anyag eljátszása.

Tananyag:

AZ ALAPFOKÚ MŰVÉSZETOKTATÁS KÖVETELMÉNYEI ÉS TANTERVI PROGRAMJA **Gordonka tantervi programja** szerint.

NYILATKOZAT

A nagykőrösi Alapfokú Művészetoktatási Intézmény Weiner Leó Zeneiskola igazgatója nyilatkozom, hogy a helyi tanterv összeállításánál, magánének tantárgyhoz a Művelődési és Közoktatási Minisztérium által 1998-ban közzétett „AZ ALAPFOKÚ MŰVÉSZETOKTATÁS KÖVETELMÉNYEI ÉS TANTERVI PROGRAMJÁT” használtuk fel.

A magánének programot készítette:

Pallagi Judit

Nagykőrös, 2007. május 30.

Barna Elekné
igazgató

Magánének tanszak

A tanszak az életkori behatároltság miatt sajátos helyzetben van. A hazai, minisztériumi tanterv a 15. életév körülieknek – a mutálás befejeztével – javasolja a magánének tanulását. Ebben a korban a növendékek vagy nagyon jó zenei előképzettség után, vagy annak teljes hiányával kezdik el tanulmányaikat. Az ebből fakadó előnyök és hátrányok csak hosszú idő után egyenlíthetők ki. Ezért nehéz egy minden szempontból elfogadható évfolyamonkénti „kimeneti” követelményt felállítani.

Óraterv:

Az előképzettség nélkülieket előképző évfolyamra iskolázzuk be, ahol

- 3 fős csoportban heti 2 x 45' –ben vagy
- egyénileg heti 2 x 30' –ben foglalkozunk velük, mint az „A” tagozaton végig.

„A” tagozaton leginkább a helyes légzéstechnikát és artikulációt, beszédtechnikát és hangképzést tanítunk. Ezeken keresztül a növendék zenei ízlésének formálása a cél.

„B” tagozaton már nagyobb hangsúlyt kap a tehetséggondozás és a szakirányú továbbtanulás elősegítése, megalapozása.

Lehetőséget szeretnénk adni – különösen a szolfézs főtanszakos növendékeinknek – hogy a kötelezően választható tárgyak között, második „hangszerként”, hangképzést tanulhassanak heti 30'-ben

Követelmények és tananyag:

AZ ALAPFOKÚ MŰVÉSZETOKTATÁS KÖVETELMÉNYEI ÉS TANTERVI PROGRAMJA

OM. 32/1999. **Magánének tanterve** tartalmazza a megfelelő fejezetekben.

A beszámoltatás módja és a beszámoló anyaga:

A tanév során 1-2 közös órán, azaz tanárok, szülők, énekes társak jelenlétében adott kis hangversenyen két-három dalt adnak elő a növendékek.

Az év végi beszámolón bizottság előtt kell a növendéknek az évfolyamának megfelelő számú és szintű dalt, áriát, illetve kamaraművet előadni.

Előképző évfolyam:

Helyes beidegződések megalapozása

- ismerje az énekes légzés elméleti és gyakorlati sajátosságait.
a helyes testtartást

kis hangterjedelmű kíséretes, vagy kíséret nélküli népdal, vagy népdalfeldolgozás előadása

1. *évfolyam:*

- Közös órákon: a tanár javaslata alapján 2-2 szabadon választott dal az éves anyagból.
Év végén: 2 népdal és 1 műdal az Énekiskola I. és II. kötetéből

2. *„A” évfolyam:*

- Közös órákon: 1 népdal és 1 műdal az Énekiskola II. kötetéből.
Év végén: 1 népdalfeldolgozás és 2 különböző stílusú egyszerű, 2-3 periódusnyi műdal

3. *„A” évfolyam:*

- Közös órákon: 2 népdal, illetve népdalfeldolgozás Bartók: Nyolc magyar népdal c. kötetéből, illetve a Százszínű csokor c. gyűjteményből
- Év végén: 2 népdal, illetve népdalfeldolgozás a közös órák anyagának szintjéből
  - 1 barokk vagy klasszikus dal Ádám Jenő: A dal mesterei II. kötetéből
  - 1 XX. századi magyar mű /pl. Farkas Ferenc dalai/ vagy
  - 1 romantikus dal Ádám J.: A dal mesterei II. illetve III. kötetéből

4. *„A” évfolyam:*

- Közös órákon: 3 különböző stílusú mű az év anyagából
- Év végén: 1 magyar népdalfeldolgozás (Kodály: Magyar Népzene c. gyűjteményeinek könnyebb darabjai)
  - 1 barokk vagy klasszikus dal az Énekiskola III. kötetéből
  - 1 romantikus dal A dal mesterei III. kötetéből
  - 1 XX. századi magyar mű (pl. Gárdonyi dalai)

5. *„A” évfolyam:*

- Közös órákon: 3 különböző stílusú mű az év anyagából
- Év végén: 1 XX. századi magyar mű (pl. Kósa válogatott dalai)
  - 1 romantikus dal (Brahms, vagy Csajkovszkij dalai)
  - 1 szabadon választott dal (Schumann, Schubert dalai)
  - 1 ária (könnyű oratórium részlet)

6. *„A” évfolyam:*

- Közös órák anyaga szabadon választott. A növendék évente több alkalommal is szerepeljen iskolai és egyéb rendezvényen.

- Év végén: 1 nehezebb magyar népdalfeldolgozás (Kodály: Magyar népzene c. sorozata)
  - 1 romantikus vagy későromantikus dal (Liszt, Mahler)
  - 1 szabadon választott ária Haydn vagy Mozart könnyebb áriáiból
  - 1 XX. századi mű (pl. Farkas: Gyümölcskosár ciklusa)

A „B” tagozatos növendékek vizsgarendje csak az évi két közös órában tér el az „A” tagozatosokétól. Anyaga is hasonló, csupán sokkal biztonságosabb technikai megoldásokat és színesebb előadásmódot követel.

2. „B” évfolyam:

- Közös órák: 1 népdal
2 műdal A dal mesterei I-II. kötetéből
- Év végén: 1 népdal igényesebb kísérettel, esetleg díszítésekkel
  - 2 különböző stílusú műdal az Énekiskola III. kötetéből
  - 1 kamaramű (pl. Forrai: Duett albumából)

4. „B” évfolyam:

- Közös órák: 1 technikai gyakorlat (pl. Vaccai: Metodo pratico)
  - 1 magyar népdalfeldolgozás (Kodály: Magyar népzene)
  - 2 különböző stílusú dal az Énekiskola III. kötetéből
- Év végén: 1 igényesebb népdalfeldolgozás vagy XX. századi mű
  - 1 könnyű barokk ária (pl. Bach: Geistliche Lieder) vagy
  - klasszikus ária (Mozart operáinak gyerek-szereplős jelenetei) vagy
  - romantikus dal
  - 1 szabadon választott dal (Schumann, Gershwin)
  - 1 kamaramű (pl. Beethoven: Skót népdalok)

5. „B” évfolyam:

- Közös órák: 3 különböző stílusú mű az év anyagából
1 technikai gyakorlat
- Év végén: 1 XX. századi mű (pl. Gárdonyi Zsolt dalai)
  - 1 barokk vagy klasszikus dal A dal mesterei (IV-V-VI. kötetéből)
  - 1 romantikus vagy későromantikus dal (Schubert, Brahms, Liszt, R. Strauss dalai)
  - 1 szabadon választott opera vagy oratórium ária (barokk vagy klasszikus)
  - 1 kamaramű (pl. Brahms duettjei vagy könnyű opera-kettősök)

6. „B” évfolyam:

- Közös órákon: 1 XX. századi külföldi szerző dala
  - 1 ária
  - 1 szabadon választott mű
  - 1 technikai gyakorlat
- Év végén: 1 XX. századi mű (Bernstein vagy Kósa dalai)
  - 1 oratórium vagy kantáta ária (Bach, Händel, Vivaldi, vagy Mozart áriái)
  - 1 romantikus vagy későromantikus dal (Liszt, Debussy, Mahler dalai)

- 1 klasszikus vagy romantikus ária (Haydn, Mozart, Weber áriái)
- 1 kamaramű: triók, kvartettek

7. „B” évfolyam:

- Közös órákon: 3 különböző stílusú mű
  - 1 technikai gyakorlat
  - évi több alkalommal szereplés rendezvényeken
- Év végén: 4 különböző stílusú mű
  - 1 ária, elsősorban olasz operákból
  - 1 kamaramű több hangszer közreműködésével

„A” és „B” tagozaton egyaránt zongorakísérettel és kotta nélkül kell énekelni az év végi beszámolón.

NYILATKOZAT

A nagykőrösi Alapfokú Művészetoktatási Intézmény Weiner Leó Zeneiskola igazgatója nyilatkozom, hogy a helyi tanterv összeállításánál, kórus tantárgyhoz a Művelődési és Közoktatási Minisztérium által 1998-ban közzétett „AZ ALAPFOKÚ MŰVÉSZETOKTATÁS KÖVETELMÉNYEI ÉS TANTERVI PROGRAMJÁT” használtuk fel.

A kórus programot készítette:

Fazekas Ágnes
Ispánkiné Gede Éva
Nógrádi László

Nagykőrös, 2007. május 30.

Barna Elekné
igazgató

Kórus

A kórusfoglalkozás szakirányú feladatai

A kórusfoglalkozás célja

A kifejező, szép éneklés elsajátítása, az egy- és többszólamú kórusművek tiszta intonálása és stílushű előadása.

A növendékek zenei és közösségi élményhez juttatása.

Közösségformáló ereje által hasson az emberi kapcsolatok fejlődésére, azon belül az egyén személyiségfejlődésére (utazásokon, kiránduláson, kórustáborokban a közös éneklés által).

Olyan pozitív élménynyújtás – a zene és az emberi kapcsolatok által -, amely arra ösztönzi a növendékeket, hogy felnőtt korában is részt vegyen a kulturális élet különböző vokális művészeti csoportjaiban.

A zeneiskola és egyéb hangversenyek, ünnepek színessé tétele.

A kórusfoglalkozás szakirányú feladatai

Ösztönözze a növendéket a kórusirodalom, illetve a zeneirodalom megismerésére.

Fejlessze a növendékek

- hallását,
- ritmusérzékét,
- tempó- és dinamikai érzékenységét,
- kottaolvasási készségét,
- zenei memóriáját,
- zenei ízlését,
- stílusérzékét,
- formaérzékét,
- hangképző- és intonációs gyakorlatok segítségével a harmonikus hallását.

Ismertesse meg a kórustagokat

- az emberi hang sajátosságaival, kifejezési lehetőségeivel a csoportos hangképzés által,
- a kórusműveken keresztül a zeneirodalom különböző stíluskorszakaival.

Tudatosítsa a növendékekben az alkalmazkodóképesség fontosságát zenei és emberi szempontból is.

Követelmények:

Követelmények a program elvégzése után.

A kórus legyen képes önálló, élményt adó szereplésre.

Tudjon

- fegyelmetten viselkedni úgy a próbákon, mint a hangversenyeken,
- „vezénylésre” énekelni

A növendék ismerkedjék meg a kórusirodalom számos remekművével.
Tudjon jól tájékozódni a különböző stíluskorszakokban.

Tudja

- helyes légzéstechnikával,
- tiszta intonációval,
- pontos ritmusban,
- érthető szövegmondással,
- helyes tempó- és dinamikai választással,
- művészileg kidolgozottan – stílushű formálással, szuggesztivitással – elénekelni szólamát.

Rendelkezzék

- jó kottaolvasási készséggel,
- zenei memóriával

Hallgassa a többi szólamot és hangszínével alkalmazkodjék hozzá ezáltal segítve az egységes kórushangzás megteremtését.

NYILATKOZAT

A nagykovári Alapfokú Művészetoktatási Intézmény Weiner Leó Zeneiskola igazgatója nyilatkozom, hogy a helyi tanterv összeállításánál, zenekar tantárgyhoz a Művelődési és Köznevelési Minisztérium által 1998-ban közzétett „AZ ALAPFOKÚ MŰVÉSZETOKTATÁS KÖVETELMÉNYEI ÉS TANTERVI PROGRAMJÁT” használtuk fel.

A zenekar programot készítette:

Dr. FodorKatalin
Kondor Ferenc
Magyar Margit

Nagykovári, 2007. május 30.

Barna Elekné
igazgató

Zenekar

A zenekari foglalkozások szakirányú feladatai

A zenekari foglalkozások célja, hogy sajátos eszközeivel teremtsen lehetőséget az alapfok és a továbbképző évfolyamok növendékei számára, hogy – az egyéni foglalkozásokon elsajátított tudás felhasználásával – érzelmileg gazdag, harmonikus személyiséggé válhassanak.

Ösztönözze a növendékeket, hogy a zenekari játék közben megszerzett zenei kifejezőkészséget és technikai eszközöket használják fel az egyéni hangszeres játékokban is.

Hozzon létre együttműködést a növendékek tudásának különbözőségeiből.

Mutasson utat a közösség erejével a toleráns magatartásra.

Alakítsa ki a kultúra iránti nyitottságot.

Hangsúlyozza a művészetek aktív művelésének fontosságát.

A zenekari foglalkozások szakirányú feladatai

A növendékek megismertetése az alapvető játékmódokkal.

A különböző zenei stílusokban használt előadói hagyományok bemutatása.

A „zenekari hallás” fontosságának alakítása, tudatosítása.

A figyelem időtartamának és elmélyítésének (vertikális-horizontális) fejlesztése.

Az egységes zenekari ritmusjáték kialakítása, tudatosítása.

Az arra alkalmas növendék felkészítése professzionális együttesben való játékra.

A különböző hangszercsoportok megfelelő – a zenekari ülésmódból adódó – helyes hangszerkezelés kialakítása, egységesítése.

Követelmények az alapfok évfolyamainak elvégzése után

A növendék ismerje meg

- a zenekar /együttes egyes részeinek különböző funkcióit,
- az alapvető zenekari játékmódokat,
- az egyes zenetörténeti stílusok és hangszerek előadói hagyományait.

Legyen képes

- szólamát helyes tempóban, dinamikában, stílusban, az adott műben a zenekar egészében betöltött funkciója szerint eljátszani,
- a szólamon belüli és a szólamok közötti harmonikus együtt játékokra irányító figyelmét,
- a szólambeosztáshoz igazodó új zenei anyagot lapról játszva is megszólaltatni.

Tudja alkalmazni

- az alapvető egységes zenekari játékmódhoz tartozó hangszertechnikai ismereteket,
- a zenekari hallásfejlesztés közben kialakuló figyelmet a többszólamúságra, a dinamikai és ritmikai folyamatok árnyalására, a tempóvétel és –tartás differenciálására,
- a zenekari kommunikációs lánc (karnagy-zenekar, zenekari szólamok között) folyamatát.

További követelmények a továbbképző évfolyamok elvégzése után

A növendék legyen képes

- felnőtt amatőr zenekarban játszani,
- részt venni önálló kamarazenekari produkcióban.

Alkalmazza tudatosan

- a zenekari kommunikációs láncot,
- a zenekari rubato játékot.

NÉPZENE

3.7. Az alapfokú népzeneoktatás célrendszere és funkciói, óraterve, tantervei

1. Az alapfokú művészetoktatás követelménye és tantervi programja keretében folyó népzenei nevelés alkalmat ad az érdeklődő és fogékony növendékek sajátos képességeinek fejlesztésére, biztosítja a különböző szakterületeken való jártasságok megszerzését és gyakorlását.
A képzés figyelembe veszi az életkori sajátosságokat, a tanulók érdeklődésére, tehetségére építve alakítja készségeiket és gyarapítja ismereteiket.
Lehetőséget ad az egyetemes kultúra, az európai műveltség, a nemzeti, népi hagyományok, értékei átadására, az értékmegőrzés formáinak kialakítására.
Az énekes és hangszeres népzene anyanyelvi szintű elsajátításával a hagyományos kultúra értékeinek tiszteletére, őrzésére, gyarapítására, továbbadására nevel.
2. A program lehetőséget nyújt az esztétikai érzékenység – nyitottság, igényesség, fogékonyság – alakítása mellett a zene megszólaltatásához szükséges hangszer- és énektechnikai készségek megszerzésére, a zenei ismeretek átadására és minden zenei tevékenység tudatosítására.
3. A zeneoktatás a különböző zenei műfajok sajátosságait és hiteles megjelenítési módjait ismerteti meg a tanulókkal, miközben célja az is, hogy az önkifejezés eszköztárának gazdagításával a zene alkalmazására, befogadására készítse fel.

A NÉPZENEOKTATÁS ÁLTALÁNOS FEJLESZTÉSI KÖVETELMÉNYE, FELADATA

A népzene sajátos gondolkodásmódjának (logikájának), a dallam- és harmóniavilág és a formai szerkezet összefüggéseinek, a ritmus és intonáció szabadabb értelmezésének, a magyar nyelv sajátosságaival is összefüggő hangsúlyviszonyainak megismertetése.

Az önkifejezés eszköztárának gazdagítása, a népzene sajátos értékrendszerének felismerése, alkalmazása.

A technikai készség, a variációképző rögtönzőkészség kialakítása, személyiségfejlesztés és tehetséggondozás.

A korábban gyűjtött, vagy még élő népzenei anyag segítségével (különös tekintettel a hangzóanyagok hallgatására, értelmezésére) a növendék megismertetése a különböző népzenei műfajok, dialektusok, stílusok sajátosságaival, a népzeneoktatás történetével, a népzene nagy előadó-egyéniségeivel. A művészeti értékek befogadására, alkalmazására, a hagyományos kultúra értékeinek önálló, egységes szemléletű feldolgozására nevelés.

Az alkotó magatartás, a pozitív beállítódások és magatartási szokások kialakítása, az általános és speciális zenei képességek (hallás, ritmusérzék – stílusérzék, intonációs érzékenység, zenei memória, fantázia, előadói és manuális készség) fejlesztése. Rendszerezett zenei-népzenei ismeretek átadása, az általános zenei műveltség megalapozása.

A zenei írás-olvasáshoz, az önálló lejegyzéshez és dallamértelmezéshez, az eredeti előadásmód alapvető jellegzetességeinek felismeréséhez és alkalmazásához, dallamfüzerek, zenei folyamatok, táncciklusok szerkesztéséhez szükséges alapok megtanítása.

Rendszeres, céltudatos, igényes, önálló munkára, értő zenehallgatásra nevelés, igény kialakítása a társas muzsikálásra.

Aktív közművelődési tevékenységre, koncerteken, fesztiválokon, táncházakon, táborokban, valamint gyűjtő utakon való részvételre ösztönzés, az egyházzenei élet segítése a népzene eszközeivel.

A növendékek hazai és – a lehetőségeknek megfelelően – nemzetközi programokban való részvételének, cserekapcsolatok kialakításának szorgalmazása.

Nyitottság kialakítása a klasszikus zene, régizene, jazz az értékes szórakoztató zene iránt, a zenei értékeke élményt adó felismerése és befogadására nevelés.

A zenei pályát választó növendékek felkészítése szakirányú továbbtanulásra.

A KÉPZÉS STRUKTÚRÁJA, ÓRATERVE, TANTÁRGYAI

Hangszeres tanszakok: hegedű, brácsa, bőgő/cselló, furulya, duda, klarinét/tárogató, citera, tambura, koboz, tekerő.

Vokális tanszak: népi ének.

Elméleti tanszakok: népzenei ismeretek, néprajz, szolfézs, zeneelmélet, zenetörténet-zeneirodalom; valamint népi játék-népszokás.

Egyéb tantárgyak¹: kamarazene, zenekar (mindkettő kétéves hangszer tanulás után), népdalkör, népi játék-népszokás.

Elméleti tantárgyak: szolfézs, népzenei ismeretek, néprajz, zeneelmélet, zenetörténet-zeneirodalom, improvizáció.

A képzés időtartama

Megjegyzés: az évfolyamszámok magukban foglalják az előképző, alapfok és továbbképző évfolyamait. A képzési idő első számjegye az elméleti és egyéb előtanulmányokat jelöli.

Hangszeres és vokális tanszakok

2 + 10 évfolyam (hegedű, furulya, duda)

1 + 10 évfolyam (citera)

2 + 6 évfolyam (klarinét/tárogató)

10 évfolyam (tekerő, népi ének)

8 évfolyam (koboz)

6 évfolyam (brácsa, bőgő/cselló, tambura)

Elméleti és egyéni tanszakok

2 + 10 évfolyam (szolfézs)

2 + 6 évfolyam (népzenei ismeretek, zenetörténet-zeneirodalom, zeneelmélet)

4 évfolyam (néprajz)

2 évfolyam (népi játék-népszokás)¹

---

¹ A szolfézs, zeneelmélet, zenetörténet-zeneirodalom és improvizáció követelménye és tantervi programja megegyezik a klasszikus zene követelményében és tantervi programjában megfogalmazottakkal.

A NAGYKÖRÖSI ALAPFOKÚ MŰVÉSZETOKTATÁSI INTÉZMÉNY WEINER LEÓ ZENEISKOLA NÉPZENE ÓRATERVI HÁLÓJA

Ek+Alapfok+Tk. évfolyamok	Főtárgy	Óraszám		Korrepetíció		Kötelező tárgy (szolfézs)			Köt.vál A ++ évf. órasz. (min.)		Választható tárgy elmélet zong., más hg.
		A	B	A	B	A	B	óraszám			
1+6+4	citera	2x30	2x45	korrepetíció nincs		4-ig	10-ig	2x45'	5-6. elm.	1x45'	„ „
2+6+4	népi furulya	2x30	2x45	korrepetíció nincs		4-ig	10-ig	2x45'	5-6. elm.	1x45'	„ „

NYILATKOZAT

A nagykőrösi Alapfokú Művészetoktatási Intézmény Weiner Leó Zeneiskola igazgatója nyilatkozom, hogy a helyi tanterv összeállításánál, citera, népi furulya tantárgyhoz a Művelődési és Köznevelési Minisztérium által 1998-ban közzétett „AZ ALAPFOKÚ MŰVÉSZETOKTATÁS KÖVETELMÉNYEI ÉS TANTERVI PROGRAMJÁT” használtuk fel.

A citera programot készítette:

Balogh László

A népi furulya programot készítette:

Juhász Zoltán

Nagykőrös, 2007. május 30.

Barna Elekné
igazgató

A CITERATANÍTÁS SZAKIRÁNYÚ FELADATAI

Ismertesse meg a tanulóval

- a citera lehetőségeit, a rajta játszható dallamok minél szélesebb körét (a tanterv a magyar népzenei gyakorlatra épül, elzárkózik a hangszerrel idegen zenei anyagoktól, nem számítva az archív forrásokból is ismert adaptációkat),
- a citerával rokon pengetős hangszereket, illetve a hasonló repertoárt használó más („burdon” hangszereket,
- a hangszer irodalmát, a hangzó, vagy kottás formában közölt anyagok minél nagyobb részét,
- a citerajáték jellegzetes hangsorait, pengetésformáit,
- a játékok megelőző zenei elképzelést, a citera kezelésének jellegzetes mozgásformáit, és tudatosítsa a tanulóban ezek kapcsolatát.

Alakítsa ki

- a rendszeres napi munka szükségességét, megismertetve a növendékkel a céltudatos gyakorlás módszereit,
- a könnyed hangszerkezelést, a helyes testtartás, kéztartást, ujjmozgást, összehangolt bal- és jobbkez-játékot.

Fordítson figyelmet

- a hangzóanyagok önálló feldolgozására, a lapról olvasási készség, a zenei memória fejlesztésére.

ÓRATERV

Tantárgy	Évfolyamok										
	Előképző	Alapfok						Továbbképző			
	1.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Főtárgy (citera)	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező vagy kötelezően választható tárgy	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Választható tárgy ¹⁰	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Összesen:	2-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6²

¹⁰ Kétéves hangszer tanulás után javasolt a kamarazene, illetve zenekar tárgy felvétele.

KÖVETELMÉNYEK

Követelmények az alapfok évfolyamainak elvégzése után

A növendék ismerje

- a hangszer kialakulásának történetét és a népzenei dialektusokat,
- a citerazene hangzóanyagát és kottában rögzített irodalmát, valamint az általános népzenei gyűjteményeket, szakkönyveket,
- hangszer felépítését, karbantartását (húrcsere) és hangolását.

Legyen képes

- a hangszernek megfelelő népzene stílushű és improvizatív előadására
- szólóban és zenekarban saját énekét kísérsni,
- szólóban és zenekarban táncot kísérsni.

Ismerje

- a citerazene különböző tájegységeinek (Dél-Alföld, Nagykunság, Nyírség, Dél-Dunántúl, Szlavónia, Gyimes, Moldva) általános stílusjegyeit, a citerán leggyakrabban játszott dallamokat,
- ismerje a kiemelkedő adatközlőket,
- a „kiszedős” játék, a pergetés, a válogatott lassú és sűrű pengetés, a húrlefogás, a parlando rubato játékmód alapjait.

Rendezzék

- biztos zenei memóriával,
- megfelelő technikával, stílusismerettel, előadói készséggel,
- tánckísérszeti tapasztalattal,
- szereplési (színpadi) gyakorlattal.

További követelmények a továbbképző évfolyamainak elvégzése után

A növendék ismerje

- a citerán használatos valamennyi hangsorsot,
- a citerával történő tánckísérsret technikai jellegzetességeit.

Legyen képes

- igényesen megformálni az általa előadott dallamokat a különböző dialektusok díszítésmódjainak, játékmódjainak felhasználásával.
- önállóan összeállításokat készíteni a különböző dialektusterületek dallamaiból

Tudjon

- hangsúlytalan előkéket, tizenhatod ritmusú díszítéseket és dallamokat játszani, tremolózni a dallam megfelelő hangjain.

Népi furulya

Ismertesse meg a növendékkel:

- a furulyák fontosabb fajtáinak játéktechnikáját, furulya hangszercsalád történeti múltját,
- a magyar népzene főbb dialektusaiban a furulya-játék jellegzetességeit az ezekkel összefüggő énekelt és hangszeres dallamokat, táncfajtaikat, népszokásokat, mindezek formai és tartalmi elemeivel, zenei gondolkodásmódjával együtt,
- a hangszerjátékhoz szükséges elméleti ismereteket.

Fejlessze:

- a tanuló hallását,
- a nyelvvel is összefüggő ritmus – és hangsúlyérzéklet, formaérzéklet, stílusérzéklet, rögtönzőképességét, zenei emlékezetét,
- képességét dallamok rögtönző összefűzésére, táncjátékok és ciklusok kialakítására
- önálló lényegfelismerő képességét,
- a táncosokkal, illetve az énekesekkel való zenei kommunikációképességét.

Alakítsa ki

- könnyed hangszerkezelést,
- megfelelő légzéstechnikát, helyes és a hagyományoknak megfelelő befúvásmódokat,
- test-, hangszer- és kéztartást, billentést, laza egyenletes ujjtechnikát.

Óraterv

A képzés struktúrája az MKM Tantervi programjának megfelelően:

- Előképző *2 évfolyam*
- Alapfok *6 évfolyam*
- Továbbképző *4 évfolyam*

Kötelező tárgy: *szolfézs*

Kötelezően választható, ill. *zeneirodalom*

Választható tárgy: *kamarazene, zenekar*

Követelmények és tananyag:

AZ ALAPFOKÚ MŰVÉSZETOKTATÁS KÖVETELMÉNYEI ÉS TANTERVI PROGRAMJA

Népi furulya tanterve szerint.

A beszámoltatás módja és a beszámoló anyaga:

Az értékelés az órai munka, a félévi tanszaki hangverseny és az év végi vizsga, valamint a nyilvános szereplések alapján történik. Félévkor a tanár az év végi vizsgán a tanszak tanárából álló bizottság osztályoz. A vizsgák anyaga a tanult darabok önálló, emlékezetből való előadása a tanult hangszerfajtán.

TÁNCMŰVÉSZETI ÁG

3.8. Az alapfokú táncművészeti oktatás célrendszere és funkciói, óraterve, tantervei

A tanszak célja, feladata, és a tantárgyak, valamint azok helye a tanszak programjában megfelelnek a Művelődési és Közoktatási Minisztérium által 1998-ban kiadott „Az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programjával”.

- 1./ Az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja lehetőséget nyújt a tanulók mozgásműveltségének és mozgáskultúrájának sokirányú fejlesztésére, fizikai állóképességének, ügyességének, cselekvő biztonságának, ritmusérzékének, hallásának, tér- és formaérzékének fejlesztésére, gazdagítására. Egészséges életmódra, magabiztosságra, határozottságra, érzelmi nyitottságra neveli. Hozzájárul, hogy a tanulók személyisége nyitottá váljon a közösségi alkotó tevékenység és művészeteik iránt. Kibontakoztatja a tanulók kreativitását, improvizációs képességét, készségét.
- 2./ A program keretében folyó táncművészeti nevelés alkalmat ad a táncművészet különböző műfajai iránt érdeklődő és fogékony tanulók képességeinek fejlesztésére, biztosítja a különböző művészeti szakterületeken való jártasságok megszerzését és gyakorlását. Figyelembe veszi az életkorra jellemző fizikai és szellemi sajátosságokat, a tanulók érdeklődésére, tapasztalataira, folyamatos technikai fejlődésére építve gyarapítja ismereteiket, fejleszti képességeiket és alakítja készségeiket. Az alapfokú és továbbképző évfolyamokon képességeiktől és a szorgalmuktól függően fejleszthetik tánctechnikai, előadói műveltségüket és különféle szakirányú területeken szerezhhetnek jártasságot.
- 3./ A táncművészeti oktatás célja, hogy felkészítse és irányítsa a tehetséges tanulókat a táncművészeti pályára, illetve az amatőr táncéletbe való bekapcsolódásra. A múlt és a jelen hagyományainak és táncművészeti értékeinek megismertetésével, megszerettetésével lehetőséget teremt a tanulók számára életkoruknak megfelelő táncművészeti kultúra, műveltség megszerzésére.

Társastánc

A tantárgy helye a tanszak programjában

A társastánc tanszak célja, hogy törekedjen a táncművészet azon belül a társastánc minél teljesebb megismerésére, segítse sajátos eszközeivel a tanulók személyiségének formálását.

A tanszak feladata: ismertesse meg a tanulóval a

- társastánc alapjait,
- technikai elemeit,
- a mozgás kapcsolatát a zenével,
- a kombinációk és etűdök, koreográfiák megfelelő kivitelezését.

Alakítsa ki a tanulóban

- a rendszeres munka természetes igényét,
- a megfelelő munkafegyelmet,
- az esztétikai érzéket,
- az önkontroll alkalmazását.

Fejlessze a növendék

- fizikai állóképességét,
- tánciránti szeretetét,
- ritmusérzékét,
- technikai tudását,
- koncentrálókéességét,
- tér- és formaérzékét,
- stílusérzékét,
- előadói készségét.

Ösztönözze a tanulót

- a társastáncsal kapcsolatos események, bemutatók megtekintésére, elemzésére,
- a viselkedéskultúra alapszabályainak és magatartásformáinak alkalmazására, a mindennapi életben és társas érintkezésben,
- a táncművészeti előadások látogatására,
- a televízió táncos műsorainak figyelemmel kísérésére.

Tudatosítsa a tanulóban, hogy a tánctanulás fejleszti

- akaratát,
- ízlését,
- állóképességét,
- mozgáskoordinációját,
- alkalmazkodóképességét,
- személyiségét

Népi játék, néptánc

A tantárgy helye a tanszak programjában

A **népi játék-néptánc** a tanszak fő tantárgya, s az előkészítő – alapfok – továbbképző minden évfolyamán a legtöbb óraszámban foglalkoznak vele.

Ez az összefoglaló elnevezés több részterületet foglal magába;

- A *tánctechnika*, ami minden órát bevezet, a táncos izomzatának, ízületeinek bemelegítése mellett a technikai alapot hivatott szolgálni.
- A ritmikai gyakorlatok és a táncos nyelvezet elsajátítása is a táncosok felkészülését segíti.
- A *népi játékok* az előkészítő, és az alapfok 1-2. évfolyamán játszanak fontos szerepet. A gyerekek megismerik a magyar játékkincs legszebb változatait, s ezen keresztül megszeretik a népzene és néptáncot.
- A *néptánc* oktatása elkezdődik az előkészítőben, de az alapfok és a továbbképző évfolyamain teljesebben ki. Egyre több dialektus táncrendjeit ismerik meg a tanulók, s táncolják „anyanyelvüként.”
- A *daltanulás* szorosan összetartozik a táncsal, míg a koreográfiák a tanult eredeti anyagok összefoglalásai.

NÉPI JÁTÉK, NÉPTÁNC

ÉVFOLYAMOK												
	ELŐKÉPZŐ		ALAPFOK						TOVÁBBKÉPZŐ			
Tantárgyak	1	2	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Népi játék, néptánc	2	2	3-4	3-4	3-4	3-4	3-4	3-4	3-4	3-4	3-4	3-4
Folklórismeret					1	1	1	1				
Tánc történet									1	1		
Köt. vál. t.			1	1							1	1
Szab. vál. t.	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Összesen:	2-4	2-4	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

TÁRSASTÁNC

ÉVFOLYAMOK												
	ELŐKÉPZŐ		ALAPFOK						TOVÁBBKÉPZŐ			
Tantárgyak	1	2	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Társastánc			4	3	3	3	2-3	3	2-3	2-3	3	3
Gyermektánc	2	2										
Klasszikus balett				1	1	1	1	1				
Történelmi t.t.									1	1	1	1
Viselkedéskult.							1					
Tánc történet									1	1		
Szab. v. tant.			2	2	2	2	1	2	1	1	2	2
Összesen:	2	2	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

NYILATKOZAT

A nagykőrösi Alapfokú Művészetoktatási Intézmény Weiner Leó Zeneiskola igazgatója nyilatkozom, hogy a helyi tanterv összeállításánál, társastánc tantárgyhoz a Művelődési és Közoktatási Minisztérium által 1998-ban közzétett „AZ ALAPFOKÚ MŰVÉSZETOKTATÁS KÖVETELMÉNYEI ÉS TANTERVI PROGRAMJÁT” használtuk fel.

A társastánc programot készítette:

Sziliné Csáki Emília

Nagykőrös, 2007. május 30.

Barna Elekné
igazgató

Társastánc

Képzés ideje: 12 év

Évfolyamok száma: 12

Kötelező tantárgyak:

Társastánc

Gyermektánc

Klasszikus balett

Történelmi társastánc

Viselkedés kultúra

Tánc történet

Szabadon választható tantárgy: a tanszak bármely tantárgya

A tanszak bármely, az életkori sajátosságoknak megfelelő gyakorlati tantárgya iskolánkban a Művelődési és Közoktatási Minisztérium által kiadott „Az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja” (megjelent a ROMI-SULI Könyvkiadó kiadásában 1998.) alapján folyik az oktatás. Ez a program a 27/1998. (VI.10.) MKM rendelettel kiadott követelményeket és a tantervi programot tartalmazza, kiegészítve a részletes, évfolyamonként meghatározott, javasolt tananyaggal, továbbá a kötelező (minimális) eszköz és felszereléseit jegyzéket meghaladó, az optimális feladatellátást szolgáló, ajánlott tárgyi feltételeket.

Számonkérés formája: a tanulók minden évfolyamban félévi és év végi vizsgán adnak számot tudásukról. A vizsga anyagát a szaktanár állítja össze. A bemutatás párosan és csoportosan történik. A minősítésre, az osztályzatra a szaktanár tesz javaslatot.

Az értékelés szempontjai-minimum követelmények:

- az adott évfolyam társastánc tananyagának ismerete,
- párral való táncolás technikájának biztonságos elsajátítása,
- stílusnak megfelelő előadásmód
- a táncban alkalmazott térformák helyes, pontos bemutatása
- alkalmazkodás a csoportos munkában.

NYILATKOZAT

A nagykőrösi Alapfokú Művészetoktatási Intézmény Weiner Leó Zeneiskola igazgatója nyilatkozom, hogy a helyi tanterv összeállításánál, néptánc tantárgyhoz a Művelődési és Közoktatási Minisztérium által 1998-ban közzétett „AZ ALAPFOKÚ MŰVÉSZETOKTATÁS KÖVETELMÉNYEI ÉS TANTERVI PROGRAMJÁT” használtuk fel.

A néptánc programot készítette:

Neuwirth Annamária
Salamon Ferencné

Nagykőrös, 2007. május 30.

Barna Elekné
igazgató

Néptánc tanszak helyi tanterve

A táncművészeti ág néptánc tanszakának egyes évfolyamain tanított tárgyak, a kötelező választható tanórai foglalkozások, és azok óraszámai, az előírt tananyag és a követelmények

A képzés ideje: 12 év
Évfolyamok száma: 12.

Óraterv

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előképző		Alapfok						Továbbképző			
	1	2	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Népi játék, néptánc	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Folklórismeret					1	1	1	1				
Tánc történet									1	1		
Köt. választ.											1	1
Szab. vál. tant.			1	1								
<i>Összesen</i>	2	2	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4

A tanszak fő tantárgyai

Főtárgy:

- Népi játék, néptánc

Kötelező tantárgyak:

- Folklórismeret
- Tánc történet

Kötelezően választható tantárgyak:

- Népi ének
- Folklórismeret
- Tánc történet
- Kinetográfia

Szabadon választható tantárgyak:

A tanszak bármely, az életkori sajátosságoknak megfelelő gyakorlati tantárgya
Iskolánkban a Művelődési és Közoktatási Minisztérium által kiadott „Az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja” (megjelent a ROMI-SULI Könyvkiadó kiadásában 1998.) alapján folyik az oktatás. Ez a program a 27/1998. (VI.10.) MKM rendelettel kiadott követelményeket és a tantervi programot tartalmazza, kiegészítve a részletes, évfolyamonként meghatározott, javasolt tananyaggal, továbbá a kötelező

(minimális) eszköz és felszerelések jegyzékét meghaladó, az optimális feladatellátást szolgáló, ajánlott tárgyi feltételeket.

Az iskola beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái

Intézményünkben az iskolai beszámoltatás és az ismeretek számonkérése a 27/1998. (VI.10.) MKM rendelet által elfogadott Alapfokú Művészetoktatás Követelményei és Tantervi Programja alapján történik.

A Köznevelési Törvény 31. §-a (2) bekezdése szerint,

- a tanuló az utolsó alapfokú évfolyam befejezését követően művészeti alapvizsgát tehet, mely a továbbképző évfolyamokon való továbbtanulásra jogosít.
- Az utolsó továbbképző évfolyam elvégzését követően pedig művészeti záróvizsgát tehet.

3.9. A zeneiskolánkban bevezetett tantervi programok jegyzéke

Klasszikus zene

1. Szolfézs	Készítette:	Dobos Lászlóné Móriczné Kolláth Márta Nógrádi László Papp Károlyné Spiegel Marianna
2. Furulya	Készítette:	Perényi Péter Stadler Vilmos
3. Fuvola	Készítette:	Herczegh Mária Kárász Ilona Barnabás Zoltán
4. Klarinét	Készítette:	Perényi Éva Zentainé Valkai Ágnes
5. Szaxofon	Készítette:	Simonffy György Solymosi Sebestyén
6. Trombita	Készítette:	Huszár Gábor Sztán István
7. Ütőhangszer	Készítette:	Balázs Oszkár Fazekas László Zempléni László
8. Gitár	Készítette:	Mosóczi Miklós Kozma István
9. Zongora	Készítette:	Aszalós Tünde
10. Szintetizátor	Készítette:	Fehér József Lehotka Gábor
11. Hegedű	Készítette:	Balsay Krisztina Horváth Józsefné Dr. Makláryné Baranyai Valéria
12. Brácsa	Készítette:	Bartha Ferenc
13. Gordonka	Készítette:	Fekete Ferenc
16. Magánének	Készítette:	Pallagi Judit

MŰVÉSZETI ALAP- ÉS ZÁRÓVIZSGA KÖVETELMÉNYEK

ZÁRADÉK

Az iskola Nevelési és Pedagógiai Programját ki kell egészíteni a művészeti alap és záróvizsga követelményrendszerével:

27/1998. (VI.10.) MKM rendelet

**23/2006. (V.24.) OM rendelettel történt módosítása alapján a művészeti alap- és záróvizsga követelményrendszere az Alapfokú Művészetoktatási Intézmény
Weiner Leó Zeneiskolában**

A MŰVÉSZETI ALAP- ÉS ZÁRÓVIZSGA KÖVETELMÉNYEI

1. AZ ALAP- ÉS ZÁRÓVIZSGA RÉSZEI

1.1. ALAPVIZSGA

Az alapvizsga írásbeli és/vagy szóbeli, valamint gyakorlati vizsgarészből áll. Az alapvizsgát tevő – „B” tagozatosok, illetve elméleti tanszacosok kivételével – szabadon választhat írásbeli, illetve szóbeli vizsga között. Elméleti tanszacosok számára mindhárom vizsgarész kötelező Gyakorlati vizsgát mindenkinek kell tenni.

1.1.1. Az írásbeli vizsga tantárgya és időtartama:

komplex zenei ismeretek*

- teszt maximum 20 perc
- diktálás, elemzés, improvizáció maximum 40 perc

1.1.2. A szóbeli vizsga tantárgya és időtartama:

komplex zenei ismeretek* maximum 20 perc

1.1.3. A gyakorlati vizsga tantárgya és időtartama:

- főtárgy maximum 25 perc
- zongora** maximum 15 perc

1.2. ZÁRÓVIZSGA

A záróvizsga írásbeli és/vagy szóbeli, valamint gyakorlati vizsgarészből áll. Az záróvizsgát tevő – „B” tagozatosok, illetve elméleti tanszacosok kivételével – szabadon választhat írásbeli, illetve szóbeli vizsga között. Elméleti tanszacosok számára mindhárom vizsgarész kötelező Gyakorlati vizsgát mindenkinek kell tenni.

1.2.1. Az írásbeli vizsga tantárgya és időtartama:

komplex zenei ismeretek* maximum 80 perc

1.2.2. A szóbeli vizsga tantárgya és időtartama:

komplex zenei ismeretek* maximum 25 perc

1.2.3. A gyakorlati vizsga tantárgya és időtartama:

- főtárgy maximum 30 perc
- zongora** maximum 20 perc

* Gyűjtőnév, amely magában foglalja a kötelező szolfézs-ismereteken túl a kötelezően választható zeneelmélet, zenetörténet–zeneirodalom, illetve improvizáció anyagát is.

** Elméleti tanszakok esetén.

2. AZ ALAP- ÉS ZÁRÓVIZSGA TARTALMA

2.1. ALAPVIZSGA

2.1.1. Az írásbeli vizsga tartalma:

„A” tagozat

- teszt, ami 10-15 egyszerű, általános zenei–zenetörténeti ismeretekkel kapcsolatos kérdést tartalmaz;
- diktálás, elemzés, improvizáció (az iskola választhat az alábbi két feladatcsoport közül):
- egy magyar népdal lejegyzése szöveggel, és elemzése (a népdal: négysoros, legfeljebb 8-10 szótagszámú, tempo giusto, izometrikus – 2/4 vagy 4/4 –, szinkópa, nyújtott és éles ritmus előfordulhat, esetleg színezőhangot is tartalmazhat); előre meg kell adni a violinkulcsot, előjegyzést, metrumot és kezdőhangot; a népdal nyolcszor hangozhat el; az elemzés szempontjai: forma, stílus, hangsor/hangkészlet, zárások, esetleg ritmikai jellemzők

periódus terjedelmű, funkciós basszusú műzenei idézet felső szólamának lejegyzése, és elemzése (2/4, 3/4 vagy 4/4-es lüktetésű, nem moduláló, lehetőleg a-a_v felépítésű, nehezebb hangközlépéseket nem tartalmazó, de akkordfelbontást, ill. könnyebb alterációt lehetőleg tartalmazó szemelvény); előre meg kell adni a kulcsot, az előjegyzést, a metrumot és a kezdőhangot; az idézet zongorán, két szólamban (!) nyolcszor hangozhat el; az elemzés szempontjai: a funkciók bejelölése, formai felépítés, zenei értelmezés (felütések, kötések, előadásmódra vonatkozó jelek bejelölése), zenei elemek megjelölése (hármashangzat-felbontás, szekvencia, késleltetés stb.)

- egy magyar népdal első két sorának lejegyzése szöveggel, és kiegészítése (a népdal: négysoros, legfeljebb 8-10 szótagszámú, tempo giusto, izometrikus – 2/4 vagy 4/4 –, szinkópa, nyújtott és éles ritmus előfordulhat, esetleg színezőhangot is tartalmazhat); előre meg kell adni a violinkulcsot, előjegyzést, metrumot és kezdőhangot; a népdal négyszer hangozhat el; a befejezéshez meg kell adni a szöveget

periódus terjedelmű, funkciós basszusú műzenei idézet előtagjának lejegyzése, és befejezése két szólamban, vagy periódus terjedelmű, funkciós basszusú műzenei idézet felső szólamának lejegyzése, és alsó szólam improvizálása írásban (2/4, 3/4 vagy 4/4-es lüktetésű, nem moduláló, lehetőleg a-a_v felépítésű, nehezebb hangközlépéseket nem tartalmazó, de akkordfelbontást, ill. könnyebb alterációt lehetőleg tartalmazó szemelvény); előre meg kell adni a kulcsokat, az előjegyzést, a metrumot és a kezdőhangokat; az idézet zongorán, hatszor hangozhat el.

Szolfézs főtanszak

- teszt, ami 10-15 egyszerű, általános zenei–zenetörténeti ismeretekkel kapcsolatos kérdést tartalmaz;
- egy magyar népdal lejegyzése szöveggel, és elemzése (a népdal: négysoros, 8-10 szótagszámú, tempo giusto, izometrikus, szinkópát, nyújtott és éles ritmust, valamint színező hangokat tartalmazhat); előre meg kell adni a violinkulcsot, előjegyzést, metrumot és kezdőhangot; a népdal nyolcszor hangozhat el; az elemzés szempontjai: forma, stílus, hangsor/hangkészlet, zárások, esetleg ritmikai jellemzők
- periódus terjedelmű műzenei idézet lejegyzése funkciós basszussal (metruma 2/4, 3/4, 4/4 vagy 6/8, ritmusértékek előfordulhatnak az egész hangtól a tizenhatodig; lehet benne szinkópa, éles és nyújtott ritmus, triola, valamint átkötések; az idézetben előfordulhatnak nehezebb hangközlépések, alterált hangok, és hangnemi kitérés, esetleg moduláció is);

előre meg kell adni a kulcsot, az előjegyzést, a metrumot és a kezdőhangokat; az idézet zongorán, nyolcszor hangozhat el.

„B” tagozat

- hangközmenet lejegyzése: kb. 10 hangközből álló hangközmenet lejegyzése tonális keretben, maximum egykvintes hangnemi kitéréssel (oktávon belüli tiszta, kis és nagy hangközök, bővített kvart és szűkített kvint); diktálás előtt meg kell adni a violinkulcsot, előjegyzést, és a kezdő hangközt, elnevezéssel együtt; a hangközlánc háromszor hangzik el, folyamatosan játszva;
- hangzatlejegyzés: kb. 10 akkordból álló akkordsor lejegyzése tonális keretben, maximum egykvintes hangnemi kitéréssel, vagy kb. 10 akkord felismerése és lejegyzése adott hangra, oldással együtt (valamennyi hármashangzat és fordításaik, domináns-szeptim és szűkített szeptim); diktálás előtt meg kell adni a violinkulcsot, előjegyzést, és a kezdő harmóniát, elnevezéssel együtt, illetve adott hangra felépítésnél az adott hango(ka)t; a harmóniasor hatszor hangzik el, folyamatosan játszva, egyes akkordok esetén mindegyik kétszer;
- egy magyar népdal lejegyzése szöveggel, és elemzése (a népdal négysoros, közepesen nehéz, színezőhangokat tartalmaz); előre meg kell adni a violinkulcsot, előjegyzést, metrumot és kezdőhangot; a népdal nyolcszor hangozhat el; az elemzés szempontjai: forma, stílus, hangsor/hangkészlet, zárások, esetleg ritmikai jellemzők
- periódus terjedelmű műzenei idézet lejegyzése funkciós basszussal (metruma 2/4, 3/4, 4/4 vagy 6/8, ritmusértékek előfordulhatnak az egész hangtól a tizenhatodig; az idézet tartalmazhat változatos ritmikai, dallami fordulatokat, átkötéseket, lehet benne könnyű hangnemi kitérés, moduláció); előre meg kell adni a kulcsot, az előjegyzést, a metrumot és a kezdőhangokat; az idézet zongorán, nyolcszor hangozhat el.

Szolfézs főtanszak

- hangközmenet lejegyzése: kb. 10 hangközből álló hangközmenet lejegyzése tonális keretben, hangnemi kitérésekkel; diktálás előtt meg kell adni a violinkulcsot, előjegyzést, és a kezdő hangközt, elnevezéssel együtt; a hangközlánc háromszor hangzik el, folyamatosan játszva;
- hangzatlejegyzés: kb. 10 akkordból álló akkordsor lejegyzése tonális keretben, maximum egykvintes hangnemi kitéréssel, vagy kb. 10 akkord felismerése és lejegyzése adott hangra, oldással együtt; diktálás előtt meg kell adni a violinkulcsot, előjegyzést, és a kezdő harmóniát, elnevezéssel együtt, illetve adott hangra felépítésnél az adott hango(ka)t; a harmóniasor hatszor hangzik el, folyamatosan játszva, egyes akkordok esetén mindegyik kétszer;
- egy magyar népdal lejegyzése szöveggel, és elemzése (közepesen nehéz, enyhén díszített); előre meg kell adni a violinkulcsot, előjegyzést, metrumot és kezdőhangot; a népdal nyolcszor hangozhat el; az elemzés szempontjai: forma, stílus, hangsor/hangkészlet, zárások, esetleg ritmikai jellemzők
- periódus terjedelmű kétszólamú műzenei idézet lejegyzése (metruma 2/4, 3/4, 4/4 vagy 3/8, 6/8; az idézet tartalmazzon változatos ritmikai, dallami fordulatokat, átkötéseket, lehetnek benne hangnemi kitérések, moduláció is); előre meg kell adni a kulcsot, az előjegyzést, a metrumot és a kezdőhangokat; az idézet zongorán, nyolcszor hangozhat el.

2.1.2. A szóbeli vizsga tartalma

„A” tagozat

- „hozott anyag”: a vizsgázó tudjon énekelni kotta nélkül **10 népdalt**, és ismerje azok legfontosabb jellemzőit; tudjon énekelni **5 műzenei szemelvényt** (társasének,

hangszerkíséretes darabok a reneszánsztól/barokktól a 20. századig) éneklőtársakkal, ill. hangszerkísérettel (saját kíséret nem kötelező), ebből kettőt kotta nélkül, és ismerje az énekelt darabok legfontosabb jellemzőit;

- a tanuló által a gyakorlati vizsgán játszott darabokkal kapcsolatban a vizsgabizottság egyszerű zenetörténeti, stílusjegyekre vonatkozó, műfaji, formai és egyéb általános zenei kérdéseket tesz fel.

Kottáról a tanulónak kell gondoskodnia.

Szolfézs főtanszak

- egyszólamú dallam lapról éneklése rövid átnézés után, szolmizálva vagy hangnévvel; az idézet metruma 2/4, 3/4, 4/4, vagy 6/8 lehet; ritmusértékek előfordulhatnak az egész hangtól a tizenhatodig, lehet benne szinkópa, nyújtott és éles ritmus, triola, átkötések; lehetnek benne nehezebb hangközlépések, alterált hangok, és hangnemi kitérés, moduláció is;
- „hozott” anyag: **10 népdal** éneklése emlékezetből, és azok elemzése (forma, stílus, hangsor/hangkészlet, zárások, esetleg ritmikai jellemzők alapján); **10 műzenei szemelvény** (társasének, hangszerkíséretes darabok a reneszánsztól/barokktól a 20. századig) – ezek közül kettő kotta nélkül – saját kísérettel előadva; a vizsgázó ismerje ezek hangsorát, hangnemét, az előforduló előadási jeleket, utasításokat, tudja meghatározni az előadott szemelvények műfaját, stílusát és formáját;
- a tanuló által a gyakorlati vizsgán játszott darabokkal kapcsolatban a vizsgabizottság zenetörténeti, stílusjegyekre vonatkozó, műfaji, formai és egyéb általános zenei kérdéseket tesz fel; kottáról a tanulónak kell gondoskodnia.

„B” tagozat

- egyszólamú dallam lapról éneklése rövid átnézés után, szolmizálva vagy hangnévvel; az idézet metruma 2/4, 3/4, 4/4 vagy 6/8 lehet; ritmusértékek előfordulhatnak az egész hangtól a tizenhatodig, tartalmazhat változatos ritmikai, dallami fordulatokat, átkötéseket; alterált hangokat és hangnemi kitérést, modulációt is.
- „hozott anyag”: a vizsgázó tudjon énekelni kotta nélkül **10 népdalt**, és ismerje azok legfontosabb jellemzőit; tudjon énekelni **6 műzenei szemelvényt** (társasének, hangszerkíséretes darabok a reneszánsztól/barokktól a 20. századig) éneklőtársakkal, ill. hangszerkísérettel (saját kíséret nem kötelező), ebből kettőt kotta nélkül, és ismerje az énekelt darabok legfontosabb jellemzőit;
- a tanuló által a gyakorlati vizsgán játszott darabokkal kapcsolatban a vizsgabizottság zenetörténeti, stílusjegyekre vonatkozó, műfaji, formai és egyéb általános zenei kérdéseket tesz fel.

Kottáról a tanulónak kell gondoskodnia.

Szolfézs főtanszak

- egyszólamú dallam lapról éneklése rövid átnézés után, szolmizálva vagy hangnévvel; az idézet metruma 2/4, 3/4, 4/4 vagy 3/8, 6/8 lehet; ritmusértékek előfordulhatnak az egész hangtól a tizenhatodig, lehet benne szinkópa, nyújtott és éles ritmus, triola, átkötések; lehetnek benne nehezebb hangközlépések, alterált hangok, és hangnemi kitérés, moduláció is;
- „hozott” anyag: **10 népdal** éneklése emlékezetből, és azok elemzése (forma, stílus, hangsor/hangkészlet, zárások, esetleg ritmikai jellemzők alapján); **10 műzenei szemelvény** (társasének, hangszerkíséretes darabok a reneszánsztól/barokktól a 20. századig) – ezek közül kettő kotta nélkül – saját kísérettel előadva; a vizsgázó ismerje

- ezek hangsorát, hangnemét, az előforduló előadási jeleket, utasításokat, tudja meghatározni az előadott szemelvények műfaját, stílusát és formáját;
- a tanuló által a gyakorlati vizsgán játszott darabokkal kapcsolatban a vizsgabizottság zenetörténeti, stílusjegyekre vonatkozó, műfaji, formai és egyéb általános zenei kérdéseket tesz fel; kottáról a tanulónak kell gondoskodnia.

2.1.3. A gyakorlati vizsga tartalma

Gyakorlati vizsgát főtárgyból, elméleti tanszakok esetén zongora kötelező tárgyból, illetve a tanult hangszerből kell tenni.

FURULYA

„A” tagozat

- egy skála hangzatsfelbontással,
- egy etűd vagy technikai jellegű mű szoprán vagy alt furulyán (Kállay G.: Hangnemyakorló, Paubon: Etűdök, Baroque Solo Book-ból könnyebb darabok, Giesbert: Furulyaiskola 2. rész nehézségi szintjén),
- két mű vagy tétel-pár, amelyből az egyik lehet kamaramű (Anon.: Greensleeves to a Ground, Marcello: d-moll szonáta, Loeillet de Gant: Szonáták op. 1 és op. 3, Vivaldi: F-dúr szonáta RV 52, d-moll RV 36, Telemann: F-dúr szonáta, kamaraművek: Boismortier: Leichte Duos, 6 Suite, Loeillet: 6 szonáta 2 furulyára, Naudot: Triószonáta, Czidra: Régi magyar táncok nehézségi szintjén),
- 1 periódusnyi könnyebb zenei anyag lapról játszása mérsékelt tempóban.

Az előadási darabokat – kamaramű kivételével – kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

- egy skála hangzatsfelbontásokkal, összetett hangindítással (artikuláció),
- egy etűd vagy szólómű (Kállay G.: Hangnemyakorló, V. Eyck: Variációk, Braun: etűdök/Baroque Solo Book, Winterfeld: 12 etűd altfurulyára nehézségi szintjén),
- két tétel vagy előadási darab, amelyből az egyik lehet kamaramű (Telemann: C-dúr szonáta, Veracini: a-moll szonáta, Lavigne: Rondeau és Tambourin I-II. tétel, Fesch: F-dúr szonáta op. 6. No.2; kamaraművek: Telemann: 6 duett, Telemann: Kánonszonáták, Loeillet de Gant: Szonáta 2 altfurulyára nehézségi szintjén),
- 1 periódusnyi könnyebb zenei anyag lapról játszása mérsékelt tempóban.

Az előadási darabokat – kamaramű kivételével – kotta nélkül kell játszani.

FUVOLA

„A” tagozat

- 1 etűd (Jeney: Fuvolaiskola II. kötet/56-85., Bántai: Válogatott etűdök II. kötet/12., Köhler: Etűdök op.33 no. 1/1-5. nehézségi szintjén),
- 1 barokk szonátatétel (Marcello: d-moll szonáta, Telemann: F-dúr szonáta valamelyik tétele nehézségi szintjén),

- 1 előadási darab (Romantikus album, 3 Menüett, 3 Tambourin, Népszerű előadási darabok nehézségi szintjén),
- 1 periódusnyi könnyebb zenei anyag lapról játszása mérsékelt tempóban.

Az előadási darabokat – kamaramű kivételével – kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

- 2 különböző karakterű etűd (Platonov: 30 etűd 1-10., Köhler: Etűdök op.33 no. 1/1-5., Eördögh: Technikai és olvasógyakorlatok I./1-4. nehézségi szintjén),
- 1 barokk szonáta-tételpár (Händel: Hallei szonáták nehézségi szintjén),
- 1 karakterdarab (Járdányi Pál: Szonatina nehézségi szintjén),
- 1 periódusnyi könnyebb zenei anyag lapról játszása mérsékelt tempóban.

Az előadási darabokat – kamaramű kivételével – kotta nélkül kell játszani.

KLARINÉT

„A” tagozat

- 1 választott skála (4#-4b előjegyzésig, kotta nélkül, hármashangzat-felbontásokkal, tercmenetekkel),
- 2 különböző karakterű etűd vagy technikai jellegű mű (Perényi Éva: Klarinét etűdök 60-86-ig, Kovács Béla: Klarinétozni tanulok I.: 13, 28 nehézségi szintjén);
- 2 különböző stílusú és műfajú zongorakíséretes előadási darab, melyek közül az egyik lehet kamaramű is (Dancla: Románc/Perényi Éva-Perényi Péter: Repertoár-39., Weber: Sonatina/Perényi Éva-Perényi Péter: Repertoár- 44., Haydn: Szent Antal korál/200 év klarinétmuzsikája, Barokk és klasszika, Mozart: Románc/Klarinétmuzsika-10., Weber: Vadászórus/Kis előadási darabok-19. nehézségi szintjén; kamaraművek: Ludwik Kurkiewicz I.: 57, 72, 74 Kovács Béla Klarinétozni tanulok II.: 15, 69, 84 Balassa György–Berkes Kálmán: Klarinétiskola II.: 13, 27, 28, 30, 74. nehézségi szintjén),
- 1 periódusnyi könnyebb zenei anyag lapról játszása mérsékelt tempóban.

Az előadási darabokat – kamaramű kivételével – kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

- 1 választott skála (4#-4b előjegyzésig, kotta nélkül, hármashangzat-, domináns-, illetve szűkített szeptim-felbontásokkal, tercmenetekkel);
- 2 különböző karakterű etűd vagy technikai jellegű mű (Perényi Éva: Klarinét etűdök 86-tól, Kovács Béla : Klarinétozni tanulok II.: 36, 46, 59, 75; Jean-Jean I: 2 nehézségi szintjén);
- 2 különböző stílusú és műfajú zongorakíséretes előadási darab, melyek közül az egyik lehet kamaramű is (Baermann: Románc, Debussy: Kis néger, Mozart: Sonatina, Mendelssohn: Dal szöveg nélkül, Donizetti: Concertino II. tétel, Glinka: Vocalise, Tuček: B-dúr klarinétverseny II. tétel, Leopold Kozeluch: Esz-dúr klarinétverseny II. tétel nehézségi szintjén; Kamaraművek: Devienne: 6 duó, Kovács Béla: Klarinétozni tanulok II.: 72, 86, Balassa György–Berkes Kálmán II.: 31, 40, 55, Kocsár Miklós: Ungaresca nehézségi szintjén);
- 1 periódusnyi könnyebb zenei anyag lapról játszása mérsékelt tempóban.

Az előadási darabokat – kamaramű kivételével – kotta nélkül kell játszani.

SZAXOFON

„A” tagozat

A vizsga bármilyen hangolású szaxofonon teljesíthető.

- 1 legalább két előjegyzésű szabadon választott dúr vagy harmonikus moll skála, hármashangzat-felbontással, tercmennettel, kotta nélkül,
- 1, a 4. évf. szintjének megfelelő etűd vagy etűd-jellegű egyéb mű a felsorolt kötetekből, vagy az alábbi példákhoz hasonló nehézségű, tetszőleges egyéb gyakorlat.
Javasolt kötetek: Easy Classical Studies (J. Harle, Universal Edition UE 17 770) pl. 50.; 222 etűd (Perényi É.-P., EMB Z. 14371) pl. 158., 178., 182.; 24 könnyű etűd (M. Mule, A. Leduc AL

- 20455) pl. 5., 13.; 35 Studies (J. v. Beekum, Harmonia, HU 3794) pl. Valsette (in a), Tiroler Ländler (in Esz)
- Két különböző stílusú és karakterű, az alábbi példáknek megfelelő nehézségi szintű kíséretes előadási darab, legalább az egyik kotta nélkül: J. S. Bach: Gavottes (A. Leduc AL 19 664); B. Marcello: Adagio (Schuster-Perényi: Szax.iskola III/5, Simonffy 028); A. Corelli: Adagio (A. Leduc AL 25 707); Dancla: Románc (Szax.muzsika kezdőknek – Kraszna L. EMB 14 251); Fr. Schubert: Sérénade (A. Leduc AL 25 708); Glinka: Vocalise (Simonffy 014); Debussy: A lenhajú lány (Hofmeister FH 2136); (Ld. még a zeneiskolai tanterv ajánlott anyagát „A” tagozat 4. évfolyamtól, ill. „B” tagozat 3. évfolyamtól.)
Játszható a két kíséretes darab helyett egy kíséretes darab és egy szólómű, vagy egy kíséretes és egy kamaramű. Egy kíséretes vagy szólómű minden esetben kívülről játszandó.

„B” tagozat

Klasszikus irányban tovább tanulni szándékozók számára a vizsga kötelező alaphangszere az altszaxofon, egy előadási darabnál azonban más hangolású hangszer is használható.

- 1, legalább két előjegyzésű szabadon választott dūr vagy harmonikus és melodikus moll skála, hármashangzat-felbontással, tercmenettel, domináns ill. szűkített szeptim-felbontással, minél teljesebb hangterjedelemben, kotta nélkül.
- Két különböző karakterű, a 4. évf. szintjének megfelelő etűd vagy etűd-jellegű egyéb mű a felsorolt kötetekből, vagy az alábbi példákhoz hasonló nehézségű, tetszőleges egyéb gyakorlat: Schuster- Perényi: Szaxofoniskola III (Simonffy 028) pl. 37.; 222 etűd (Perényi É.-P., EMB Z. 14 371) pl. 192., 194., 201.; Szaxofon ABC II (Perényi, EMB Z 14 299) pl. 99.; M. Mule: 24 könnyű etűd (A. Leduc AL 20 455) pl. 9., 15.; J. v. Beekum: 35 Studies (Harmonia HU 3794) pl. Square Dance (in B), Tarantella (in c), Invention (in f); Klosé: 25 napi gyakorlat (A. Leduc AL 6402) pl. 8.
- Minimum két, különböző stílusú és karakterű, az alábbi példáknek megfelelő nehézségi szintű kíséretes előadási darab, kotta nélkül (pl. egy barokk tételpár esetében még egy más stílusú művet is választani kell): G. Fr. Händel: Sicilienne et Gigue (A. Leduc AL 20 834); G. Pescetti: Presto (Hresztomatyija 5-6 Muzika 14 103); F. Mendelssohn: Andante (Perényi: Szax. ABC II/53 EMB 14 299); M. Muszorgszkij: Ódon kastély (Simonffy 053/C); Rimszkij-Korszakov: Hindu dal (Simonffy 053/D); Cl. Debussy: A kis néger (Simonffy 074 v. A. Leduc AL 19 555); E. Bozza: Aria (A. Leduc AL 19 714)
(Ld. még a zeneiskolai tanterv ajánlott anyagát „B” tagozat 4. évfolyamtól, ill. a szakközépiskolai tanterv 2. évfolyamától.)
Játszható a két kíséretes darab helyett egy kíséretes darab és egy szólómű, vagy egy kíséretes és egy kamaramű.

Minden esetben összesen két vizsgadarab kívülről játszandó: pl. egy kíséretes előadási darab és egy szólómű, vagy egy kíséretes darab és egy etűd.

TROMBITA

„A” tagozat

- 1 másfél oktávós skála első képlete;
- 1 etűd (nehézségi szint: Varasdy – Nagyiván – Sztán: Trombitaiskola III./1-65., Clodomir: Petits exercices 1-21., Arban: Trombitaiskola – ritmustanulmányok, díszítés- és trillaelőkészítő tanulmányok, egyszerű díszítések és trillák);
- 1 előadási darab (nehézségi szint: Varasdy – Nagyiván – Sztán: Trombitaiskola III. (66-74), Baldassari: Szonáta, Händel: Hallei szonáta, Rangers: Velencei karnevál, Tornyo: Szonatina) (További ajánlatok a tanterv 30. oldalán.)
- 1 periódusnyi könnyebb zenei anyag lapról játszása mérsékelt tempóban.

Az előadási darabokat – kamaramű kivételével – kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

- 1 másfél oktávós skála öt képlettel;
- 1 etűd (nehézségi szint: Varasdy – Nagyiván – Sztán: Trombitaiskola III./1-65., IV./1-53., Clodomir: Petits exercices 1-29., Arban: Trombitaiskola – ritmustanulmányok, díszítés- és trillaelőkészítő tanulmányok, egyszerű díszítések és trillák);
- 1 barokk szonáta vagy concerto lassú és gyors tétele (nehézségi szint: Albinoni: Esz-dúr concerto III-IV. tétel, Albinoni: F-dúr concerto I. tétel, Händel: B-dúr szonáta, Telemann: F-dúr szonáta);
- 1 az előbbtől eltérő stílusú előadási darab (nehézségi szint: Balay: Andante et allegro, Bogár: I. és II. Concertino, Hidas: Concerto no.2. I. tétel) (További ajánlatok a tanterv 30., 33., 34. oldalán találhatóak);
- 1 periódusnyi könnyebb zenei anyag lapról játszása mérsékelt tempóban.

Az előadási darabokat – kamaramű kivételével – kotta nélkül kell játszani.

GITÁR

„A” tagozat

- 1 két- vagy háromoktávós dúr-vagy moll skála fekvésváltással;
- 1 etűd - nehézségi szint: Szendrey-Karper: Gitárgyakorlatok V- VII. kötet, Carcassi: 25 etűd op. 60, : Giuliani: Etűdök gitárra op. 100, Leo Brouwer: 10etűd stb.
- 2 különböző stílusú előadási darab, vagy 1 előadási darab, és 1 kamaramű - nehézségi szint: Dowland: Tánccok és Fantáziák; Adrian Le Roy: Fantáziák és tánccok; Mosóczi: Régi spanyol muzsika; vagy J. S. Bach–Szendrey: 20 könnyű darab; Domenico Scarlatti: Szonáták; vagy: Klassiker der Gitarre 1.kötet; Giuliani: 10 könnyű darab; Nagy–Mosóczi IV-V kötetből klasszikus szerzők darabjai; vagy: spanyol és latin-amerikai romantikus szerzők darabjai, pl.: F. Tárrega: Lágrima – Preludio; José Vinas: Álom; Antonio Lauro: Vals Venezolano nr. 2.; vagy XX. századi darabok: Leo Brouwer: Egy novemberi nap; Francis Kleyjnans: Nocturne nr. 1.; Scott Joplin: Weeping Willow; Luise Walker: Gaucho); a kamaraművek nehézségi szintje: Benkő: 40 Gitárduó-ból: Vivaldi: Adagio; Antonio da Silva Leite: 41 Gitárduett –(Benkő); Musik für zwei Gitarren 16-18.század; Régi zene fuvolára és gitárra – (Bántai-Kovács-Nagy);
1 periódusnyi könnyebb zenei anyag lapról játszása mérsékelt tempóban.

Az előadási darabokat – kamaramű kivételével – kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

- 1 dúr vagy moll skála két vagy három oktávban, illetve pentaton, vagy modális hangsorok fekvésekben, különböző pozíciókban;
- 1 etűd - nehézségi szint: Szendrey-Karper: Gitárgyakorlatok VII-VIII. kötet; Carcassi: 25 Etűd op. 60 nr. 13., 18., 19.; Giuliani: Etűdök gitárra-op. 48 nr. 19; -op. 100 nr. 13., 15.; F. Sor: op.31 nr. 18., 23.; Leo Brouwer: 10 Etűd nr. 9., 10.; Julio S. Sagreras II. kötet nr. 38., 39., 44.;
- 2 különböző stílusú előadási darab - nehézségi szint: Francesco da Milano: 14 Fantasie-ből 1; Luys Milan: 6 Pavan-ból 1; E. Pujol: Hispanae Chitharae Ars Viva; vagy: J. S. Bach: 20 könnyű darabból 1; Robert de Visée: d-moll szvit-részlet; J. S. Bach: d-moll prelúdium; Domenico Scarlatti: 5 szonátából 1; vagy: klasszikus és romantikus darabok, pl.: Napoleon Coste: Melancolico (Klassiker der Gitarre Band 2); Napoleon Coste: Rondoletto (Nagy–Mosóczi IV/75); Carulli: Alla Polacca (Nagy-Mosóczi V/71); vagy: spanyol és latin-amerikai szerzők darabjai: Antonio Lauro: Carora, Vals Venezolano nr. 3; Jorge Cardoso: Milonga; Velasco: Alegrias; José Arcas: Bolero 2; vagy: XX. századi darabok: Leo Brouwer: Berceuse; Dávid Pavlovits: Cantabile (Amethyste nr. 3); Scott Joplin: The Entertainer;
- 1 kamaramű - nehézségi szint: Old French Musik for two Guitars (Mosóczi); Old English Musik for two Guitars (Mosóczi); Musik für zwei Gitarren 16-18. század; Régi zene fuvolára és gitárra (Bántai–Kovács–Nagy); English Renaissance Songs for Voice and Guitar (Benkő);
- 1 periódusnyi könnyebb zenei anyag lapról játszása mérsékelt tempóban.

Az előadási darabokat – kamaramű kivételével – kotta nélkül kell játszani.

ZONGORA

„A” tagozat

- 1 barokk mű, lehet tánc, vagy többszólamú szerkesztést bemutató darab (Bach: 18 kis prelúdium, Händel: Válogatott darabok, Telemann: Kezdők zongoramuzsikája nehézségi szintjén); pl. J.S.Bach: 18 kis prelúdium / 6.15. 18.,
- 1 klasszikus szonatina-tétel, vagy könnyebb variáció (pedál nem szükséges) (Könnyű szonatinák, 15 könnyű szonáta, Csurka: Szonatina-gyűjtemény I-II., Szonatina-album, Könnyű klasszikus variációk nehézségi szintjén); pl. Clementi : C-dúr Szonatina, Kuhlau: G-dúr Szonatina,
- 1 romantikus mű (mindenképpen éneklő, lírai hangvételű legyen, lehetőleg pedálhasználattal) (Jugendalbumok, Romantikus album, orosz zeneszerzők darabjai, keringők, táncok, romantikus gyermekdarabok nehézségi szintjén); pl.Schumann: Jugendalbumból: Emlékezés, Színházi utóhangok, Heller: Romantikus etűdök/D-dúr, Csajkovszkij: Évszakok sorozat darabjai,
- XX. századi mű (lehet magyar, de más nemzetiségű zeneszerző is) (Bartók, Weiner, Kurtág, Kodály, Sosztakovics, Prokofjev és mások művei); pl.: Bartók Béla: Mikrokozmosz III/84-Mulatság, 92.- Kromatikus invenció, Kodály Zoltán: Táncok/5.7., Sosztakovics: 3 fantasztikus tánc,
- 1 periódusnyi könnyebb zenei anyag lapról játszása mérsékelt tempóban.

A négy mű közül lehetőség szerint egy éneklő, egy pedig virtuóz jellegű legyen.

Az előadási darabokat – a kamaramű kivételével – kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

- 1 barokk mű: többszólamú szerkesztésben írt darab, vagy szvit-tétel (nehézségi szint: J. S. Bach: 18 kis prelúdium, Kétszólamú invenciók, Francia szvitek; Händel-variációk, Scarlatti-sonáták); pl.: J.S.Bach: 18 kis prelúdium/ 9. 16. 17., J.S. Bach: Kétszólamú invenciók: C-dúr, a-moll, F-dúr,
- 1 klasszikus szonatina, szonáta-tétel, vagy variáció, pedálhasználattal (nehézségi szint: 15 könnyű szonáta, Haydn: Szonáták I-II., Szonátáskönyv, Beethoven: Szonatinák, Mozart: 4 könnyű szonáta); pl.: Grazioli:G-dúr Szonáta, Mozart: Hat bécsi Szonatina, Haydn: Szonáták I.kötet (Urtext kiadás) G-dúr Szonáta, C-dúr Szonáta,
- 1 romantikus mű, pedálhasználattal – bal pedál is, ha szükséges (nehézségi szint: Schumann: Jugendalbum, Csajkovszkij: Évszakok, Chopin: Keringők, Mazurkák, Prelűdök; Mendelssohn: Dalok szöveg nélkül); pl.: Schumann: Fantáziatánc, Chopin: a-moll Keringő, Chopin: h-moll Keringő,
- XX. századi mű (lehetőleg Bartók vagy kortárs zeneszerző darabja); pl.: Bartók: Mikrokozmosz III. kötet/ Triolák, IV. kötet/Nóta, Kurtág : Játékok darabjai,
- 1 periódusnyi könnyebb zenei anyag lapról játszása mérsékelt tempóban.

A négy közül egy legyen éneklő stílusban, egy pedig virtuóz jellegű.

Az előadási darabokat – kamaramű kivételével – kotta nélkül kell játszani.

HEGEDŰ

„A” tagozat

- 1 etűd (Dénes: V-VI. Hegedűiskola, vagy Dancla op. 68/2., 9., 14., vagy Dont op. 38, vagy Mazas: Études speciales op. 36. I/2., 8., 9. nehézségi szintjén);
- 2 különböző karakterű előadási darab, koncert-tétel, vagy szonáta-tétel (Beethoven: Menuett és Trio, Rameau: Gavotte, Dancla: Variációk – sorozat, Vivaldi: G-dúr koncert I. tétel, Seitz: D-dúr koncert I. tétel, Corelli: e-moll, A-dúr szonáta nehézségi szintjén);
- 1 periódusnyi, vonásjellel és ujjrenddel ellátott, könnyebb zenei anyag lapról játssza mérsékelt tempóban.

Az előadási darabokat – kamaramű kivételével – kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

- 2 különböző technikai követelményt tartalmazó etűd:
  - a.) a játék technikai biztonságának felmérésére (Dont op. 68/12., 15., Mazas: Études speciales op. 36. I/2., 7., 9., 15., 17., 18., Mazas: Études brillantes op. 36. II.: 31.,33.,34.,36.,47.,48., nehézségi szintjén);
  - b.) karakteretűd a zenei kifejezés felmérésére (Dont: 24 előkészítő gyakorlat op. 37: 2.,4.,6., nehézségi szintjén);
- 1 előadási darab, vagy barokk szonáta tétel-pár (lassú–gyors), pl.: Boyce: Matelotte, Járdányi: Magyar tánc, Wieniawski: Kuyawiak nehézségi szintjén,
- 1 koncert-tétel vagy szonáta-tétel Komaovszkij: a-moll koncert I.tétel, Vivaldi: a-moll Koncert I.tétel, Accolay: a-moll koncert, Seitz: g-moll op. 12.No.3.koncertI.tétel, Dancla: concert-solo op. 77. no.2,3. vagy Telemann: A-dúr Szonáta Händel:E-dúr Szonáta nehézségi szintjén,
- 1 periódusnyi, I-IV. fekvést tartalmazó, vonásjellel és ujjrenddel ellátott, könnyebb zenei anyag lapról játssza mérsékelt tempóban.

Az előadási darabokat – kamaramű kivételével – kotta nélkül kell játszani.

BRÁCSA

„A” tagozat

Két különböző stílusú zongorakíséretes előadási darab

- vagy egy versenymű és egy szonáta saroktétele (barokk szonáta esetén két tétel)
- vagy egy előadási darab és egy kamaramű.

A vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani (kivéve a kamaraművet).

Javasolt vizsgaanyag:

- brácsaverseny-tétel (a tanterv 35., 38. és 41-42. oldal darabjai közül válogatva), például: Handel: h-moll brácsaverseny I. tétel; Telemann: G-dúr brácsaverseny I.-II. tétel, vagy III.- IV. tétel; Chr. Bach: c-moll brácsaverseny I. vagy III. tétel,
- előadási darab (Brácsamuzsika I – II –III /EMB/, vagy a tanterv megadott darabjai közül/, például: Fescobaldi: Toccata; Wieniawski: Álmodozás,

- szonáta tétel, vagy barokk szonáta tételek (a tanterv anyagaiból válogatva), például: Bonporti: Due invenzioni,
- kamaramű (hegedű-brácsa duó, vagy kétbrácsás duó, brácsa-cselló duó, vagy barokk triószonáta), például: M. Haydn: Szonáták (hegedű-brácsa), Bartók: 44 duó (W. Primrose).

„B” tagozat

- háromoktávós hangsor, akkordfelbontásokkal,
- két különböző technikai jellegű etűd
- egy brácsaverseny saroktétel
- egy zongorakíséretes darab vagy szonátatétel (vagy két barokk szonátatétel) I-II, vagy III.-IV. tételek

A vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

Javasolt vizsgaanyag:

- mélyebb fekvésekből induló háromoktávós hangsorok és akkordfelbontások,
- két etűd az alábbi kötetekből: Dancla: Etűdök op. 68. (például 7., 14. sz.); Mazas: Etűdök op. 36 I- II. kötet (7., 18., 31., 47. sz.); Dont: Gradus ad Parnassum Op. 38. II-III. kötet (3., 16., 24. sz.); Dont: 24 előkészítő gyakorlat op. 37. (9., 14. sz.); Kaiser: 36 etűd op. 20. III. kötet (9., 17., 25. sz.),
- egy brácsaverseny-tétel (a tanterv 35., 38. és 41-42. oldal darabjai közül válogatva), például: Handel: h- moll brácsaverseny, III. tétel; Vanhal: C-dúr brácsaverseny; Zelter: Esz- dúr brácsaverseny,
- egy előadási darab (Brácsamuzsika I – II – III /EMB/, vagy a tanterv megadott darabjai közül), például: Csajkovszkij: Melódia, egy szonáta-tétel (vagy barokk szonáta tételek) a tanterv anyagaiból, például: Marcello: F- dúr szonáta; Corelli: Szonáták (Nagy S.)

GORDONKA

„A” tagozat

- 1 etűd (Somló: Tanulmányok gordonkára, Lee: 40 melodikus etűd op. 31/I. – Schott/1., 2., 3., 4., 11.; Lee: 40 melodikus etűd op. 31, op. 131 – PWM/1., 5., 13. nehézségi szintjén);
- 2 különböző karakterű előadási darab (Mező: 4 magyar népdal, Beethoven: Menüett, Mattheson: Ária, G. Marie: La Cinquantain, Beethoven: Szonatina, Dvořák: Melódia nehézségi szintjén);
- 1 periódusnyi, vonásjellel és ujjrenddel ellátott, könnyebb zenei anyag lapról játszása mérsékelt tempóban.

Az előadási darabokat – kamaramű kivételével – kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

- 2, különböző technikai követelményt támasztó etűd:
  - a.) a játék mozgékonyságának felmérésére,
  - b.) kantilenás etűd a zenei kifejezés felmérésére,
(nehézségi szint: Dotzauer: Etűdök I-II. – Klingenberg, Lee: 40 melodikus etűd op. 31/I-II. – Schott 967, Lee: 40 etűd op. 31 és op. 131-ből – PWM, Kummer Melodikus etűdök op. 57 – Peters);
- különböző karakterű előadási darab (Popper: Gavotte, Mazurka, Saint-Saëns: A hattyú), vagy barokk szonáta-tételpár (lassú, gyors) (Marcello: e-moll Szonáta I-II. tétel, Marcello: G-dúr Szonáta III-IV. tétel, de Fesch: C-dúr Szonáta, de Fesch: d-moll Szonáta, Vivaldi: e-moll Szonáta I-II.tétel, Vivaldi: a-moll Szonáta I.II. tétel), vagy egy koncerttétel (Klengel: C-dúr Concertino),
- 1 periódusnyi, I-IV. fekvést tartalmazó, vonásjellel és ujjrenddel ellátott, könnyebb zenei anyag lapról játszása mérsékelt tempóban.

Az előadási darabokat – kamaramű kivételével – kotta nélkül kell játszani.

„A” tagozat

- 1 népdalfeldolgozás (Pl.: Farkas Ferenc: Béres legény..., Molnár–Kern: Szól a kakas már..., Zöld erdőben, zöld mezőben... népdalfeldolgozások, ill. a Százszínű csokor c. kötet dalai: Pierlala, francia népdal., Vira, portugál népdal., stb, ill. hasonló nehézségi szinten lévő népdalfeldolgozások);
- 1 preklasszikus, barokk vagy klasszikus dal, esetleg ária (Pl.: A dal mesterei I-II. kötet: Scarlatti: Meddig tart e kínos élet, Caldara: Fényben fürdik a táj, Morley: Leány és legény, Haydn: Az elhagyott, Beethoven: Szeretlek, stb. ill. a stíluskörön belül hasonló nehézségi szinten lévő dalok);
- 1 romantikus dal (Schubert: A vadrózsa, Jókedv, Könnyzáró, Schumann: Az árva, Az elhagyott lányka, Zöld hímes rét, Mendelssohn: A dalnak lenge szárnyán, Szívek, ha végül válnak, Viszontlátásra, Aratódal ill. A dal mesterei II-III. kötet dalainak nehézségi szintjén lévő dalok);
- 1 strófányi, könnyebb zenei anyag lapról éneklése szöveggel, mérsékelt tempóban.

A műveket lehetőleg kotta nélkül kell énekelni.

„B” tagozat

Az „A” tagozat követelményein felül az egyszerű koloratúrákat, trillákat és a legato, staccato, portato, leggiero, tenuto énektechnikát alkalmazza a vizsgázó a dalokban és az áriákban.

- 1 dal Kodály: A magyar népzene sorozatból Pl.: Kocsi szekér, kocsi szán..., Ludaim, ludaim, Bárcsak engem valaki megkérne..., ill a növendék hangfajának megfelelő bármelyik darab;
- 1 preklasszikus, barokk vagy klasszikus dal, vagy ária (Caldara: Szívem szép álma; Carissimi: Így élni nem tudok; Handel: Jöjj és járjad; Ó, jaj, vajon csak emlék; Pergolesi: Nina; Mozart: Ridente la calma, Esti hangulat; Beethoven: Rózsalánc; Mozart: Barbarina áriája a Figaro házassága c. operából, illetve A dal mesterei: IV., V., VII/a kötetek nehézségi szintjén és a növendék hangfajának megfelelő bármelyik dal);
- 1 romantikus dal (Pl.:Csajkovszkij:Csak az, ki vágyban ég ; Egy szót sem, ó, kérlek ; Áldás, Brahms: Útban a kedveshez ; Vasárnap ; Kárbaveszett szerenád, Wolf: Harmatos reggel illetve A dal mesterei VII/c, Énekiskola III., Csajkovszkij: Dalok és románcok kötetekből a növendék hangfajának megfelelően hasonló nehézségi szinten lévő dalok);
- 1 XX. századi szerző dala (Farkas: Gitárdalok, Kósa: Veronika dala; Gyermekdalok);
- 1 strófányi, könnyebb zenei anyag lapról éneklése szöveggel, mérsékelt tempóban.

A műveket kotta nélkül kell énekelni.

2.2. ZÁRÓVIZSGA

2.2.1. Az írásbeli vizsga tartalma:

„A” tagozat (amennyiben a növendék elméleti tárgyat tanult kötelezően választható tárgyként)

- teszt, ami 15-20 általános zenei–zenetörténeti ismeretekkel kapcsolatos feladatot tartalmaz;
- diktálás, elemzés improvizáció (az iskola választhat a két feladatcsoport közül):
  - a. 8 ütemnyi egyszólamú barokk, vagy romantikus dallam lejegyzése és elemzése. Az idézet egyszerűbb hangnemi kitérést tartalmazhat; előre meg kell adni a kulcsot, az előjegyzést, a metrumot és a kezdőhangot; az idézet zongorán, két szólamban nyolcszor hangozhat el; az elemzés szempontjai: formai felépítés, zenei értelmezés, (felütések, kötések, előadásmódra vonatkozó jelek bejelölése) zenei elemek megjelölése (hangzatfelbontás, késleltetés, szekvencia stb.)
  - b. 8 ütemnyi egyszólamú barokk, vagy romantikus dallam első négy ütemének lejegyzése és befejezése. Előre meg kell adni a kulcsot, az előjegyzést, a metrumot és a kezdőhangot; az idézet zongorán, hatszor hangozik el.

Szolfézs főtanszak

- teszt, ami 10-15 általános zenei–zenetörténeti ismeretekkel kapcsolatos feladatot tartalmaz;
- Egyszólamú barokk vagy romantikus dallam lejegyzése. A dallam tartalmazhat változatos dallami és ritmikai fordulatokat, hangnemi kitérés vagy moduláció előfordulhat. Előre meg kell adni a kulcsot, az előjegyzést, a metrumot és a kezdőhangot; az idézet zongorán, nyolcszor hangozhat el.
- periódus terjedelmű kétszólamú bécsi klasszikus idézet lejegyzése. Az idézet tartalmazzon változatos dallami és ritmikai fordulatokat, hangnemi kitérés vagy moduláció előfordulhat. Előre meg kell adni a kulcsot, az előjegyzést, a metrumot és a kezdőhangokat; az idézet zongorán, nyolcszor hangozhat el.

„B” tagozat

- teszt, ami 10-15 általános zenei–zenetörténeti ismeretekkel kapcsolatos feladatot tartalmaz;
- Egyszólamú barokk vagy romantikus dallam lejegyzése. A dallam tartalmazhat változatos dallami és ritmikai fordulatokat, hangnemi kitérés vagy moduláció előfordulhat. Előre meg kell adni a kulcsot, az előjegyzést, a metrumot és a kezdőhangot; az idézet zongorán, nyolcszor hangozhat el.
- periódus terjedelmű kétszólamú bécsi klasszikus idézet lejegyzése. Az idézet tartalmazzon változatos dallami és ritmikai fordulatokat, hangnemi kitérés vagy moduláció előfordulhat. Előre meg kell adni a kulcsot, az előjegyzést, a metrumot és a kezdőhangokat; az idézet zongorán, nyolcszor hangozhat el.

Szolfézs főtanszak

- teszt, ami 15-20 általános zenei–zenetörténeti ismeretekkel kapcsolatos feladatot tartalmaz;

- Kétszólamú barokk idézet lejegyzése. Az idézet tartalmazzon változatos dallami és ritmikai fordulatokat, hangnemi kitérés vagy moduláció előfordulhat. Előre meg kell adni a kulcsokat, az előjegyzést, a metrumot és a kezdőhangokat; az idézet zongorán, nyolcszor hangozhat el.
- Egyszólamú XX. századi dallam lejegyzése. Az idézet tartalmazhat változatos dallami és ritmikai fordulatokat. Előre meg kell adni a kulcsot, az előjegyzést, a metrumot és a kezdőhangot; az idézet zongorán, nyolcszor hangozhat el.

2.2.2. A szóbeli vizsga tartalma

„A” tagozat

- Periódus terjedelmű dallam lapról éneklése - rövid átnézés után - szolmizálva vagy hangnévvel. Az idézet tartalmazzon változatos ritmikai és dallami fordulatokat és hangnemi kitérést.
- „hozott anyag”: a vizsgázó tudjon énekelni kotta nélkül **15 népdalt**, és ismerje azok legfontosabb jellemzőit; tudjon énekelni **5 műzenei szemelvényt** (társasének, hangszerkíséretes darabok a reneszánsztól/barokktól a 20. századig) éneklőtársakkal, ill. hangszerkísérettel (saját kíséret nem kötelező), ebből hármat kotta nélkül, és ismerje az énekelt darabok legfontosabb jellemzőit;
- a tanuló által a gyakorlati vizsgán játszott darabokkal kapcsolatban a vizsgabizottság egyszerű zenetörténeti, stílusjegyekre vonatkozó, műfaji, formai és egyéb általános zenei kérdéseket tesz fel.

Kottáról a tanulónak kell gondoskodnia.

Szolfézs főtanszak

- Periódus terjedelmű dallam lapról éneklése - rövid átnézés után - szolmizálva vagy hangnévvel. A dallam nehézségi foka azonos az egyszólamú diktálásra szánt dallamával.
- „hozott” anyag: **15 népdal** éneklése emlékezetből, és azok elemzése (forma, stílus, hangsor/hangkészlet, zárások, esetleg ritmikai jellemzők alapján); **10 műzenei szemelvény** (társasének, hangszerkíséretes darabok a reneszánsztól/barokktól a 20. századig) – ezek közül három kotta nélkül – saját kísérettel előadva; a vizsgázó ismerje ezek hangsorát, hangnemét, az előforduló előadási jeleket, utasításokat, tudja meghatározni az előadott szemelvények műfaját, stílusát és formáját;
- a tanuló által a gyakorlati vizsgán játszott darabokkal kapcsolatban a vizsgabizottság zenetörténeti, stílusjegyekre vonatkozó, műfaji, formai és egyéb általános zenei kérdéseket tesz fel.

Kottáról a tanulónak kell gondoskodnia.

„B” tagozat

- Periódusnyi dallam lapról éneklése – rövid átnézés után szolmizálva vagy hangnévvel. A dallam hangnemi kitérést vagy modulációt tartalmazzon.
- „hozott anyag”: a vizsgázó tudjon énekelni kotta nélkül **15 népdalt**, és ismerje azok legfontosabb jellemzőit; tudjon énekelni **6 műzenei szemelvényt** (társasének, hangszerkíséretes darabok a reneszánsztól/barokktól a 20. századig) éneklőtársakkal, ill. hangszerkísérettel (saját kíséret nem kötelező), ebből hármat kotta nélkül, és ismerje az énekelt darabok legfontosabb jellemzőit;
- a tanuló által a gyakorlati vizsgán játszott darabokkal kapcsolatban a vizsgabizottság zenetörténeti, stílusjegyekre vonatkozó, műfaji, formai és egyéb általános zenei kérdéseket tesz fel.

Kottáról a tanulónak kell gondoskodnia.

Szolfézs főtanszak

- Periódusnyi dallam lapról éneklése - rövid átnézés után- szolmizálva vagy hangnévvel. Az idézet tartalmazhat változatos ritmikai és dallami fordulatokat, továbbá hangnemi kitérést és modulációt is. C-kulcs előfordulhat.
- „hozott” anyag: **15 népdal** éneklése emlékezetből, és azok elemzése (forma, stílus, hangsor/hangkészlet, zárások, esetleg ritmikai jellemzők alapján); **10 műzenei szemelvény** (társas ének, hangszerkíséretes darabok a reneszánsztól/barokktól a 20. századig) – ezek közül három kotta nélkül – saját kísérettel előadva; a vizsgázó ismerje ezek hangsorát, hangnemét, az előforduló előadási jeleket, utasításokat, tudja meghatározni az előadott szemelvények műfaját, stílusát és formáját;
- a tanuló által a gyakorlati vizsgán játszott darabokkal kapcsolatban a vizsgabizottság zenetörténeti, stílusjegyekre vonatkozó, műfaji, formai és egyéb általános zenei kérdéseket tesz fel.
Kottáról a tanulónak kell gondoskodnia.

2.2.3. A gyakorlati vizsga tartalma

Gyakorlati vizsgát főtárgyból, elméleti tanszakok esetén zongora kötelező tárgyból, illetve a tanult hangszerből kell tenni.

FURULYA

„A” tagozat

- 1 skála tercekkel, hármashangzat-felbontással;
- 1 technikai jellegű mű vagy szólódarab (Paubon: Études Melodiques 1., 7., Brünnen: Etüdük, Linde: Neuzeitliche Übungsstücke, Winterfeld: Technische Studien, Telemann: Fantáziák, Eyck: Der Fluyten Lust-hof I-III. nehézségi szintjén);
- 1 teljes szonáta vagy concerto (kettősverseny és egy korabarokk, vagy XX. századi mű, vagy tétel (Telemann: f-moll szonáta, d-moll szonáta, Telemann: Metodikus szonáták 1-6., Vivaldi: G-dúr concerto, Dornel: Sonate op. 3 no.7, 3 altfurulyára nehézségi szintjén);
- rövid zenei anyag lapról játszása mérsékelt tempóban.

Az előadási darabokat – kamaramű kivételével – kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

- 1 skála: terc-, hármashangzat- és négyeshangzat-felbontással (kotta nélkül);
- 1 etüd vagy szólódarab (Brünnen: 1., Quantz: Solos 1-5./Baroque Solo Book, Eyck, J. van: Der Fluyten Lust-hof I-III., G. Ph. Telemann: Fantázia 2, c-moll nehézségi szintjén);
- 1 teljes szonáta vagy concerto és 1 korabarokk vagy XX. századi mű vagy tétel, amelyből 1 lehet kamaramű (Krähmer, E: Variációk op.18, Händel: g-moll szonáta (V.), Castrucci, P.: Szonáták op. 1/5, op. 1/6, Vivaldi: a-moll piccoloverseny RV445 nehézségi szintjén);
- zenei anyag lapról játszása mérsékelt tempóban.

Az előadási darabokat – kamaramű kivételével – kotta nélkül kell játszani.

FUVOLA

„A” tagozat

- 1 etűd (Bántai: Fuvolaetűdök III. kötet, vagy Köhler: Etűdök op.33 no. II kötet valamelyik darabja nehézségi szintjén);
- 1 barokk szonáta két tétele, vagy egy barokk kamaramű (Marcello, Veracini, Telemann műveinek nehézségi szintjén);
- 1 karakterdarab, vagy XX. századi mű (Fauré, Doppler, Mező Imre, Szervánszky Endre műveiből);
- rövid zenei anyag lapról játszása mérsékelt tempóban.

A vizsga koncert formában is teljesíthető. Ez esetben a vizsga tartalma:

- 1 barokk szonáta két különböző karakterű tétele,
- 1 karakterdarab,
- 1 XX. századi mű.

A három darab egyike kamarazenei mű legyen, melyben – ha a helyi körülmények szükségessé teszik – a tanár közreműködése is megengedhető (pl. fuvoladuó). A tanterv 8-10. évfolyamokra javasolt tananyaga bőséges választékot nyújt.

Az előadási darabokat – kamaramű kivételével – kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

- 1 etűd (Köhler: Etűdök op. 33 no. III. 1-5., Andersen: 24 etűd fuvolára/1.; Hangversenyetűdök fuvolára c. gyűjtemény valamelyik darabja nehézségi szintjén);
- 1 barokk szonáta két tétele, vagy egy barokk kamaramű (Händel: Hat szonáta, egy barokk triószonáta két tétele nehézségi szintjén);
- 1 XX. századi mű (Farkas: Bihari román táncok nehézségi szintjén);
- barokk zenei anyag lapról játszása mérsékelt tempóban.

A vizsga koncert-formában is teljesíthető, az etűd helyett 1 karakterdarab előadásával. A három mű egyike kamarazenei mű legyen, lehetőleg különböző hangszerekből álló együttessel (triószonáta, vagy fuvola-gitár, pl. Giugliani művei).

Az előadási darabokat – kamaramű kivételével – kotta nélkül kell játszani.

KLARINÉT

„A” tagozat

- az összes dúr és moll skála (e-a³ hangterjedelemben) domináns-, és szűkített szeptim-felbontásokkal, illetve mollok esetén melodikus és harmonikus skálák is. Az előző években megszokott módon hármashangzat-felbontással és tercmenettel,
- 2 etűd, vagy technikai jellegű mű (Perényi Éva: Klarinét etűdök 86-tól, Klosé: Karakterisztikus etűdök, Jean-Jean: Etűdök II. nehézségi szintjén),
- 2 különböző stílusú és műfajú zongorakíséretes előadási darab, vagy kamaramű (nehézségi szint: Wagner: Adagio, Barat: Szláv dal, Donizetti: Concertino I-II. tétel, Niels Gade: Fantáziadarab, Bartók: Három csíkmegyei népdal, Draskóczy: Korondi táncok; kamaraművek: Panzer: 3 duó concertante, Pleyel: Duók: I-II., Devienne: Concertino 2 klarinéra és zongorára),
- rövid zenei anyag lapról játszása mérsékelt tempóban.

Az előadási darabokat – kamaramű kivételével – kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

- az összes dúr és moll skála (e-a³ hangterjedelemben) domináns-, és szűkített szeptim-felbontásokkal, illetve mollok esetén melodikus és harmonikus skálák is. Az előző években megszokott módon hármashangzat-felbontással és tercmenettel,
- 2 etűd, vagy technikai jellegű mű (Klosé: Napi gyakorlatok, Klosé Karakterisztikus etűdök, Jean-Jean: Etűdök II. nehézségi szintjén),
- 2 különböző stílusú és műfajú zongorakíséretes előadási darab, vagy kamaramű (nehézségi szint: Danczi: Szonáta, Stamitz: Esz- dúr koncert, Weiner: Csúrdöngölő, Dimler: B-dúr klarinétverseny, Wasilenko: Keleti táncok, Weber: Variáció op. 33; kamaraművek: Kreutzer: Duók, Pleyel: Duók I-II., Pränzer: 3 duó concertante),
- zenei anyag lapról játszása mérsékelt tempóban.

Az előadási darabokat – kamaramű kivételével – kotta nélkül kell játszani.

„A” tagozat

A vizsga bármilyen hangolású szaxofonon teljesíthető.

- Egy, legalább három előjegyzésű szabadon választott dúr vagy harmonikus és melodikus moll skála, hármashangzat-felbontással, tercmenettel, domináns ill. szűkített szeptim-felbontással, minél teljesebb hangterjedelemben, kotta nélkül.
- Egy, a 6. évf. szintjének megfelelő etűd vagy etűd-jellegű egyéb mű az itt felsorolt, ill. a szakközépiskola tantervében 2. évfolyamtól szereplő kötetekből; vagy az alábbi példákhoz hasonló nehézségű, tetszőleges egyéb gyakorlat.

Javasolt kötetek: Easy Classical Studies (J. Harle, Universal Edition UE 17 770) pl. 49., 66.; 222 etűd (Perényi É.-P., EMB Z 14 371) pl. 210., 211., 221.; Schuster-Perényi: Szaxofoniskola III. (Simonffy 028) pl. 9.; M. Mule: 24 könnyű etűd (A. Leduc AL 20 455) pl. 9., 15.; J. v. Beekum: 35 Studies (Harmonia HU 3794) pl. Musette (in G); Klosé: 25 napi gyakorlat (A. Leduc AL 6402) 13-tól; Klosé: 25 mechanikus gyakorlat (A. Leduc AL 6403) 9-től; Klosé: 15 dallamos gyakorlat (A. Leduc AL 6404) bármely etűd; Ferling: 48 etűd (A. Leduc AL 20 402) bármely azonos hangnemű lassú-gyors gyakorlatpár;

- Két különböző stílusú és karakterű, az alábbi példákhoz megfelelő nehézségi szintű kíséretes előadási darab, legalább az egyik kotta nélkül: A. Corelli: Gigue (Muzika 13 672); G. Fr. Händel: Allegro, Largo et Final (A. Leduc AL 20 835); G. Fr. Händel: 4. szonáta (A. Leduc AL 20 828); J. S. Bach: Badinerie (A. Leduc AL 19 511); J. S. Bach: Esz-dúr szonáta (Hresztomatyija 5-6. Muzika 14 103 v. G. Schirmer 45 722); J. B. Singelée: Rondo Op. 63. (Perényi: Szax. ABC II/84 EMB 14 299); J. B. Singelée: Solo de concert (H. Lemoine 26 260 H.L.); A. Chailleux: Andante és Allegro (A. Leduc AL 22 177); E. Bozza: Aria (A. Leduc AL 19 714); M. Ravel: Darab Habanera formában (A. Leduc AL 17 679); Götz Nándor: Koncertetűdök (Fon-Trade).
(Ld. még a szakközépiskolai tanterv 3-5 évf. anyagát.)

Játszható a két kíséretes darab helyett egy kíséretes darab és egy szólómű, vagy egy kíséretes és egy kamaramű. A kíséretes mű minden esetben kívülről játszandó.

„B” tagozat

Klasszikus irányban tovább tanulni szándékozók számára a vizsga kötelező alaphangszere az altszaxofon, egy előadási darabnál azonban más hangolású hangszer is használható.

- Két, a vizsgabizottság által kért max. öt előjegyzésű dúr vagy harmonikus és melodikus moll skála, hármashangzat-felbontással, tercmenettel, domináns ill. szűkített szeptim-felbontással, minél teljesebb hangterjedelemben, kotta nélkül.
- Két különböző karakterű, a 6. évf. szintjének megfelelő etűd vagy etűd-jellegű egyéb mű a felsorolt kötetekből, vagy az alábbi példákhoz hasonló nehézségű, tetszőleges egyéb gyakorlat: Klosé: 25 napi gyakorlat (A. Leduc AL 6402) 19-től; Klosé: 25 mechanikus gyakorlat (A. Leduc AL 6403) 9-től; Klosé: 15 dallamos gyakorlat (A. Leduc AL 6404) bármelyik etűd; Ferling: 48 etűd (AL 20 402) (egy, azonos hangnemű lassú-gyors gyakorlatpár); (Ld. még a szakközépiskolai tanterv 3-5 évf. anyagát); Min. két különböző stílusú és karakterű, az alábbi példákhoz megfelelő nehézségi szintű kíséretes előadási darab, kotta nélkül. (Ajánlott pl. egy barokk szonáta v. versenymű lassú-gyors tétele, és egy romantikus, impresszionista v. későbbi mű); J. S. Bach: Szonáta (A. Leduc AL 20 831); G. Fr. Händel: 2. szonáta (A. Leduc AL 20 829); G. Fr. Händel: 6. szonáta (A. Leduc AL 20 830); A. Vivaldi: Concerto Op. 3/6 RV 356 (Universal Edition UE 19 075); R. Schumann: Fantáziadarab (G. Schirmer 45 722); J. B. Singelée: Fantaisie brillante (H. Lemoine 26 260 H.L.); J. B. Singelée: Solo de concert (H. Lemoine 26 259 H.L.); E. Bozza: Scaramouche (A. Leduc AL 20 299); Busser: Aragon (A. Leduc AL 21 143); Götz Nándor: Koncertetűdök (Fon-Trade) - bármely darab.
(Ld. még a szakközépiskolai tanterv 3-5 évf. anyagát)

Játszható a két kíséretes darab helyett egy ¹¹⁶ kíséretes darab és egy szólómű, vagy egy kíséretes és egy kamaramű.

TROMBITA

„A” tagozat

- 1 másfél oktávos skála öt képlettel;
- 1 etűd (Clodomir: *Petits exercices* 22-70., Clodomir: *Etűdök* II., III., IV., VI., és Arban: *Trombitaiskola etűdjeinek nehézségi szintjén*);
- 2 különböző karakterű előadási darab, melyből az egyik lehet kamaramű is (előadási darab - nehézségi szint: Albinoni: *Esz- dūr, g-moll, C-dūr concerto*, Neruda: *Trombitaverseny I. tétel*, Hidas: *Concerto no. 2.*, Barat: *Fantázia*, Gedicke: *Koncertetűd*);
(További ajánlatok a tanterv 37. oldalán.)
(kamaramű – nehézségi szint: Borst: *Trombitaduók*, Mező Imre: *Variációk*, Clodomir: *Six petits duo* és *Six duo faciles*, Reschofsky: *Trió*, Farkas Ferenc: *Régi magyar táncok*)
- rövid zenei anyag lapról játszása mérsékelt tempóban.

Az előadási darabokat – kamaramű kivételével – kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

- 1 dūr és 1 moll skála másfél oktávon, öt képlettel;
- 2 etűd, vagy 1 etűd és 1 kamaramű (Clodomir: *Petits exercices* 22-70., Clodomir: *Etűdök* II., III., IV., VI., és Arban: *Trombitaiskola etűdjeinek nehézségi szintjén*), (kamaraművek: Clodomir: *Six duo Faciles*, Scheidt: *Brass: Quintets I-II.*, Petrovics: *Cassazione nehézségi szintjén*);
- 1 barokk szonáta vagy concerto lassú és gyors tétele (nehézségi szint: Albinoni: *Esz- dūr, g-moll, C-dūr concerto*, Corelli: *e-moll szonáta*, Purcell: *B-dūr szonáta*, Vivaldi: *d-moll concerto*)
- 1 más stílusú előadási darab (nehézségi szint: Hummel: *Trombitaverseny I. tétel*, Haydn: *Trombitaverseny II-III. tétel*, Hidas: *Concerto no. 2*, Bozza: *Capricco*, Arutjunjan: *Trombitaverseny*);
(További ajánlatok a tanterv 37. oldalán.)
- zenei anyag lapról játszása mérsékelt tempóban.

Az előadási darabokat – kamaramű kivételével – kotta nélkül kell játszani.

ÜTŐHANGSZEREK

„A” tagozat

- két kisdobgyakorlat, (vagy egy kisdob- egy ütődob) pl. Knauer: Kisdobiskola: II.rész 16,18,35.; Keune: Kisdobiskola 84, 135, 148, 161, 176.; Knauer: Ütődobgyakorlatok: 6,11,15,20.,
- egy dallamhangszeres mű, pl. Dvorzak: Humoreszk – Mozart: Török induló – Weiner: Rókatánc – Haydn: Magyaros rondo,
- egy kamaramű, vagy dobfelszerelés, pl. Evelyn Glennie: Kis imádság – Joplin: Ragtime (Percherinè, Entertrainer); John O'Reilly: Három epizód – G.d.Monica: Movi-rock; Steve Reich: Zene fadarabokra – Balázs O.: Nyolc trió (1 tétel); Sigfried Fink: Trommeltanz – Junior's beat

A gyakorlatok száma változtatható, és a vizsgázó ritmus-és dallamhangszeres műveket is szólaltasson meg.

„B” tagozat

- két kisdobgyakorlat, (vagy egy kisdob, egy ütődob) pl. Knauer: Kisdobiskola II. rész 20., 21., 26., 29., 30., Keune: Kisdobiskola 83., 97., 138., 147., 158.; Knauer: Ütődobgyakorlatok: 14, 19, 24, 27, 33, 46.; S. Fink: Kisdobszvit (Marcia) - egy skála hármashangzat-felbontással (4x 4b-től)
- egy hosszabb lélegzetű mű megszólaltatása dallamhangszeren (pl. barokk szonáta lassú, gyors tétele) pl. Bach: a-moll partita - Bach. Kétszólamú invenciók (1. tétel); Rimszkij-Korszakov: Dongó – Gounod: Faust (Tánc No.6) - Vivaldi: a-moll hegedűkoncert; Masser: Etüdök (1 tétel) Bach: Seven chorales (1choral) – Luis Milan: Pavana; Handel: Spanish Royal Marsh - Haydn: Sonata No. 9. Hob XVI/4; W. Kraft: Francia szvit - M. Getano: Multiple Episode - Cserepnyin: Szonatina; S. Fink: Etudes in Jazz

GITÁR

„A” tagozat

- 1 skála két vagy három oktávban, lehet dúr, moll (melodikus), pentaton, illetve modális hangsorok valamelyike, vagy egyoktávós terc-kvint-, vagy szextskála húrvtáltás nélkül;
- 1 etűd, 2 különböző stílusú előadási darab, melyből az egyik lehet többletételes.
Az etűdök nehézségi szintje: Carcassi: 25 Etűd op. 60, nr. 19., 20., 23., F. Sor op. 29 nr. 1., Aguado: Etűdök II. kötetből nr. 9., 11., 12., Giuliani: 24 etűd op. 48 nr. 20., 21., F. Tárrega, Abel Carlevaro, Emilio Pujol technikai etűdjei, Leo Brouwer, Francis Kleynjans, Kováts Barna etűdjei;
Az előadási darabok nehézségi szintje: reneszánsz darabok: John Dowland: Tánccok és Fantáziák – (Benkő); Gaspar Sanz: Canario; Alonso Mudarra: Fantáziák; vagy: J. S. Bach: Lantszvitek – (Sárközy); Szonáták és partiták – (Mosóczi); Scarlatti: 5 szonáta – (Fodor-Mosóczi); S. L. Weiss: Tombeau/Fantasia; vagy klasszikus és romantikus darabok pl.: F. Carulli, Giuliani, F. Sor művei; egyes tételek Vivaldi, Carulli, Haydn gitárversenyeiből; Klassiker de Gitarre Band 2-ből: Napoleon Coste: Tarantella, Melancolico; Johann Kaspar Mertz: 3 Schubertische Lieder; Francisco Tarrega: Marieta, Rosita; vagy XX. századi szerzők: Leo Brouwer, Richard Charlton, Kováts Barna, Pavlovits Dávid művei;
- 1 kamaramű - nehézségi szint: Rameau: Three Pieces for two Guitars – (Ortega); Beethoven: Sonatina e Variazione for two Guitars; Händel: Air con variazioni for two Guitars; D. Scarlatti: Five Sonatas for two Guitars – (Fodor-Mosóczi);
- rövid zenei anyag lapról játszása mérsékelt tempóban.

Az előadási darabokat – kamaramű kivételével – kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

- 1 skála: terc-kvint- vagy szextskála két oktávban, húrvtáltással, fekvésekben, vagy egyoktávós skála hármashangzatokban;
- 2 különböző karakterű etűd - nehézségi szint: Carcassi: 25 Etűd op. 60; F. Sor: Zwölf Etűden; Giuliani: Etűdök gitárra-op. 48 nr., továbbá F. Tárrega, Abel Carlevaro, Emilio Pujol, Leo Brouwer, Julio S. Sagreras etűdjei);
- 2 különböző stílusú előadási darab, melyből az egyik lehet egy szvit vagy versenymű több tétele, vagy egy szonáta, a másik egy kortárs mű, vagy kamarazene.
Nehézségi szint: Bakfark Bálint, J. Dowland, Luis Mylan, Gaspar Sanz, Frescobaldi művei, vagy J. S. Bach: Lantszvitek és csellósvitek tételei, valamint szonáták és partiták tételei; D. Scarlatti szonátái; vagy klasszikus versenyművek, pl.: Vivaldi, Carulli, Haydn gitárversenyeinek tételei; Diabelli szonátái; vagy romantikus és kortárs szerzők, pl. F. Tárrega: Romantikus darabok-ból egy; Miguel Llobet, Johann Kaspar Mertz, továbbá Moreno Torroba, Manuel de Falla, Isaak Albéniz, Enrico Granados, Antonio Lauro, Raul Borges, Manuel M. Ponce, Alexandro Tasman, Augustin Barrios Mangoré művei;
- 1 kamaramű - nehézségi szint: Telemann: Fantasie; Vivaldi: Trio in do maggiore per liuto – chitarra –, violino e violincello; Beethoven: Sonatina e Adagio for two guitars; Giuliani: Duo contertante per flauto e chitarra; Scott Joplin: Ragtime ; Two Pieces for 2 Guitars – (Fodor);
- zenei anyag lapról játszása mérsékelt tempóban.

Az előadási darabokat – kamaramű kivételével – kotta nélkül kell játszani.

ZONGORA

„A” tagozat

- 1 barokk mű, többszólamú szerkesztésű darab, vagy szvit-tétel, vagy könnyebb barokk variáció (J. S. Bach: Kétszólamú invenciók, Francia szvitek, Händel: Variációk, Scarlatti: Szonáták nehézségi szintjén); pl.: Händel: Könnyű zongoradarabok / Chaconne, Scarlatti: C-dúr Szonáta K.513., Scarlatti: h-moll Szonáta K. 377. J.S.Bach: G-dúr Francia Szvitből táncjátékok,
- 1 klasszikus szonáta-tétel, lehetőleg pedálhasználatával (Haydn, Mozart és Beethoven szonátáinak nehézségi szintjén); pl.: Beethoven. G-dúr Szonáta Op. 49. No.2. I. tétel, Beethoven. G-dúr variáció WoO 70.,
- 1 romantikus mű (bal és jobb pedál használatával) (Chopin, Schumann, Mendelssohn, Csajkovszkij, Heller műveinek nehézségi szintjén); pl.: Mendelssohn. Dalok szöveg nélkül-fisz-moll Velencei gondoladal, Chopin: g-moll Mazurka op. 67. No.2. Schumann: Kinderszenen-Álmodozás,
- XX. századi mű (zeneszerző nincs meghatározva); pl.: Debussy: A kis néger, Bartók Béla: Mikrokozmosz IV. kötet- Felhangok, Paprikajancsi.
- rövid zenei anyag lapról játszása mérsékelt tempóban.

A négy mű közül egy éneklő, egy pedig virtuóz jellegű legyen.

Az előadási darabokat – kamaramű kivételével – kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

- 1 barokk mű: többszólamú szerkesztésben írt darab, vagy szvit-tétel (nehézségi szint: J. S. Bach: Két- és háromszólamú invenciók, Francia szvitek, Duettek; Händel és Scarlatti szonátái); pl. J.S.Bach: Kétszólamú invenciók (d-moll), J.S.Bach: Háromszólamú invenciók (h-moll), Scarlatti. A-dúr Szonáta K. 453.
- 1 klasszikus szonáta pedálhasználatával (Haydn, Mozart és Beethoven szonátáinak nehézségi szintjén); pl. Mozart: C-dúr Szonáta KV.545.
- 1 romantikus darab bal és jobb pedál használatával (nehézségi szint: Chopin, Schumann, Mendelssohn, Rachmanyinov, Liszt művei); pl. Rachmanyinov. cisz-moll Prelúdisz Ferenc: 12 etűd (a-moll), Liszt: Consolations (Desz-dúr)
- XX. századi mű (zeneszerző nincs meghatározva); pl.: Debussy. E-dúr Arabeszk, Bartók Béla: Mikrokozmosz VI. Hat tánc bolgár ritmusban
- zenei anyag lapról játszása mérsékelt tempóban.

A négy közül egy legyen éneklő stílusban, egy pedig virtuóz jellegű.

Az előadási darabokat – kamaramű kivételével – kotta nélkül kell játszani.

„A” tagozat

- 2 különböző karakterű zongorakíséretes mű (barokk szonáta két tétele, vagy egy versenymű két tétele, vagy egy gyors és egy lassú tempójú előadási darab), az egyik lehet kamaramű is (pl. Bartók: Hegedűduók),
- rövid, vonásjellel és ujjrenddel ellátott zenei anyag lapról játszása mérsékelt tempóban.

Az előadási darabokat – kamaramű kivételével – lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

- háromoktávós hangsortanulmány
- két etűd, pl. Mazas: Études brillantes op. 36. II., Dont: op. 37. 24 előkészítő gyakorlat, Kreutzer: 42 gyakorlat, Rode: 24 Caprices: 2, 7, 10 nehézségi szintjén.
- Barokk szonáta két tétele, Händel: g-moll, D-dúr, A-dúr szonáta nehézségi szintjén.
- 1 koncert-tétel, vagy előadási darab: Bach: a-moll, E-dúr, Haydn: C-dúr, Mozart: D-dúr /Adelaide/, Beriot: a-moll op. 104. koncertek 1. tétele, Raff: Cavatine, Fiocco: Allegro, Beethoven: F-dúr románc, Weiner: Rókatánc nehézségi szintjén.

Az előadási darabokat – kamaramű kivételével – kotta nélkül kell játszani.

BRÁCSA

„A” tagozat

- egy brácsaverseny- tétel
- egy szólószvit tétel J. S. Bach csellószvitjeiből
- egy előadási darab vagy kamaramű

A vizsgaanyagot kotta nélkül kell megszólaltatni.

Javasolt vizsgaanyag:

- brácsaverseny-tétel (tanterv 35., 38. és 41-42. oldal darabjai közül válogatva, például: Tartini: Brácsaverseny; J. Chr. Bach: c-moll brácsaverseny; Stamitz: F-dúr brácsaverseny I. tétel; J. Schubert: C-dúr brácsaverseny; szólószvit tétel J. S. Bach csellószvitjeiből /G-dúr, d-moll, C-dúr/ válogatva);
- előadási darab (Brácsamuzsika I – II –III. /EMB/, vagy a tanterv megadott darabjai közül (például: Mozart: E-dúr Adagio; J. Joachim: Héber melódiák; Szőnyi E.: Francia szvit; Kodály: Adagio),
- kamaramű hegedű-brácsa duó, vagy kétbrácsás duó, brácsa-cselló duó vagy barokk triószonáta (például: Bruni: Hat duó /hegedű- brácsa/; Beethoven: Duó brácsára és gordonkára)

„B” tagozat

- egy versenymű saroktétele
- két szólószvit tétel
- egy virtuóz jellegű előadási darab

A vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

Javasolt vizsgaanyag:

- brácsaverseny-tétel (tanterv 35., 38. és 41-42. oldal darabjai közül válogatva, például: Stamitz: D-dúr brácsaverseny; J. Haydn: G-dúr brácsaverseny (C-dúr oboaverseny

átirata); Hoffmeister: D-dúr brácsaverseny; Dávid Gyula: Brácsaverseny; szólószvit tételek J. S. Bach csellószvitjeiből /G-dúr, d-moll, C-dúr/ válogatva),

- virtuóz jellegű előadási darab (Brácsamuzsika I – II –III. /EMB/, vagy a tanterv megadott darabjai közül, például: Bruch: Románc; Vitali: g-moll chaconne; Weber: Variációk egy osztrák népdalra; Dohnányi: D-dúr hangversenydarab op. 12.)

GORDONKA

„A” tagozat

- 2 különböző karakterű zongorakíséretes előadási darab (az egyik lehet kamaramű is), vagy barokk szonáta-tételpár (lassú, gyors), vagy egy versenymű-tétel, pl. Vivaldi: a-moll Szonáta I.II., Csajkovszkij: Szentimentális keringő, Vivaldi: G-dúr Koncert I. tétel,
- rövid, vonásjellel és ujjrenddel ellátott zenei anyag lapról játszása mérsékelt tempóban.

Az előadási darabokat – kamaramű kivételével – lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat

- 1 tétel Bach G-dúr szólószvitből;
- preklasszikus szonáta 2 tétele, vagy 1 előadási darab; pl. Eccles: g-moll Szonáta, Sammartini: G-dúr Szonáta, Lisznyai: Ősz, Járdányi: Melódia
- egy koncert-tétel; pl. Goltermann: G-dúr Koncert, J. Chr. Bach: c-moll koncert,
- vonásjellel és ujjrenddel ellátott zenei anyag lapról játszása mérsékelt tempóban.

Az ajánlott előadási darabok a zenész szakképesítés központi tantárgyi programjában találhatóak.

Az előadási darabokat – kamaramű kivételével – kotta nélkül kell játszani.

MAGÁNÉNEK

„A” tagozat

- 1 barokk dal, vagy kantáta-részlet, pl.: Handel: Csordul a könnyem, Bach: Már örvendj bús lelkem, Purcell: Jöjj, bűvös éj, Bach kantátáinak áriái ill. A dal mesterei IV., V., VI. kötetéből és más gyűjteményekből,
- 1 Mozart-dal, vagy ária recitativóval, pl.: Rózsária, Cherubino áriái ; Figaro-áriái, a Figaro házassága c. operából, Ozmin dala és áriája a Szöktetés c. operából (Mozart-Lieder kötetből, Mozart-operák zongorakivonataiból),
- 1 nehezebb, igényesebb romantikus dal, pl.: Mahler: A fiú csodakürtje c. dalcikusból, Liszt: Lorelei, Richard Strauss: Ajánlás (Természetesen a növendék hangfajának és hangterjedelmének megfelelő dal a neki megfelelő transzpozícióban),
- 1 XX. századi szerző dala (Pl.: Farkas Ferenc Gyümölcskosár c. dalciklus dalai, Orbán György: Spanyol dalok c. dalsokor dalai),
- 1 strófányi, könnyebb zenei anyag lapról éneklése szöveggel, mérsékelt tempóban.

A műveket kotta nélkül kell énekelni.

„B” tagozat

- 1 barokk kantáta-, vagy oratórium-ária bonyolultabb koloratúrákkal, nehezebb díszítésekkel, pl.: Vivaldi Gloria, és más operák áriái, Bach: Kantáták áriái (hangfajnak megfelelően); Parisotti: Arie antiche, kantáta-kötetek áriái,
- 1 bécsi klasszikus szerző recitativója és áriája, pl. Haydn Teremtés, Évszakok oratórium hangfajnak megfelelő áriái,
- 1 könnyebb, rövidebb romantikus operaária vagy nehezebb, igényesebb romantikus dal, pl.: Puccini: Lauretta áriája, Rossini: Sevillai borbély c. opera hangfajnak megfelelő áriái (Wolf: Olasz dalos könyv, Csajkovszkij: Fű is voltam..., R. Strauss: Morgen, Fauré: Pillangó és a virág, stb.),
- 1 XX. századi szerző dala, pl.: Orbán: Dalok, Bartók: Öt dal, Kósa: Válogatott dalok ill. hangfajnak, hanganyagának megfelelő hasonló nehézségű dalok,
- 1 strófányi, könnyebb zenei anyag lapról éneklése szöveggel, mérsékelt tempóban.

A műveket kotta nélkül kell énekelni.

3. A vizsga értékelése

3.1. A gyakorlati vizsga értékelésének szempontjai

3.1.1. Fúvóhangszerek

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes légzés, testtartás, hangszertartás,
- hangképzés,
- intonáció,
- hangszerkezelés,
- artikulációk és díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

3.1.2. Ütőhangszerek

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség (pl. üstdobon keresztütések és kerülések jobbról-balról),
- hangszerkezelés, speciális technikai elemek alkalmazása különböző hangszereken (tremoló, előkék),
- több verővel való játék dallamhangszeren,
- különböző hangszerkombinációk kezelése, hangszer- és verőváltások alkalmazása,
- előadásmód,
- árnyalt dinamikák alkalmazása, pontos ritmikai megoldások,
- változó tempók önállóan és együttesben,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

3.1.3. Pengetős hangszerek

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes testtartás, hangszertartás,
- jobb és bal kéz-technika,
- hangminőség,
- intonáció,
- hangszerkezelés,
- artikulációk és díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,

- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

3.1.4. *Billentyűs hangszerek*

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes test- és kéztartás,
- hangminőség, billentés,
- pedálhasználat,
- hangszerkezelés,
- artikulációk és díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

3.1.5. *Vonóhangszerek*

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes testtartás, hangszer tartás,
- hangképzés,
- intonáció,
- hangszerkezelés,
- artikulációk és díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

3.2. *Szolfézs írásbeli vizsga értékelésének szempontjai:*

- teszt: a kérdésekre adott rövid, lényegi, a megértésre utaló egyszerű válasz; fogalmazásmód, helyesírás;
- fogalmazás (műelemzés): információtartalom, a műről, illetve a szerzőről és a korról szóló információk megfelelő aránya, felhasznált irodalom színvonala, mennyisége, eredetiség, objektív és szubjektív tartalom megfelelő aránya, felépítés, fogalmazás, helyesírás.
- dallamírás: dallami, metrikai/ritmikai korrektség, kottairási készség, külalak.

3.3. *Szolfézs szóbeli vizsga értékelésének szempontjai:*

- általános zenei ismeretek (hangnemek, hangközök, akkordok, előadásmód, zenei szakkifejezések ismerete)
- zenetörténeti tájékozottság
- stílusismeret
- formai ismeretek
- tájékozódás a zenei műfajok között

NÉPZENE

Művészeti alap- és záróvizsga követelményei

Népi furulya

6. évfolyam elvégzése után (alapvizsga)

Követelmények

A hatlyukú furulya 2. és 3. átfújása
A mezőségi lassú és magyar ritmikája, hangúlyai a széki zenében.
Tilinkójáték.
Variáció és díszítés a széki és moldvai dialektus szabályai szerint.
Ismerkedés a szomszédnépek hangszereivel és dallamaival.
Önálló dallamtanulás, egyszerű lejegyzés.

A tanszaki meghallgatás anyaga

Moldvai táncdallamok.

Az év végi beszámoló anyaga

Széki lassú csárdás, magyar. Moldvai táncdallamok.

Felhasználható anyag – kották hangzó melléklettel.

Balogh Sándor: Moldvai csángómagyar furulyás dallamok és énekek.

Széki pár. Szerk. Juhász Zoltán (kazetta)

Magyar furulyások Erdélyben és Moldvában – kazetta. Szerk.: Juhász Zoltán (Budapest 1993)
Hungaroton.

Moldvai csángómagyar furulyás dallamok: Hodorog András – kazetta.

Szerk.: Balogh Sándor (Budapest 1994) Harmnia BT.

Román és szlovák hangszeres népzene tartalmazó lemezek, kazetták.

10. évfolyam elvégzése után (záróvizsga)

Tananyag

Észak-mezőségi furulyazenei dallamkincse, formavilága, technikája.
A mezőségi lassú és csárdás aszimmetrikus ütemezése és ritmikája.
Ritka és sűrű legényesek.

A tanszaki meghallgatás anyaga

Bálványosváraljai, szásznyíresi, lesői, magyarnemegyei dallamok.

Az év végi beszámoló anyaga

Magyarszováti, visai, füzési dallamok

Felhasználható anyag – kották hangzó melléklettel

Magyarszováti, visai, ördögösfüzési, szásznyíresi és bálványosváraljai furulyások felvételei.

Magyar furulyások Erdélyben és Moldvában – kazetta. Szerk.: Juhász Zoltán (Budapest, 1993) Hungaroton

Nesztor Iván: Harmatos a borostyánfa levele I (Budapest 1994) Magyar Művelődési Intézet – Népzenei Füzetek. Sorozatszerk.: Eredics Gábor

Felhasználhatók még az Óbudai Népzenei Iskola már megjelent, illetve későbbiekben megjelenő módszertani kiadványai, hang-, és videofelvételei.

Citera

6. évfolyam elvégzése után (alapvizsga)

Technikai képzés

A jobb kéz valamennyi eddig tanult pengetésmódjának továbbfejlesztése.

A bal kéz virtuóz játékának fejlesztése.

Hangsúlytalan előkékek, tizenhatod mozgású díszítések és tizenhatodos dallamok játszsása.

Biztos tájékozottság kialakítása az egész fogólapon.

Gyorsdűvő kíséret eredetileg vonószenekar által előadott dallamok játéka alapján.

Dallamanyag

Az eddig tanultak összegzése.

Alföldi, hajdúsági dallamok.

Erdélyi tájegységek táncdallamainak megszólaltatása a hagyományos kíséretmód felhasználásával (lassú dűvő, gyorsdűvő)

Gyimesi és moldvai énekes és hangszeres dallamok citerán történő megszólaltatása.

Aszimmetrikus dallamok játszsása (Gyimes, Moldva, Szlavónia)

Zenei ismeretek

Gyorsdűvő

Aszimmetrikus ütemezések, illetve ritmusok.

Elsajátítandó anyag

Mintegy 40 dallam.

Minimális technikai követelmény

A tanuló ismerje és alkalmazza az eddig tanult pengetési módokat, kíséretfajtákat.

Tudjon tremolózni a dallam megfelelő hangjain.

Alkalmazza a húrlefogást lassú dűvő és esztam, valamint gyorsdűvő kíséretű dallamokon.

Ismerje és tudja játszani valamennyi citerán használatos hangsort.

Képes legyen igényesen megformálni az előadandó dallamokat.

Legyen tisztában a különböző zenei tájegységek dallamdíszítéseivel.

Ismerje az eredeti játékot.

Alakuljon ki a magas színvonalú játékkultúra.

A tanszaki meghallgatás és az év végi beszámoló anyaga

3 népzenei összeállítás előadása citerán és saját énekét kísérve: 1 összeállítás hajdúsági dallamokat, 1 összeállítás erdélyi táncdallamokat tartalmazzon, 1 csoportos előadásban (3-4 fő) lehetőleg különböző népi hangszerekkel együtt szólaljon meg.

Javasolt felhasználható tananyag

Magyar Népzene Tára VI, VII, VIII, IX. ÉS X.kötetei (1973-1997) Akadémiai és Balassa Kiadó.

Járdányi Pál: Magyar népdaltípusok I-II. kötet (1977) Zeneműkiadó

Sárosi Bálint: A hangszeres magyar népzene (Budapest 1996) Püski Kiadó

Pávai István: Az erdélyi és moldvai magyarság népi tánczenéje (Budapest, 1993) Teleki László Alapítvány

Tegnap a Gyimesben jártam – Kallós Zoltán és Martin György gyűjtése (Budapest, 1989) Európa Könyvkiadó

Vargyas Lajos: A magyarság népzeneje (Budapest, 1981) Zeneműkiadó

Bencze Lászlóné: Szivárványos az ég alja – bihari népdalok (Berettyóújfalu, 1978)

Felhasználható hangzó anyag

Magyarországi citeramuzsika – hanglemez, kazetta (Budapest 1975) Hungaroton

Magyar Népzenei Antológia II-V. (Budapest 1986-1993) Hungaroton

Magyar népzene I-II. lemezalbum. Szerk.: Rajeczky B. (Budapest 1969/1972) Hungaroton

Magyar hangszeres népzene – lemezalbum. Szerk.: Sárosi B. (Budapest 1980) Hungaroton

10. évfolyam elvégzése után (záróvizsga)

Technikai képzés

Az eddig kialakított játéktechnikai szint továbbfejlesztése.

A jobb kéz valamennyi eddig tanult pengetésmódjának továbbfejlesztése.

A bal kéz virtuóz játékanak továbbfejlesztése.

Hangsúlytalan előkék, tizenhatod ritmusú díszítések és dallamok

Biztos tájékozottság kialakítása az egész fogólapon.

Biztonságos 4 ujjal történő játék.

Gyorsdűvő kíséret eredetileg vonószenekear által előadott dallamok játszása alapján.

Húrlefogás megfelelő alkalmazása tánckíséret játéka során.

Dallamanyag

Dunántúli tájak hagyományos táncmuzsikája.

Székelyföldi, szilágysági, moldvai táncdallamok eredeti felvételek alapján.

Elsajátítandó anyag

Mintegy 40 dallam.

Minimális technikai követelmény

A tanuló ismerje és alkalmazza az eddig tanult pengetési módokat, kíséretfajtákat.

Tudjon tremolózni a dallam megfelelő hangjain.

Alkalmazza a húrlefogást lassú dűvő és esztam, valamint gyorsdűvő kíséretű dallamokon.

Ismerje és tudja játszani valamennyi citerán használatos hangsort.

Képes legyen megformálni az előadott dallamokat.

Legyen tisztában a különböző tájegységek dallamdíszítéseivel.

Ismerje az eredeti játékmódokat .
Alakuljon ki a magas színvonalú játékkultúra.

A tanszaki meghallgatás és az év végi beszámoló anyaga
3 népzenei összeállítás előadása citerán és saját énekét kísérvé: 1 tolnai, vasi vagy zalai dallamokból, 1 székelyföldi vagy szilágysági táncdallamokból, 1 hagyományos moldvai táncdalanyagból hangozzék el (a 3 összeállításból 1 csoportos előadásban, lehetőleg különböző népi hangszerekkel együtt).

Javasolt felhasználható tananyag

Magyar Népzene Tára VI., VII., VIII., IX. és X. kötetei (Budapest 1973-1997) Akadémiai és Balassa Kiadó

Járdányi Pál: Magyar népdaltípusok I-II. kötet (Budapest 1977) Zeneműkiadó

Sárosi Bálint: A hangszeres magyar népzene (Budapest 1996) Püski Kiadó

Pávai István: Az erdélyi és moldvai magyarság népi tánczenéje (Budapest 1993) Teleki László Alapítvány

Domokos Pál Péter – Rajeczky Benjamin: Csángó népzene I-III. (Budapest 1956/61/91) Zeneműkiadó

Felhasználható hangzó anyag

Magyarországi citeramuzsika – hanglemez, kazetta (Budapest 1975) Hungaroton

Magyar Népzenei Antológia II-V. (Budapest 1986-1993) Hungaroton

Magyar Népzene 1-2. Lemezalbum. Szerk.: Rajeczky B. (Budapest 1969/1972) Hungaroton

Magyar hangszeres népzene lemezalbum. Szerk.: Sárosi B. (Budapest 1980) Hungaroton

Szeretóm a táncba – moldvai csángómagyar népzene (1997) Etnofon

TÁNCMŰVÉSZETI ÁG

**Művészeti alap- és
záróvizsga
követelményei**

A TÁRSASTÁNC TANSZAK VIZSGAKÖVETELMÉNYEI

A MŰVÉSZETI ALAPVIZSGA KÖVETELMÉNYEI

1. A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll

A gyakorlati vizsga tantárgya és időtartama:

- társastánc 20-25 perc

2. A vizsga tartalma:

A gyakorlati vizsga tartalma:

A vizsga anyaga előre kijelölt, a szaktanár által összeállított és betanított kombinációkból áll, melyet a tanulók párosan és csoportos formában, önállóan mutatnak be.

Társastánc

A standard táncok és latin-amerikai táncok alapmotívumainak bemutatása, technikailag emelkedő nehézségi fokú kombinációk formájában, tánconként maximum 2 percben.

- Angolkeringő (Natural Spin Turn, Reverse Turn, Whisk, Weave from PP, Closed Impetus, Reverse Corte, Back Whisk, Chasse form PP, Hesitation Change, Double Reverse Spin, Progressive Chassé to Right motívumok alkalmazásával.)
- Tangó (Walk, Progressive Link, Closed Promenade, Open Reverse Turn, Lady in Line, Progressive Side Step Reverse Turn, Natural Twist Turn, Rock Back on Left Foot, and Right Foot, Back Corte motívumok alkalmazásával.)
- Bécsi keringő (Natural Turn, Closed Changes /Forward/, Reverse Turn motívumokkal.)
- Slowfox (Feather Step, Three Step, Natural Turn, Reverse Turn, Closed Impetus and Feather Finish, Change of Direction, Basic Weave, Reverse Wave motívumok alkalmazásával.)
- Quickstep (Quarter Turn to Right, Natural Spin Turn, Progressive Chassé, Forward Lock, Natural Turn, Tipple Chasse to Right, Natural Pivot Turn, Natural Turn with Hesitation, Double Reverse Spin, Chassé Reverse Turn, Natural Turn and Back Lock, Running Finish motívumok alkalmazásával.)
- Cha-cha-cha (Basic Movement, Fan, Hockey Stick, Check from Open CPP, PP /New York/, Three Cha-cha, Spot Turns, Alamana, Hand to Hand, Cuban Breaks, Natural Top, Natural Opening Out Movement, Close Hip Twist motívumok alkalmazásával.)
- Samba (Stationary Samba Walks, Whisks to Left and Right, Promenade Samba Walks, Side Samba Walk, Botafogos /Travelling, Promenade/, Volta Movements motívumok alkalmazásával.)
- Rumba (Open Hip Twist, Fan, Alamana, Hand to Hand, Spot Turns, Natural Top, Spiral, Rope Spinning, Fallaway /Aida/, Cuban Rocks, Advanced Opening Out Movement, Close Hip Twist motívumok alkalmazásával.)
- Paso doble (Appel, Attack, Chasses to Right, Chasses to Left, Promenade Close, Separation, Sixteen, Huit motívumok alkalmazásával.)
- Jive (Basic in Fallaway /Fallaway Rock/, Change of Place Right to Left, Change of Place Left to Right, Stop and Go, Change of Hands Behind Back, American Spin, Link, Whip, Fallaway Throwaway motívumok alkalmazásával.)

3. A vizsga értékelése

A társastánc gyakorlati vizsga értékelésének általános szempontjai:

- a standard táncok és a latin-amerikai táncok kombinációinak pontos kivitelezése,
- a zene és a tánc összhangjának betartása,
- technikai biztonság,
- a tánc stílusának megfelelő előadásmód,
- térfigyelem és figyelmes együttműködés a csoportos munkában.

A MŰVÉSZETI ZÁRÓVIZSGA KÖVETELMÉNYEI

1. A vizsga részei

A vizsga gyakorlati és szóbeli vizsgarészekből áll.

1.1 A gyakorlati vizsga tantárgya és időtartama:

- társastánc 25-30 perc

1.2 A szóbeli vizsga tantárgya és időtartama:

- tánc történet 10 perc

2. A vizsga tartalma

2.1 A gyakorlati vizsga tartalma:

A vizsga anyaga előre kijelölt, a szaktanár által összeállított és betanított kombinációkból, koreográfiából áll, melyet a tanulók párosan és csoportos formában, önállóan mutatnak be.

Társastánc

A standard táncok és a latin-amerikai táncok összetettebb motívumainak és az alaplépések variációinak bemutatása, technikailag emelkedő nehézségi fokú kombinációk formájában, táncként maximum 2 percen.

- Angolkeringő (Weave, Back Lock, Outside Spin, Turning Lock, Left Whisk, Open Telemark, Wing, Fallaway Reverse and Slip Pivot, Contra Check, Double Natural Spin, Open Impetus and Cross Hesitation motívumok és az alapmotívumok alkalmazásával.)
- Tangó (Fallaway Promenade, Open Promenade, Outside Swivel, Promenad Link, Four Step, Brush Tap, Basic Reverse Turn, Fallaway Reverse and Slip Pivot, Oversway, The Chase motívumok és az alapmotívumok alkalmazásával.)
- Bécsi keringő (Natural Turn, Closed Changes /Backward and Forward/, Reverse Turn motívumokkal.)
- Slowfox (Open Impetus, Weave from PP, Natural Weave, Top Spin, Natural Turn to Outside Swivel and Feather Ending, Natural Telemark, Hover Cross motívumok és az alapmotívumok alkalmazásával.)
- Quickstep (V 6, Fish Tail, Impetus, Reverse Pivot, Quick Open Reverse, Four Quick Run, Running Right Turn, Rumba Cross, Closed Telemark motívumok és az alapmotívumok alkalmazásával.)

- Cha-cha-cha (Open Hip Twist, Shoulder to Shoulder, Turkish Towel, Opening Out from Reverse Top, Close Hip Twist Spiral, Sweetheart, Follow My Leader motívumok és az alapmotívumok alkalmazásával.)
- Samba (Argentine Crosses, Reverse Turn, Rocks /Close, Open, Backward/, Corta Jaca, Plait, Botafogos /Shadow, Contra/, Rolling off the Arm, Methods of Changing Feet, Natural Roll motívumok és az alapmotívumok alkalmazásával.)
- Rumba (Reverse Top, Opening Out from Reverse Top, Spiral, Continuous Hip Twist, Sliding Doors, Fencing, Three Three motívumok és az alapmotívumok alkalmazásával.)
- Paso doble (Promenade, La Passe, Ecart/Fallaway Whisk/, Grand Circle, Syncopated Separation, Banderillas, Fallaway Reverse, Open Telemark, Chasse Cape, Travelling Spins from PP, CPP, Changes of Feet –Syncopated Chasse, Left Foot Variation, Coup de Pique-, Fregolina-incorporating the Farol, Twists motívumok és az alapmotívumok alkalmazásával.)
- Jive (Toe Heel Swivels, Rolling off the Arm, Spanish Arms, Chicken Walks, Simple Spin, Flick into Break motívumok és az alapmotívumok alkalmazásával.)

Egy szabadon választott táncból 3-5 perces koreográfia bemutatása. (Ebből a táncból a kombinációt nem kell bemutatni!)

2.2 A szóbeli vizsga tartalma:

Tánc történet

- a köznapi és művészi mozgás,
- a tánc és a társ művészetek,
- a tánc történet főbb korszakai, a tánc társadalmi szerepének változásai:
- a tánc és a vallások, rítusok (őskor, ókor)
- a tánc és a szórakozás, a tánc és a reprezentáció (ókor, középkor, reneszánsz, barokk)
- a színpadi táncművészet kialakulása (udvari balett)
- romantikus balettek,
- klasszikus balettek,
- modern tánc,
- folklórizmus,
- jelentős hazai együttesek profiljának, táncosok pályájának, koreográfusok munkásságának
- jellemzői,
- az egyetemes tánc történet legjelentősebb alkotói, és műveik.

3. A vizsga értékelése

A társastánc gyakorlati vizsga értékelésének általános szempontjai:

- a standard táncokból és a latin-amerikai táncokból készített kombinációk és a koreográfia pontos kivitelezése,
- a zene és tánc összhangjának betartása,
- technikai biztonság,
- a tánc stílusának megfelelő előadásmód,
- térfejelem és figyelmes együttműködés a csoportos munkában.

A tánc történet szóbeli vizsga értékelésének általános szempontjai:

- a tánc művészi és közhasználatú formáinak ismerete,
- a táncművészet főbb korszakainak ismerete,
- tájékozottság a táncművészet műfajainak jellegzetességeiről,
- a tánc és a társ művészetek kapcsolatának ismerete,
- kiemelkedő alkotók és művek ismerete.

Improvizáció:

A három táncdialektusból választott és a helyi tantervben szereplő tájegységek tanult táncaiból a nemének megfelelő szerepben kettő előadása kis csoportban (maximum 3 pár), illetve egyéneként párban.

Az egyiket a vizsgázók, a másikat a vizsgáztatók választják- a két tánc ne legyen ugyanabból a dialektusból.

3. A vizsga értékelése

3.1. Az írásbeli vagy szóbeli vizsga értékelésének általános szempontjai:

Írásbeli vizsga:

A feladatsort vagy a tesztet az intézmény pedagógusai javítókulcs szerint javítják és pontozzák. Az osztályzatra a helyben meghatározott pontszámok szerint a szaktanár tesz javaslatot, amelyet a vizsga elnöke hagy jóvá.

Szóbeli vizsga

- a szokás elhelyezése az évkörben,
- a szokás tartalom ismerete (magyarázata),
- a tájékozottság a hagyományos paraszti élet jellegzetes fordulópontjairól,
- a megtanított tananyagtartalom elsajátításának mértéke.

3.2. A gyakorlati vizsga értékelésének általános szempontjai:

- a koreográfia ismerete,
- a tanult táncanyag tudatos alkalmazása az improvizáció során,
- a táncos mozgás és a zene illeszkedése,
- partneri kapcsolat, páros viszony kialakítása

A MŰVÉSZETI ZÁRÓVIZSGA KÖVETELMÉNYEI

1. A vizsga részei

A vizsga írásbeli vagy szóbeli és gyakorlati vizsgarészből áll.

1.1. Az írásbeli vagy szóbeli vizsga tantárgya és időtartama

Tánc történet 5-10 perc

1.2. A gyakorlati vizsga tantárgya és időtartama

Néptánc

- Improvizáció 8-10 perc

2. A vizsga tartalma

2.1. Az írásbeli vagy szóbeli vizsga tartalma:

Tánc történet

- a köznapi és művészeti mozgás,
- a tánc és a társ művészetek,
- a tánc történet főbb korszakai a tánc társadalmi szerepének változásai:
  - = a tánc és a vallások, rítusok (őskor, ókor)
  - = a tánc és a szórakozás, a tánc és a reprezentáció (ókor, középkor, reneszánsz, barokk)
  - = a színpadi táncművészet kialakulása (udvari balett)
- romantikus balettek,
- klasszikus balettek,
- modern tánc
- folklórizmus
- jelentős hazai együttesek profiljának táncosok pályájának, koreográfusok munkásságának jellemzői,
- az egyetemes tánc történet legjelentősebb alkotói és műveik.

2.2. A gyakorlati vizsga tartalma:

Improvizáció:

A helyi tantervben meghatározott dialektusok táncrendjeiből a szaktanár állít össze tételsort. A tételsor legalább négy táncrendet tartalmaz, melyből a vizsgázó a nemének megfelelő szerepben improvizál. Először a kihúzott tétel szerint, majd a vizsgázó által szabadon meghatározott táncrendet.

A tájegység táncrendjén kívül ismerniük kell még a tánc típusok nevét, a kísérő zenekari felállást, a jellegzetes viseleteket.

3. A vizsga értékelése

3.1. Az írásbeli vizsga értékelésének általános szempontjai:

A feladatsort vagy a tesztet az intézmény pedagógusai javítókulcs szerint javítják és pontozzák. Az osztályzatra a helyben meghatározott pontszámok szerint a szaktanár tesz javaslatot, amelyet a vizsga elnöke hagy jóvá.

3.2. A szóbeli vizsga értékelésének általános szempontjai:

- a táncművészet főbb korszakainak ismeret,
- tájékozottság a táncművészet műfajainak jellegzetességeiről,
- kiemelkedő alkotók és művek ismerete.

3.3. A gyakorlati vizsga értékelésének általános szempontjai:

- a táncrend ismerete, stílusos előadása,
- a tánc szerkezetének ismerete az improvizáció során,
- a tánc ritmikai, dinamikai, plasztikai megformálása,
- a táncos mozgás és a zene illeszkedése,
- a táncrendhez kapcsolódó táncfolklorisztikai ismeretek.

5. Legitimációs záradék, jegyzőkönyvek

A jelenlegi pedagógiai program érvényessége az elfogadástól számított 5 év.

A helyi tanterv módosítását a tanszakok kezdeményezhetik. A tanszaki munkaközösségek illetékesek elbírálni 5 év múltán a program helyességét, javasolni a szükséges változtatásokat. Az iskolavezetés az általános részek érvényességéről dönt 5 év múlva, illetve javasolja az időközben esetleg aktuálissá váló módosítások szükségességét. (pl. tárgyi-, személyi-, pénzügyi feltételekről szóló fejezetek stb.)

A pedagógiai programot a nevelői testület után a fenntartó hagyja jóvá.

A nyilvánosságra hozatal módja:

A pedagógiai program bármikor hozzáférhető:

- ◆ az iskola igazgatójánál és helyettesénél
- ◆ a könyvtárban
- ◆ irattárban
- ◆ tanáriban

Barna Elekné
igazgató

Jegyzőkönyv

Készült: 2007. május 30-án tartott munkaértekezleten, ahol az Alapfokú Művészetoktatási Intézmény Weiner Leó Zeneiskola Pedagógiai Programja került elfogadásra.

Az Alapfokú Művészetoktatási Intézmény Weiner Leó Zeneiskola tantestületével Barna Elekné igazgató ismertette az intézmény Pedagógiai Programját, melyet egyhangúlag elfogadtak.

Kmf.

Barna Elekné
igazgató

Jegyzőkönyv-hitelesítők:

Jelenléti ív
2007. május 30-án tartott munkaértekezletén

János-Élér
Kékes Zoltán
János Ferenc
Adám Magdolna
Orbán Lilla
Szőcs Zoltán
Kovács Zoltán
Muzsai László H.
Szelecsényi János V.
Fehér Ákos
Kellner Ágnes
Kovács Zoltán
Kocsis Boglár Magdolna
Kovács Jánosné
Kovács Zoltán Lilla
Szelecsényi Károly
Hortyánszky Viktória
János Péter
Bauer Edit

Jegyzőkönyv

Készült: 2007. május 30-án tartott értekezleten, ahol az Alapfokú Művészetoktatási Intézmény Weiner Leó Zeneiskola Pedagógiai Programja került elfogadásra.

Az Alapfokú Művészetoktatási Intézmény Weiner Leó Zeneiskola Szülői Szervezet tagjainak Barna Elekné igazgatónő ismertette az intézmény Pedagógiai Programját, melyet egyhangúlag elfogadtak.

.....
Szülői Szervezet részéről

.....
igazgató

Jegyzőkönyv

Készült: 2007. május 30-án tartott értekezleten, ahol az Alapfokú Művészetoktatási Intézmény Weiner Leó Zeneiskola Pedagógiai Programja került elfogadásra

Az Alapfokú Művészetoktatási Intézmény Weiner Leó Zeneiskola Közalkalmazotti Tanács tagjainak Barna Elekné igazgatónő ismertette az intézmény Pedagógiai Programját és Helyi tantervét, melyet egyhangúlag elfogadtak.

Kmf.

.....
Közalkalmazotti Tanács képviselője

.....
igazgató

Jegyzőkönyv

Készült: 2007. augusztus 30-án tartott értekezleten

Jelen vannak: a tantestület tagjai

Jegyzőkönyv-hitelesítők: Szládekne Zakár Csilla
Százdiné Szecsei Anikó

Az iskola igazgatója tájékoztatta a tantestület tagjait arról, hogy Nagykőrös Város Önkormányzat Polgármesteri Hivatala az iskola Pedagógiai Programjának szakértői véleményezését készítette el.

Az alapfokú művészetoktatási szakértő azt fogalmazta meg, hogy a Pedagógiai Program lényegi, tartalmi változtatások nélkül - a szerkezeti formát átgondolva, tematikailag átrendezetten - elfogadásra javasolja.

A Pedagógiai Programunk ezen vélemény figyelembevételével átdolgozásra került, ezért az igazgató a tantestületet a Pedagógiai Program ismételt elfogadására javasolta.

A tantestület örömmel vette tudomásul, hogy a Pedagógiai Program tartalmában megfelelő, a szerkezeti változtatásokat pedig egyhangúlag jóváhagyta és elfogadta.

Kmf.

Barna Elekné
igazgató

Jegyzőkönyv-hitelesítők: